

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 31 במרץ 2017

Q1

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2017

תוכן העניינים

5	א. דוח הדירקטוריון וההנהלה
10	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
14	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
35	3. סקירת הסיכונים
73	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקורות ונהלים
74	ב. הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי
77	ג. תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרץ 2017
81	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
89	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים
185	ד. ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
188	5. ממשל תאגידי
189	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
205	7. נספחים
214	מילון מונחים
216	אינדקס

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 31 במרץ 2017

Q1

תוכן העניינים

10	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
10	1.1. מידע הצופה פני עתיד
11	1.2. מידע כספי תמציתי עיקרי
13	1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
13	1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית
14	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
14	2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
16	2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
21	2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
30	2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
34	2.5. חברות מוחזקות עיקריות
35	3. סקירת הסיכונים
35	3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
35	3.2. סיכון אשראי
58	3.3. סיכון שוק
69	3.4. סיכון נזילות ומימון
70	3.5. סיכון תפעולי
70	3.6. סיכון ציות
70	3.7. סיכון משפטי
70	3.8. סיכון מוניטין
70	3.9. סיכון רגולציה וחקיקה
71	3.10. סיכון כלכלי
71	3.11. סיכון אסטרטגי
71	3.12. סיכון סביבתי
71	3.13. הליכים משפטיים ואחרים
72	3.14. יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח
73	4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
73	4.1. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
73	4.2. בקרות ונהלים

רשימת הטבלאות

11	טבלה 1-1: נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
15	טבלה 1-2: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין
16	טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד
16	טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו
17	טבלה 2-4: התפתחות של סך הרווח המימוני, נטו
17	טבלה 2-5: נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית
18	טבלה 2-6: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
18	טבלה 2-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות
19	טבלה 2-8: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות
20	טבלה 2-9: רווח כולל
21	טבלה 2-10: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
21	טבלה 2-11: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי ענפי משק עיקריים
22	טבלה 2-12: סיכון אשראי בעייתי
22	טבלה 2-13: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים
23	טבלה 2-14: יתרות ניירות-ערך
23	טבלה 2-15: פירוט אגרות-חוב קונצרני לפי ענפי משק
24	טבלה 2-16: התפתחות ביתרות הפיקדונות
24	טבלה 2-17: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ
24	טבלה 2-18: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
25	טבלה 2-19: מכשירים נגזרים
26	טבלה 2-20: פרטים בדבר דיבידנד ששולם
27	טבלה 2-21: חישוב יחס הלימות ההון
28	טבלה 2-22: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון
29	טבלה 2-23: רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי
29	טבלה 2-24: יחס מינוף
30	טבלה 2-25: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים
36	טבלה 3-1: סיכון אשראי בעייתי
36	טבלה 3-2: נכסים שאינם מבצעים
37	טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית
38	טבלה 3-4: מדדי סיכון אשראי
39	טבלה 3-5: הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
40	טבלה 3-6: סיכון אשראי לפי ענפי משק
46	טבלה 3-7: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים
46	טבלה 3-8: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק
47	טבלה 3-9: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ל-6 הלווים הגדולים לפי ענפי משק
48	טבלה 3-10: חשיפות עיקריות למדינות זרות
51	טבלה 3-11: תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות
52	טבלה 3-12: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
55	טבלה 3-13: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל
55	טבלה 3-14: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל
56	טבלה 3-15: סיכונים בתיק הלוואות לדיור
56	טבלה 3-16: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק
56	טבלה 3-17: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי
57	טבלה 3-18: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 הרבעונים האחרונים
57	טבלה 3-19: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק
58	טבלה 3-20: פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו לפי מגזרי הצמדה
59	טבלה 3-21: השפעת שינויים הפיננסיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים
60	טבלה 3-22: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית לא-צמוד

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2017

62	טבלה 3-23: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית צמוד למדד
64	טבלה 3-24: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית מטבע-חוץ
66	טבלה 3-25: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית
68	טבלה 3-26: נתונים אודות רגישות הון הבנק כולל חברות בנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כולל מודלים פנימיים)
69	טבלה 3-27: יחס כיסוי הנזילות
70	טבלה 3-28: יתרת סך הפיקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 23 במאי 2017, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-מרץ 2017.

1.1 מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתעדים", "עשוי להשתנות", "צרר", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתמשו בכלל, או יתמשו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

1.2. מידע כספי תמציתי עיקרי
טבלה 1-1: נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31.03.2016	30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016	31.03.2017	
מדדי ביצוע עיקריים					
8.39%	13.91%	8.29%	1.61%	9.22%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
0.16%	0.25%	0.16%	0.03%	0.17%	תשואה לנכסים
62.12%	57.41%	61.14%	63.11%	61.55%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות ⁽²⁾
2.03%	2.23%	2.08%	2.08%	2.07%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽³⁾
9.74%	10.20%	10.81%	11.01%	11.21%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפי באזל 3 ⁽⁴⁾
13.94%	14.43%	15.02%	15.11%	14.90%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון לפי באזל 3 ⁽⁴⁾
7.11%	7.27%	7.40%	7.25%	7.30%	יחס מינוף ⁽⁴⁾
105%	113%	117%	124%	128%	יחס כיסוי נזילות ⁽¹⁾⁽⁵⁾
מדדי איכות אשראי עיקריים					
1.54%	1.48%	1.39%	1.49%	1.45%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
2.11%	1.96%	1.80%	1.76%	1.55%	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.14%	0.14%	0.19%	0.31%	0.39%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
0.06%	(0.18%)	(0.17%)	0.67%	0.16%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד					
674	1,117	699	138	767	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,931	2,122	2,111	2,029	2,073	הכנסות ריבית, נטו
46	(128)	(118)	469	107	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,209	2,586	2,196	2,354	2,255	רווח מימוני, נטו*
1,614	1,783	1,471	1,660	1,529	הכנסות שאינן מריבית
1,307	1,277	1,349	1,283	1,302	מזה - עמלות
2,202	2,242	2,445	2,601	2,217	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,223	1,209	1,142	1,209	1,250	מזה - משכורות והוצאות נילוות
3,545	3,905	3,582	3,689	3,602	סך הכנסות
רווח נקי למניה רגילה (בש"ח)					
0.51	0.84	0.52	0.10	0.58	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי

* רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) אינו כולל הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

(3) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה [דוח דירקטוריון פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, הוצאות וברווח כולל אחר](#)) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.

(4) למידע נוסף, ראה פרק "הון, הלימות הון ומינוף" להלן.

(5) למידע נוסף, ראה פרק "סיכון נזילות ומימון" להלן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 1-1: נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31.03.2016	30.06.2016	30.09.2016	31.12.2016	31.03.2017	
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מהמאזן					
434,905	440,856	440,188	448,105	445,847	סך-כל הנכסים
63,086	68,483	71,759	80,378	77,088	מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים
66,154	67,720	65,215	71,449	74,894	ניירות-ערך
279,850	278,271	277,539	271,957	269,982	אשראי לציבור, נטו
8,725	8,232	7,676	7,600	8,018	סיכון אשראי בעייתי, נטו
4,134	3,745	3,526	3,110	2,749	חובות פגומים מאזניים, נטו
401,382	406,322	405,879	413,880	410,769	סך-כל ההתחייבויות
3,817	4,213	3,508	4,377	4,199	מזה - פיקדונות מבנקים
321,576	327,500	326,244	338,502	337,518	פיקדונות הציבור
36,836	36,081	35,836	33,560	31,171	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
33,336	34,342	34,119	34,047	34,909	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
4,831	4,263	3,866	3,507	2,997	יתרות נכסים לא מבצעים (NPL)
נתונים נוספים					
19.5	19.4	21.3	22.9	22.1	מחיר מניה לסוף תקופה (בש"ח)
8.80	10.12	16.77	15.75	3.10	סך-הכל דיבידנד למניה (באגרות)*
0.30%	0.29%	0.31%	0.29%	0.29%	יחס עמלות לסך נכסים

* מחושב על-פי מועד התשלום בפועל.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-767 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 674 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2016.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-9.22%, בהשוואה ל-8.39% בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הנקי הושפע בעיקר מעלייה בהכנסות ריבית נטו, לאחר הפסדי אשראי שקוזה על-ידי ירידה בהכנסות מימון שאינן מריבית ומרישום הוצאת מס ברבעון הראשון של שנת 2016 עקב השפעת ירידת מס חברות על יתרות המסים הנדחים, בסך של 114 מיליון ש"ח.

יחס הון עצמי רוברד 1 ליום 31 במרץ 2017 הסתכם לשיעור של 11.21%, בהשוואה לשיעור של 11.01% ביום 31 בדצמבר 2016. יחס זה, גבוה מיעדי ההון הנדרשים על-ידי בנק ישראל לשנת 2017.

1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים הפיננסיים הבאים: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון הנזילות. סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר סיכון הציות, הסיכון המשפטי והסיכון התפעולי לרבות סיכוני טכנולוגיה ומחשוב וסיכוני סייבר. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון אסטרטגי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי.

להרחבה ראה [סעיף 4.3 בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2016](#).

למידע על הסיכונים ראה [פרק סקירת הסיכונים להלן](#), [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 במרץ 2017](#).

1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2016 אישרו הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק תוכנית אסטרטגית תלת-שנתית (לשנים 2017-2019), המתעדכנת מדי שנה על בסיס התייחסות לשינויים בכלכלה הגלובלית, שינויים בסביבה העסקית בישראל, מהלכי הרגולציה ושינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק על כלל תחומי פעילותו. מכלול גורמים משפיעים על המערכת הבנקאית בעולם ובישראל ובראשם שינויים בהרגלי הלקוחות, התהדקות של הרגולציה, והשפעה הולכת וגוברת של אמצעים טכנולוגיים. תמורות אלו מובילות להתגברות התחרות מצד שחקנים מסורתיים ושחקנים חדשים רבים ומגוונים והן מחייבות את הבנק להיערך לעתיד במטרה להעניק ללקוחותיו חוויית שירות איכותית ומתקדמת וליצר ערך ללקוחותיו וליתר מחזיקי העניין.

בנוסף, הבנק ממשיך ליישם את הוראות בנק ישראל לעמידה ביעדי הלימות ההון, והן היוו שיקול בגיבוש התוכנית האסטרטגית.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזehירות המתחייבת מהסיכונים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. מטרת התוכנית האסטרטגית היא לאפשר לבנק, גם לנוכח האתגרים וחוסר היציבות בכלכלה ובמערכת הפיננסית בעולם, להמשיך להתקדם בתוואי של צמיחה יציבה והמשך ביסוס מובילות הבנק במערכת הבנקאית בישראל, תוך השאת ערך למחזיקי המניות וכלל מחזיקי העניין.

תוכנית אסטרטגית זו נבחנת ומותאמת מדי שנה לשינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם וכן לשינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק, והיא מתמקדת בחמש תימות מרכזיות אשר עודכנו ואושרו בסוף שנת 2016:

- 1. מובילות יוצרת ערך בישראל בפלחי לקוחות ובפעילויות במיקוד** – העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על חדשנות בשירותים ואופטימיזציה בערוצי הפעילות, העמקת הערך המוסף, יצירת פתרונות מותאמים לצורכי הלקוחות השונים וחיזוק המיקוד העסקי בפעילויות בעלות פוטנציאל.
- 2. העצמת הערך ללקוח תוך שילוב קשר אישי, אנושי וטכנולוגי** – שירות בנקאי פשוט, נגיש ואינטואיטיבי המשלב שירותים דיגיטליים מתקדמים עם שירות וייעוץ אנושי בפעילויות מורכבות וצמתי החלטה.
- 3. בונים את המחר: בניית תשתיות, חדשנות וצמיחה בינלאומית ממוקדת** – חיזוק התשתיות לצמיחה עתידית, פיתוח יכולות טכנולוגיות מתקדמות תוך שיתופי פעולה עם הסביבה העסקית ופיתוח הפעילות המסחרית הבינלאומית, בדגש על ארצות-הברית.
- 4. ערך משותף בר קיימא עם מחזיקי העניין** – קידום מהלכים עסקיים המייצרים ערך משותף לציבור ולבנק תוך הגברת השקיפות וקידום השיח עם כלל מחזיקי העניין.
- 5. פישוט ומצוינות תפעולית מתמשכת** – אופטימיזציה של כלל המשאבים, תוך פישוט ועיצוב מחדש של תהליכים מקצה לקצה ויישום תוכנית התייעלות רב שנתית.

הבנק ימשיך לשים דגש על טיפוח וניהול המשאב האנושי ויצירת תשתית ארגונית תומכת וגמישה (Agile).

הבנק יפעל לקידום מצוינות בניהול פיננסי וניהול הון דינמי ומתקדם.

הפעילות תתבצע תוך ניהול סיכונים קפדני, ההולם את מתווה פעילות הבנק.

הבנק ימשיך לפעול בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

להרחבה נוספת בדבר אסטרטגיית הבנק וביטוייה בתחומי פעילותו השונים ראה [פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח התקופתי לשנת 2016](#).

התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית והמערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכנית לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין, כי סיכויי הצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת הצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, למצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור ולשינויים הרגולטוריים.

תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1 סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

ההתפתחויות הפוליטיות משני צדי האוקיינוס ריכזו עניין רב במהלך הרבעון הראשון של השנה. בתחילת השנה גברו החששות מפני עליית כוחות לאומניים לשלטון באירופה אך אלו פחתו לאחרונה עם בחירתם של מועמדים מתונים ופרו-אירופים בהולנד ובצרפת. בארצות-הברית הנשיא טראמפ החל את כהונתו, ועד עתה נראה שהוא נתקל בקשיים פוליטיים רבים בדרכו ליישם את משנתו הכלכלית. חרף אי-הוודאות הפוליטית הגבוהה, בפעילות הכלכלית הגלובלית נרשמה דווקא האצה, הן בכלכלות המפותחות והן במתפתחות. מדדי אמון הצרכנים והעסקים נמצאים בשיא של השנים האחרונות וגם האינפלציה נמצאת במגמת עלייה. מסתמן שהצמיחה הגלובלית השנתית תהיה גבוהה מזו של אשתקד, וקרן המטבע הבינלאומית עדכנה מעט את תחזיות הצמיחה לשנים 2017 ו-2018 לרמה של 3.5% ו-3.6% בהתאמה.

הצמיחה בארצות-הברית עמדה ברבעון הראשון של שנת 2017 על שיעור שנתי נמוך של 0.7%. הגורם המרכזי לצמיחה הנמוכה הייתה הצריכה הפרטית. צמיחה ברבעון שחלף ב-0.3% בלבד. יש לציין שהרבעון הראשון היה חלש מזה מספר שנים ויש הסבורים כי מדובר בבעיה סטטיסטית של ניכוי עונתיות. המשק האמריקני המשיך לייצר משרות בקצב דומה לזה של הממוצע ב-2016, ושיעור האבטלה ירד לרמה של 4.5% בסוף הרבעון הראשון של שנת 2017. באירופה נרשם גם כן שיפור מסוים בשוק העבודה והרמה הממוצעת של שיעור האבטלה שם ירדה לרמה של 9.5%. מדדי אמון הצרכנים והעסקים נמצאים ברמות גבוהות והצמיחה ברבעון הראשון של שנת 2017 עמדה על 1.8% ברמה שנתי.

בשוקים המתעוררים נרשמה האצה בפעילות הכלכלית. ברבעון הראשון של שנת 2017 צמחה סין ב-6.9% במונחים שנתיים, כשברקע הצמיחה הגבוהה נותר החשש מהתנפצות בועת הנדל"ן במדינה. בברזיל נרשמה התאוששות כלכלית ומסתמן שהצמיחה ברבעון הראשון תהיה חיובית לאחר שני רבעונים של מיתון בפעילות הכלכלית.

האינפלציה במדינות המפותחות החלה לעלות אך היא עדיין ברמה שלא מהווה סיכון מבחינת הבנקים המרכזיים. בארצות-הברית מדד המחירים לצרכן (ללא אנרגיה ומזון) עלה בשיעור שנתי של 2.0% בחודש מרץ 2017 ובגוש האירו עלה מדד הליבה בשיעור של 0.7%. השיפור המתמשך בפעילות הכלכלית בארצות-הברית הביא את הבנק המרכזי בארצות-הברית להעלות את הריבית בחודש מרץ 2017 לרמה של 1.00%-0.75%. הבנק המרכזי האירופאי הותיר את ריבית הפיקדונות (של הבנקים המסחריים בבנק המרכזי) ברמה של (0.4%) אך הפחית בחודש אפריל את רכישת אגרות-החוב מ-80 מיליארד אירו בחודש ל-60 מיליארד אירו.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

הצמיחה ברבעון הראשון הואטה על-פי האומדן הראשוני של הלמ"ס לשיעור של 1.4%, זאת לאחר צמיחה מהירה של 4.0% בשנת 2016. נתון הצמיחה הרבעוני הושפע מאוד מירידה חדה ביבוא כלי רכב לעומת הרבעון הרביעי של שנת 2016 (המס על יבוא כלי הרכב משפיע על הצמיחה), ולכן הוא לא משקף להערכתנו תפנית שלילית בפעילות הכלכלית. שיעור האבטלה ירד ברבעון השני לרמה של 4.2% וכן ניכרת עלייה בשכר הממוצע במשק לאור עליית שכר המינימום בחודש ינואר ל-5,000 ש"ח. הצריכה הפרטית, למעט רכישת כלי רכב, המשיכה לגדול ברבעון הראשון של השנה בשיעור שנתי של 3.8%. הגידול בצריכה הפרטית היה מנוע הצמיחה העיקרי של המשק בשנים האחרונות. גידול זה נשען על המצב הטוב בשוק העבודה והריבית הנמוכה. יצוא הסחורות והשירותים גדל ברבעון זה בשיעור שנתי של 10.6%. ההשקעה בבנייה למגורים המשיכה לגדול בשיעור שנתי של 6.0%. עם זאת הביקוש לדירות חדשות פחת ונרשמה ירידה של 16% ברכישת דירות חדשות ברבעון הראשון של שנת 2017, לעומת הרבעון הראשון של 2016. העלאת המיסוי על משקיעי הנדל"ן ותוכנית מחיר למשתכן ציננו את הביקושים לדיר. ניכרת גם התמתנות בעלויות המחירים בשוק, וסקר מחירי הדירות של הלמ"ס מצביע על התייצבות של המחירים בחמשת החודשים האחרונים.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

הגירעון התקציבי של הממשלה הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-2.4 מיליארד ש"ח, לעומת עודף של 0.9 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל ב-2016. הגירעון התקציבי ב-12 החודשים שהסתיימו ברבעון הראשון הגיע ל-2.3% מהתמ"ג, שיעור נמוך מהיעד של 2.9% מהתמ"ג שנקבע לשנת 2017. ההכנסות ממסים המשיכו לגדול בשיעור נומינלי גבוה של כ-5% לעומת הרבעון הראשון של 2016. בחודש אפריל הודיעה הממשלה על שורה של צעדים הכוללים הפחתות מכסים על מספר מוצרים, הגדלת נקודות הזיכוי להורים וסבסוד צהרונים. עלות התוכנית נאמדת בכ-4 מיליארד ש"ח לשנה. ריבית בנק ישראל נותרה ברמה של 0.1% מחודש מרץ 2015 וגם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017. המדיניות המוניטרית הייתה מרחיבה על רקע האינפלציה הנמוכה והייסוף המתמשך בשער השקל. פער הריביות מול ארצות-הברית המשיך להתרחב, לאור עליית ריבית הפד בחודש מרץ 2017 לרמה של 1.0%. נכון לחודש מאי 2017, שוק ההון מגלם צפי לאי שינוי ריבית בנק ישראל במהלך שנת 2017.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון הראשון של שנת 2017 בשיעור של 0.1% (מדד בגין). המדד "הידוע" ירד בשיעור של 0.2%. מדד המחירים לצרכן עלה במהלך 12 החודשים המסתיימים במרץ 2017 ב-0.9%. שיעור זה עדיין נמוך מהגבול התחתון של יעד האינפלציה, אך הוא הגבוה ביותר מזה כמעט שלוש שנים. עליית השכר במשק פועלת להחזרת האינפלציה לטווח היעד. מנגד, הייסוף בשער השקל מול סל המטבעות, מדיניות הממשלה להפחתת יוקר המחיה והחשיפה הגוברת לרכישות מקוונות מפחיתות את האינפלציה. נכון לתחילת חודש מאי שוק ההון צופה אינפלציה של 0.2% ב-12 החודשים הקרובים. השקל יוסף ברבעון הראשון של שנת 2017 בשיעור של 5.5% מול הדולר ומול האירו רשם ייסוף של 4.0%. בנק ישראל רכש ברבעון הראשון מטבע-חוץ בהיקף מוערך של כ-3.0 מיליארד דולר, מהם רק כ-0.25 מיליארד דולר כחלק מהתוכנית לקזז את השפעת הגז הטבעי על שער החליפין.

שוקי הכספים והון

שוקי המניות בעולם אופיינו בעלויות שערים ברבעון הראשון של שנת 2017. ברובם עיקר העלייה נרשמה בחודשים ינואר ופברואר כשבחודש מרץ נרשמה בלימה בעליית המחירים. בסיכום הרבעון הראשון עלה מדד ה-S&P500 בשיעור של 5.6%, מדד המניות האירופי ה-STOXXEUROPE60 עלה ב-7.9% ומדד השווקים המתעוררים (EEM) עלה בשיעור של 12.5%. בניגוד למגמה בעולם, מדד ת"א 125 ירד בסיכום הרבעון ב-2.4% במונחים שקליים. מחזורי המסחר היומיים במניות והמירים עלו ברבעון הראשון של שנת 2017 לרמה של 1,639 מיליון ש"ח לעומת 1,391 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. שוק אגרות-החוב בישראל התאפיין במגמת עליות שערים על רקע הירידה בציפיות להעלאת ריבית. מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות עלה בשיעור של 0.6%. תשואת אגרת-החוב השקלית בריבית קבועה של ממשלת ישראל לעשר שנים עלתה מרמה 2.15% בסוף 2016 לרמה של 2.4% בתחילת חודש מרץ 2017, אך מאז ירדה, בדומה לעולם, והגיעה ל-2.15% בסוף מרץ 2017. מדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות ירד ב-0.6%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות תל-בונד 60 עלה ברבעון הראשון ב-1.1%, ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות הצטמצמו מעט לעומת אלה שהיו בסוף שנת 2016. בשוק הקונצרני הלא פיננסי נרשם גיוס של כ-19.7 מיליארד ש"ח, סכום גבוה בהרבה מזה שגויס ברבעון הראשון של שנת 2016 (11.4 מיליארד ש"ח), כ-50% מהגיוסים היו של סקטור הנדל"ן.

טבלה 1-2: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין

לשנת 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2017	
(0.3%)	(0.9%)	(0.20%)	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים הידוע
(1.5%)	(3.5%)	(5.5%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
(18.3%)	(6.2%)	(4.2%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
(4.0%)	(0.1%)	(3.7%)	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
(4.8%)	0.9%	(4.0%)	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(18.7%)	(0.3%)	(8.2%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה התורכית

נתונים על ריבית בנק ישראל:

31.03.16	30.06.2016	30.09.16	31.12.16	31.03.17	
0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	שיעור הריבית בסוף התקופה

2.1.2. סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד לציבות פיננסית) סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

לפרטים ראה סעיף 5.1.2 בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016.

לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

2.1.3. שינויים עיקריים במדיניות חשבונאית קריטית ואומדנים חשבונאיים קריטיים

אומדני הנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016.

2.1.4. גילוי בדבר הפניות תשומת לב רואי החשבון המבקרים

לעיתים, מוצא רואי החשבון המבקר לנכון לכלול שינוי מהנוסח האחד על-ידי הוספת פיסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים.

רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בביאור 10ב. (ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק, לביאור 10ג. בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ולביאור 10ד. בדבר החקירה בנושא FIFA.

בעניין חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, נאמר בביאור 10ג. כי "אין ביכולתו של הבנק, בהתבסס על חוות הדעת של יועציו המשפטיים, להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה, או את טווח החשיפה של קבוצת הבנק בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות ואפשר שבסופו של דבר התוצאות יהיו שונות, כך שהסכומים שתשלם במסגרת הסדרים עם הרשויות האמריקאיות (אם יושגו), יהיו גבוהים משמעותית מסכום הפרשה". נוכח אי ודאות זו כללו רואי החשבון המבקרים הפניית תשומת לב בדוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-767 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 674 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה בכ-9.22% בהשוואה לשיעור של כ-8.39% ברבעון המקביל אשתקד.

טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.03.16	31.03.17	
במיליוני ש"ח			
רווח מימוני, נטו*	2,209	2,255	2.1%
הוצאות בגין הפסדי אשראי	46	107	132.6%
רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	2,163	2,148	(0.7%)
עמלות והכנסות אחרות*	1,336	1,347	0.8%
הוצאות תפעוליות ואחרות	2,202	2,217	0.7%
רווח לפני מסים	1,297	1,278	(1.5%)
הפרשה למסים על הרווח	631	522	(17.3%)
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	5	4	(20.0%)
רווח נקי:			
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	671	760	13.3%
הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	3	7	133.3%
המיוחס לבעלי מניות הבנק	674	767	13.8%
תשואת רווח נקי	8.4%	9.2%	

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

2.2.1. התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים, בין היתר הפרשי שער ורווח ממימוש ניירות-ערך, המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור השינוי במדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות המדד בגין היתרות המאזניות.

טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.03.16	31.03.17	
במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית	2,168	2,518	16.14%
הוצאות ריבית	(237)	(445)	87.76%
הכנסות ריבית, נטו	1,931	2,073	7.35%
הכנסות מימון שאינן מריבית	278	182	(34.53%)
סך הרווח המימוני, נטו	2,209	2,255	2.08%

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 4-2: התפתחות של סך הרווח המימוני, נטו

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.03.16	31.03.17	
במיליוני ש"ח			
רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾	5.0%	2,121	*2,020
הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב	(70.1%)	49	164
רווח (הפסד) מהשקעות במניות	(641.7%)	65	(12)
רווחים בגין הלוואות שנמכרו	0.0%	4	*4
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾	(186.7%)	(13)	15
הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל ⁽³⁾	61.1%	29	18
רווח מימוני, נטו	2.1%	2,255	2,209

* סווג מחדש.

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי. מזה בגין השפעות שינויים במדד: הוצאה של 24 מיליון ש"ח ברבעון ראשון 2017 בהשוואה להוצאה בסך 147 מיליון ש"ח ברבעון ראשון 2016.
- (2) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
- (3) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

הרווח המימוני, נטו הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-2,255 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,209 מיליון ש"ח ברבעון המקביל שנה קודמת. הגידול ברווח המימוני נבע מעלייה ברווח מפעילות שוטפת בעיקר בשל השפעת השינויים במדד בשל ירידה של 0.2% במדד המחירים לצרכן ברבעון הראשון בהשוואה לירידה של 0.9% ברבעון המקביל אשתקד. בנוסף חלה עלייה ברווח מהשקעה במניות, מנגד חלה ירידה ברווחים מאגרות-חוב.

טבלה 5-2: נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.2016	31.03.2017	
2.31%	2.60%	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
0.38%	0.71%	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
1.93%	1.89%	פער הריבית הכולל
2.06%	2.13%	יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

העלייה בשיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית וכן בשיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית ברבעון הראשון של שנת 2017 לעומת הרבעון המקביל אשתקד נבעה מהשפעת שינויים בשיעורי המדד.

מניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית בין הרבעון הראשון של שנת 2017 לבין הרבעון המקביל אשתקד עולה כי השינויים בשיעורי הריבית גרמו לגידול בסך של כ-181 מיליון ש"ח והשינויים בהיקף היתרות המאזניות הממוצעות גרמו לקיטון בסך של כ-39 מיליון ש"ח בהכנסות ריבית נטו.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-107 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-46 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. בהפרשה הפרטנית, נטו נרשמה ברבעון הראשון לשנת 2017 הכנסה בסך של 81 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בהפרשה הפרטנית נבע בעיקרו מירידה בהוצאה הפרטנית שהסתכמה בסך של 170 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 240 מיליון ש"ח ברבעון המקביל בשנת 2016, בעוד שהקיטון בהפרשה הפרטנית היה בסכום דומה בין הרבעונים.

ההוצאה בגין הפרשה קבוצתית הסתכמה ל-188 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017, בהשוואה להוצאה בסך של 64 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. למידע נוסף בדבר התפתחות יתרות האשראי לציבור ראה [פרק "המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימויות ההון"](#) בדוח הדירקטוריון. למידע נוסף בדבר התנועה ביתרות ההפרשה להפסדי אשראי, ראה [באור 6](#) בדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-2: הוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים**

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.16	31.03.17	
במיליוני ש"ח		
240	170	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(258)	(251)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(18)	(81)	הכנסה פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
64	188	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
46	107	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:		
(58)	(24)	הכנסה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(5)	(5)	הכנסה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
105	136	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
4	-	הוצאה, נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
46	107	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
שיעור הוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור:		
0.34%	0.25%	שיעור הוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.43%	0.52%	שיעור הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור***
0.06%	0.16%	שיעור הוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.14%	0.39%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
8.88%	26.93%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך הוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-1,347 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,336 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. מזה העמלות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-1,302 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,307 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. מחד חלה עלייה בעמלות מכרטיסי אשראי, מנגד נרשם קיטון בהכנסות מעמלות משוק ההון ומטיפול אשראי. בהכנסות האחרות נרשם גידול ברווח ממכירת בניינים. תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-461 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-432 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-6.7%.

טבלה 7-2: פירוט עמלות והכנסות אחרות

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.03.16	31.03.17	
במיליוני ש"ח			
עמלות			
2.5%	237	243	דמי ניהול חשבונות
(8.1%)	221	203	פעילות בניירות-ערך
6.7%	432	461	כרטיסי אשראי, נטו
(15.8%)	95	80	טיפול באשראי
(0.7%)	145	144	עמלות מעסקי מימון
(3.4%)	177	171	עמלות אחרות
(0.4%)	1,307	1,302	סך-הכל עמלות
הכנסות אחרות			
55.2%	29	45	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות
0.8%	1,336	1,347	

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון ראשון של שנת 2017 ב-2,217 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,022 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד גידול בשיעור של כ-0.7%.

טבלה 8-2: פירוט של הוצאות התפעוליות והאחרות

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		במיליוני ש"ח
	31.03.16	31.03.17	
הוצאות שכר			
			שכר
2.2%	1,114	1,138	
			מענקים ותגמול מבוסס מניות
2.8%	109	112	
2.2%	1,223	1,250	סך-הכל שכר
(2.2%)	369	361	אחזקה ופחת בניינים וציוד
	-	-	הפחתות וירידת-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
(0.7%)	610	606	הוצאות אחרות
0.7%	2,202	2,217	סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות

הוצאות השכר הסתכמו ברבעון ראשון של שנת 2017 ב-1,250 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,223 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 2.2%. הגידול בשכר נבע מעלייה בהפרשות האקטואריות ומנגד המשך החיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מתהליכי התייעלות קיזז עלייה זו.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-606 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-610 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה בשיעור של 0.7%. מחד חל גידול בהוצאות ביטוח כתוצאה מרכישת ביטוח ערבויות חוק מכר ששימשו להקטנת רכיבי הסיכון ותרמו לשיפור יחס הלימות ההון. ומנגד חל קיטון בהוצאות בגין הליכים משפטיים.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2017 בסך של 522 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 631 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד שכללה הוצאה בסך 114 מיליון ש"ח עקב השלכת הורדת שיעור מס החברות על יתרות המסים הנדחים. שיעור המס האפקטיבי של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הגיע ל-40.8% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 35.04% וזאת בשל הוצאות לא מוכרות ומסים בגין שנים קודמות עקב גביית חובות שנמחקו בעבר וממסים על רווחים בגין רווחי חברות מוחזקות.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 בחלקם בהפסד בסך של 7 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול בהפסד נובע משינויים שליליים בשערי החליפין. **הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק** הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 בסך של 767 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 674 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-0.58 ש"ח, בהשוואה ל-0.51 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

2.2.2. התפתחות ברווח הכולל

טבלה 9-2: רווח כולל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.16	31.03.17	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
671	760	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3	7	הפסד נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
674	767	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:		
(93)	194	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
1	2	התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**
(268)	11	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***
2	1	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
(358)	208	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
105	(72)	השפעת המס המתניח
(253)	136	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(2)	(1)	בניכוי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(255)	135	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
418	896	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	6	ההפסד הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
419	902	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

*** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הרווח הכולל הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 בסך של 902 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 419 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי העיקרי נבע מזקיפת הכנסות מניירות-ערך זמינים למכירה כתוצאה מעלייה במחירי הבורסה בהשוואה לירידה בתקופה המקבילה וירידה ביתרת התחייבויות בגין הטבות לעובדים שנמדדות על בסיס אקטוארי בהשוואה לגידול בתקופה המקבילה אשתקד, שחל בעקבות עלייה בהתחייבויות כתוצאה מאומדן השלכות חקיקת חוק שכר בכירים במערכת הבנקאית.

2.3. המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 31 במרץ 2017 הסתכם ב-445.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-448.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

טבלה 10-2: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.16	31.03.17	
	במיליוני ש"ח		
	448,105	445,847	סך-כל הנכסים
(0.5%)	271,957	269,982	אשראי לציבור, נטו
(0.7%)	80,378	77,088	מזומנים ופיקדונות בבנקים
(4.1%)	71,449	74,894	ניירות-ערך ⁽¹⁾ (2)
4.8%	338,502	337,518	פיקדונות הציבור
(0.3%)	33,560	31,171	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(7.1%)	34,047	34,909	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
2.5%			

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 3.15](#). בתמצית הדוחות הכספיים.
 (2) לפירוט בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

2.3.1 מבנה והתפתחות הנכסים וההתחייבויות

אשראי לציבור

טבלה 11-2: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי ענפי משק עיקריים

השינוי	ליום		
	31.12.16	31.03.17	
	במיליוני ש"ח		
1.3%	61,376	62,160	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
(1.7%)	53,662	52,725	אנשים פרטיים - אחר
(3.8%)	44,069	42,413	בינוי ונדל"ן
1.3%	27,593	27,952	מסחר
1.7%	18,144	18,450	תעשייה
(4.7%)	18,474	17,597	שירותים פיננסיים
0.1%	48,639	48,685	אחר
(0.7%)	271,957	269,982	סך-הכל

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק "סיכון אשראי" בסקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

חבויות בעייתיות טבלה 12-2: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.16			31.03.17			
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,625	621	4,004	4,097	612	3,485	סיכון אשראי פגום
1,595	165	1,430	1,778	252	1,526	סיכון אשראי נחות
2,989	747	2,242	3,661	702	2,959	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ⁽²⁾
9,209	1,533	7,676	9,536	1,566	7,970	סך סיכון אשראי בעייתי*
7,600	1,378	6,222	8,018	1,392	6,626	סיכון אשראי בעייתי נטו
884	-	884	794	-	794	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
(2) לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

ברבעון הראשון של שנת 2017 חל גידול בסך החבויות הבעייתיות בשיעור של 4% שנבע בעיקר מגידול בסיכון אשראי בהשגחה מיוחדת, מנגד נמשכה הירידה בסיכון אשראי פגום.

למידע נוסף על ניתוח תיק האשראי וסיכון אשראי בעייתי ראה פרק "סיכון אשראי" בסקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון והנהלה.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 13-2: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	31.12.16	31.03.17		
				מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים
30.8%	861	1,126		אשראי תעודות
(0.1%)	52,451	52,389		ערבויות והתחייבויות אחרות**
6.1%	24,628	26,121		מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
1.3%	10,759	10,897		מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים
(3.1%)	35,540	34,444		מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
(2.6%)	45,304	44,143		התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות

- * כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 294 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.16: 289 מיליוני ש"ח).
** כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,717 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר. (ליום 31.12.2016: 13,430 מיליוני ש"ח).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות ושיאין סחירות בפיזור נרחב. ניירות הערך הסתכמו ביום 31 במרץ 2017 ב-74.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-71.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016, עלייה בשיעור של כ-4.8% שנבעה בעיקר מרכישת אגרות-חוב של ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:

טבלה 14-2: יתרות ניירות-ערך

סך-הכל		מוחזק לפדיון		זמין למכירה		תיק למסחר		
הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	
ליום 31 במרץ 2017								
52,754	70.4%	-	-	44,892	59.9%	7,862	10.5%	אגרות-חוב ממשלת ישראל
7,763	10.4%	-	-	7,690	10.3%	73	0.1%	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1,409	1.9%	-	-	1,404	1.9%	5	0.0%	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
61,926	82.7%	-	-	53,986	72.1%	7,940	10.6%	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
1,221	1.6%	411	0.5%	807	1.1%	3	0.0%	אגרות-חוב קונצרני - בישראל
9,461	12.6%	-	-	9,461	12.6%	-	-	אגרות-חוב קונצרני - מדינות זרות
10,682	14.3%	411	0.5%	10,268	13.7%	3	0.0%	סך-הכל אגרות-חוב קונצרני
2,286	3.1%	-	-	2,225	3.0%	61	0.1%	מניות
74,894	100.0%	411	0.5%	66,479	88.8%	8,004	10.7%	סך-הכל ניירות-ערך
ליום 31 בדצמבר 2016								
50,844	71.2%	-	-	42,424	59.4%	8,420	11.8%	אגרות-חוב ממשלת ישראל
6,806	9.5%	-	-	6,729	9.4%	77	0.1%	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1,450	2.0%	-	-	1,443	2.0%	7	0.0%	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
59,100	82.7%	-	-	50,596	70.8%	8,504	11.9%	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
1,493	2.1%	413	0.6%	1,077	1.5%	3	0.0%	אגרות-חוב קונצרני - בישראל
8,600	12.0%	-	-	8,593	12.0%	7	0.0%	אגרות-חוב קונצרני - מדינות זרות
10,093	14.1%	413	0.6%	9,670	13.5%	10	0.0%	סך-הכל אגרות-חוב קונצרני
2,256	3.2%	-	-	2,202	3.1%	54	0.1%	מניות
71,449	100.0%	413	0.6%	62,468	87.4%	8,568	12.0%	סך-הכל ניירות-ערך

טבלה 15-2: פירוט אגרות-חוב קונצרני לפי ענפי משק

31.12.16		31.03.17		
אחוז מסך אגרות-חוב קונצרני	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרני	הערך במאזן	
7.2%	731	4.5%	485	כרייה וחציבה
12.4%	1,251	12.7%	1,352	תעשייה
3.5%	353	2.8%	296	מידע ותקשורת
2.2%	220	2.3%	243	שירותים פיננסיים
62.6%	6,316	68.7%	7,339	בנקים ומוסדות פיננסיים
12.1%	1,222	9.1%	967	אחרים
100.0%	10,093	100.0%	10,682	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות

לפרטים בדבר ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה, ראה [ביאור 5](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

פיקדונות

טבלה 16-2: התפתחות ביתרות הפיקדונות

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.16	31.03.17	
	במיליוני ש"ח		
(0.3%)	338,502	337,518	פיקדונות הציבור
(4.1%)	4,377	4,199	פיקדונות מבנקים
41.7%	345	489	פיקדונות הממשלה
(0.3%)	343,224	342,206	סך-הכל

יתרת הפיקדונות ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה בסך של כ-342 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-343 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 17-2: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.16	31.03.17	
	במיליוני ש"ח		
0.1%	868,863	869,469	ניירות-ערך ⁽¹⁾
(18.4%)	118,078	96,295	נכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול
2.5%	72,286	74,090	נכסי קרנות נאמנות ⁽²⁾
5.8%	37,251	39,430	יתרות פנסיוניות נועצות ⁽³⁾

- (1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת.
 (2) שווי הנכסים של קרנות הנאמנות המקבלות שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.
 (3) יתרות מוצרים פנסיוניים וקרנות השתלמות שניתן לגביהן ייעוץ פנסיוני.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו ב-31.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-33.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016, קיטון בשיעור של כ-7.1%, שנבע מפירעון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים.

טבלה 18-2: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 במרץ 2017		
מזה: סחיר	הערך במאזן	מזה: סחיר	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח				
14,007	17,520	12,524	16,035	כתבי התחייבות נדחים
15,468	16,040	14,663	15,136	אגרות-חוב
29,475	33,560	27,187	31,171	סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

31.12.16			31.03.17			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
במיליוני ש"ח						
571,828	8,015	7,542	623,390	7,176	6,818	חוזי ריבית
268,755	3,938	3,715	246,170	4,790	4,552	חוזי מטבע
26,613	632	638	35,651	868	879	חוזים בגין מניות
862	23	28	687	11	13	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
868,058	12,608	11,923	905,898	12,845	12,262	סך-הכל

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניות

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 31 במרץ 2017 הינו 1,333,550,616 ש"ח ע.ב. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ב. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 3,826,495 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק (להלן: "מניות באוצר"), כפי שיפורט להלן. להלן פרטים בדבר ההתפתחויות העיקריות הקשורות בהון הבנק, לרבות השקעות בהון הבנק ועסקות במניות:

דיבידנדים

ביום 24 באפריל 2017 החליט דירקטוריון הבנק לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, כך שהמדיניות המעודכנת תהיה לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות החל מהרבעון הראשון של 2017. החלטת הדירקטוריון התקבלה לאור הלימות ההון הגבוהה אליה הגיע הבנק, ולאחר שהתקבל אישור הפיקוח על הבנקים להגדיל את שיעור חלוקת הדיבידנד לעד 40% מהרווח הנקי החל מהרבעון הראשון של 2017. מובהר כי מדובר במדיניות חלוקה של דיבידנד וכי כל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה.

בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק (בניכוי הפרשים בחובה, שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר) על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד או על הפסד כולל; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגבי; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א' לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של הפיקוח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור.

לפרטים בדבר יעד הלימות ההון של הבנק ראה [פרק הלימות הון](#) להלן.

על-פי תנאי שטר הון נדחה היה והושעו תשלומי הריבית בגין שטר הון זה, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור. בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק על-ידי קבוצת אריסון נקבע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן הפיקוח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב.

יתרת העודפים של הבנק ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה ב-27,393 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח הם רווחים שנצברו לפני 30 ביוני 1997 ולפיכך כפופים למגבלה כאמור.

להלן פרטים על חלוקת דיבידנד בשנת 2017 שטרם שולם:

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד המעודכנת של הבנק ולאישור הפיקוח על הבנקים, החליט דירקטוריון הבנק ביום 23 במאי 2017 על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-40% מרווחי הרבעון הראשון של שנת 2017 בסך של כ-307 מיליון ש"ח המהווה 22.98 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ב. הדירקטוריון קבע את יום 5 ביוני 2017 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 13 ביוני 2017 כיום התשלום.

טבלה 2-2: פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
29.03.2017	18.04.2017	3.1045	41
16.11.2016	6.12.2016	15.7450	210
10.8.2016	31.8.2016	16.7700	223
18.05.2016	8.06.2016	10.1160	135
28.02.2016	16.03.2016	8.8040	117

2. הלימות הון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 ו-3 כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 211-201 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 2 מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכוני האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכוני נזילות, סיכוני סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

הוראות באזל 3

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן הזכויות שאינן מקנות שליטה שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי, מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 60%. בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%. החל מיום 1 בינואר 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי יעמוד על 100%.

יעד הלימות ההון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מינימליים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% וזאת, עד ליום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 10.2% ו-13.7%, בהתאמה. ביום 20 באפריל 2015 החליט דירקטוריון הבנק להגדיל את יעד יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק באופן, שמיום 31 בדצמבר 2017 הוא יעמוד על 10.75%. למידע נוסף ראה [דוח על הסיכונים](#).

התייעלות תפעולית

בחודש ינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: "המכתב"). בהתאם למכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תוכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התוכנית לתקופה של עד חמש שנים בקו ישר לעניין חישוב יחסי הלימות ההון ויחס המינוף. בחודש אוקטובר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שעלותה המוערכת בסך של 762 מיליוני ש"ח, נטו מהשפעת המס, נזקפה להון. השפעת עלויות תוכנית התייעלות על יחסי הלימות ההון, המוערכת בכ-0.26% למועד הדיווח, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך. בהמשך למכתב האמור, בחודש מרץ 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה והנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן). במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות הון. בהתאם לטיטוט המכתב הנוסף, יוארך תקופתו של המכתב המקורי עד ליום 30 ביוני 2018.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 21-2: חישוב יחס הלימות ההון

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
(1)35,045	33,602	(1)35,731	הון עצמי רובד 1
1,465	1,465	1,221	הון רובד 1 נוסף
(1)36,510	35,067	(1)36,952	סך-הכל הון רובד 1
11,609	13,012	10,538	הון רובד 2
(1)48,119	48,079	(1)47,490	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
(2)290,139	316,977	(2)290,010	סיכון אשראי
4,866	5,120	5,174	סיכונים שוק
23,374	22,772	23,517	סיכון תפעולי
(2)318,379	344,869	(2)318,701	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.01%	9.74%	11.21%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.47%	10.17%	11.59%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.11%	13.94%	14.90%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(3)9.17%	(3)9.09%	(3)10.20%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
(3)12.67%	(3)12.59%	(3)13.70%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

- (1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 1,013 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2017 ו-1,065 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016 בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.
- (3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9%-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10%-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 22-2: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
			במיליוני ש"ח
הון רובד 1			
8,146	8,128	8,146	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
26,665	25,279	27,392	עודפים
116	124	81	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
355	372	495	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(200)	(239)	(323)	מכשירים הוניים אחרים
(37)	(62)	(60)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
35,045	33,602	35,731	סך-הכל הון עצמי רובד 1
1,465	1,465	1,221	מכשירים מורכבים חדשניים
36,510	35,067	36,952	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2			
264	1,091	242	מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים
3,627	3,859	3,625	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המת"ח
7,718	8,062	6,671	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
-	-	-	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
11,609	13,012	10,538	סך-הכל הון רובד 2
48,119	48,079	47,490	הון כולל כשיר

לפרטים נוספים, ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 2-23: רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי

31 בדצמבר 2016		31 במרץ 2016		31 במרץ 2017		
דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח						
סיכון אשראי						
209	1,649	247	1,959	202	1,477	חובות של ריבוניות
363	2,863	407	3,233	388	2,835	חובות של ישויות סקטור ציבורי
805	6,357	706	5,607	965	7,044	חובות של תאגידים בנקאיים
15,029	118,620	16,047	127,461	15,942	116,368	חובות של תאגידים
5,854	46,207	8,014	63,656	6,274	45,796	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
5,956	47,005	5,834	46,337	6,567	47,934	חשיפות קמעונאיות ליחידים
928	7,323	942	7,483	1,077	7,859	הלוואות לעסקים קטנים
4,851	38,288	4,701	37,337	5,309	38,751	הלוואות לדויר
12	96	12	94	12	91	איגוח
2,303	18,180	2,420	19,222	2,439	17,806	נכסים אחרים
450	3,551	578	4,588	555	4,049	סיכון CVA
36,760	290,139	39,908	316,977	39,730	290,010	סך-הכל בגין סיכון אשראי
617	4,866	645	5,120	709	5,174	סיכוי שוק
2,961	23,374	2,867	22,772	3,222	23,517	סיכון תפעולי
40,338	318,379	43,420	344,869	43,661	318,701	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	35,045		33,602		35,731	הון עצמי רובד 1
	36,510		35,067		36,952	הון רובד 1
	48,119		48,079		47,490	הון כולל

(1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי הפיקוח על הבנקים בשיעור של 13.7% ליום 31 במרץ 2017, 12.67% ליום 31 בדצמבר 2016 ו-12.59% ליום 31 במרץ 2016. הגישות הנהוגות בבנק לגבי קטגוריות הסיכון המרכזיות, לצורך חישוב ההון הפיקוחי הן: הגישה הסטנדרטית (מיושם בסיכויי אשראי, סיכויי שוק, סיכון תפעולי וסיכון איגוח) גישת החשיפה הנוכחית (סיכון אשראי צד נגדי) וחישוב על-פי משקולות הסיכון שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין (משמש לחישוב בנכסים אחרים).

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון נירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

טבלה 2-24: יחס מינוף

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
במיליוני ש"ח			
בנתוני המאוחד			
*36,510	35,067	*36,952	הון רובד 1
*503,875	493,049	*506,326	סך החשיפות
באחוזים			
7.25%	7.11%	7.30%	יחס מינוף
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף למועד הדיווח, המוערכת בכ-0.15% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בסעיף 6.1 בדוח הממשל התאגידי וביאור 12א בתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרת המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה [ביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

טבלה 2-25: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017							
רווח מימוני, נטו	עמלות והכנסות אחרות	סך הכנסות	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
במיליוני ש"ח							
פעילות ישראל							
מחסי בית	761	434	1,195	113	1,070	8	124,999
מזה: הלוואות לדיור	106	16	122	(5)	58	41	61,699
מזה: כרטיסי אשראי	44	151	195	15	136	31	7,818
בנקאות פרטית	29	45	74	-	73	1	1,797
עסקים קטנים וזעירים	569	265	834	126	420	175	63,128
עסקים בינוניים	158	92	250	(45)	87	125	27,605
עסקים גדולים	261	175	436	(81)	106	246	49,352
גופים מוסדיים	25	37	62	(4)	52	9	1,818
ניהול פיננסי	312	28	340	-	57	166	-
אחר	(6)	212	206	-	157	29	5,322
סך-הכל פעילות ישראל	2,109	1,288	3,397	109	2,022	759	257,034
פעילות חו"ל							
סך-הכל פעילות חו"ל	146	59	205	(2)	195	8	16,928
סך-הכל	2,255	1,347	3,602	107	2,217	767	273,962
סך-הכל	2,255	1,347	3,602	107	2,217	767	273,962

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 25-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016*								
רווח מימוני, נטו	עמלות והכנסות אחרות	סך הכנסות	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסיכון תקופת הדיווח	יתרת פיקדונות הציבור לסיכון תקופת הדיווח	
במיליוני ש"ח								
פעילות ישראל								
מסקי בית	703	418	1,121	85	1,018	16	106,894	122,044
מזה: הלוואות לדיור	85	17	102	-	73	16	60,422	-
מזה: כרטיסי אשראי	35	140	175	8	116	33	8,540	-
בנקאות פרטית	27	51	78	(1)	71	4	1,874	31,366
עסקים קטנים וזעירים	484	232	716	80	403	128	59,849	39,539
עסקים בינוניים	156	111	267	(21)	83	110	28,497	17,518
עסקים גדולים	296	171	467	(103)	102	252	57,278	35,096
גופים מוסדיים	21	46	67	-	50	10	1,843	40,718
ניהול פיננסי	336	25	361	4	57	153	-	-
אחר	(5)	206	201	-	200	(24)	4,984	-
סך-הכל פעילות ישראל	2,018	1,260	3,278	44	1,984	649	261,219	286,281
פעילות חו"ל								
סך-הכל פעילות חו"ל	191	76	267	2	218	25	23,000	35,295
סך-הכל	2,209	1,336	3,545	46	2,202	674	284,219	321,576

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מגזר מסקי בית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר מסקי בית ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 16 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-761 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-703 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות בין התקופות לצד עלייה במרווחים הפיננסיים על האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-434 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-418 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-113 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 85 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הפרטנית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-1,070 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,018 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מגידול בהוצאות השכר, בעיקר עקב עלייה בהפרשה למענק ובהוצאות בגין הפרשות אקטואריות. מנגד עלייה זו קוזזה בחלקה על-ידי המשך החיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מתהליכי התייעלות.

האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-108.0 מיליארד ש"ח (מזה: אשראי צרכני בסך של כ-38.5 מיליארד ש"ח ואשראי לדיור - כ-61.7 מיליארד ש"ח), בדומה ליום 31 בדצמבר 2016 (מזה: אשראי צרכני בסך של כ-38.2 מיליארד ש"ח ואשראי לדיור - כ-61.0 מיליארד ש"ח).

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-125.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-125.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר בנקאות פרטית ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-1 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 4 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-29 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-27 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-45 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-51 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות מפעילות בשוק ההון. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-73 מיליון ש"ח בהשוואה ל-71 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-1.8 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-32.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-32.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים קטנים וזעירים ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-175 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-128 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה ברווח המימוני, נטו ובהכנסות מעמלות. הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-569 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-484 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהיקפי האשראי לצד עלייה במרווחים הפיננסיים על האשראי. העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-265 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-232 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בדמי ניהול חשבונות ובעמלות מעסקי מימון. ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-126 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-80 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהפרשה שנרשמה על בסיס קבוצתי עקב גידול בהיקפי האשראי ובמחיקות האוטומטיות, ומעלייה בהפרשה על בסיס פרטני. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-420 מיליון ש"ח בהשוואה ל-403 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע כתוצאה מגידול בהוצאות השכר, בעיקר עקב עלייה בהפרשה למענק ובהוצאות בגין הפרשות אקטואריות. מנגד קוזזה עלייה זו בהמשך החיסכון בעלויות שוטפות כתוצאה מתהליכי התייעלות. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-63.1 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-45.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-46.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים בינוניים ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-125 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-110 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות בגין הפסדי אשראי שקוזזה על-ידי ירידה בהכנסות מעמלות. הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-158 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-156 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-92 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-111 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בעמלות מטיפול באשראי. ההכנסות בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-45 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 21 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול בהכנסות נבע מירידה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי תקין עקב ירידה בהיקפי האשראי, לצד קיטון בהפרשה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-87 מיליון ש"ח בהשוואה ל-83 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-27.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-28.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-18.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים גדולים ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-246 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-252 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-261 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-296 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות הריבית, כתוצאה מירידה ביתרות האשראי הממוצעות. העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-175 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-171 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ל-81 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017, בהשוואה להכנסות בסך של 103 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הקבוצתית עקב עלייה בהיקף החובות הבעייתיים. מאידך, חלה ירידה בהפרשה הפרטנית בעיקר עקב גביית חובות שנמחקו חשבונאית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-106 מיליון ש"ח בהשוואה ל-102 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאות הביטוח בשל רכישת ביטוח ערבויות חוק מחר לצורך הקטנת נכסי סיכון. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-49.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-48.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-38.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר גופים מוסדיים ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-25 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-21 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-37 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-46 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות מפעילות בניירות-ערך.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-52 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-50 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-1.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-2.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-50.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-46.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נבע מעלייה בהפקדות של משקיעים מוסדיים גדולים.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר ניהול פיננסי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-166 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-153 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-312 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-336 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע מירידה ברווחים מניירות-ערך ומירידה בהכנסות מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד חלה עלייה עקב השפעת השינויים במדד - בשל ירידה של 0.2% במדד המחירים לצרכן ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לירידה של 0.9% ברבעון המקביל אשתקד.

העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-28 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-25 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-57 מיליון ש"ח, בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר אחר בפעילות ישראל ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם בסך של 29 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 24 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השיפור ברווחיות נבע מירידה בהפרשה לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בשל ירידת שער הדולר, לצד קיטון בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה. כמו-כן נרשם ברבעון זה גידול ברווח ממכירת בניינים.

הרווח הנקי מרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ומתירות נכנסת הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-12 מיליון ש"ח בהשוואה ל-16 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

האשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק ושאינם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר הסתכם ליום 31 במרץ 2017 בכ-5.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-5.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

מגזר הפעילות הבינלאומית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של הפעילות הבינלאומית ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-8 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 25 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר עקב הכנסה חד פעמית שנרשמה ברבעון המקביל אשתקד בגין הסדרים משפטיים הקשורים ב-MBS. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- ההפסד של בנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-4 מיליוני ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-3 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הירידה ברווחיות נבעה מקיטון בהיקפי הפעילות, וזאת עקב צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחייל כחלק מאסטרטגיית הבנק, והתאמתה לשינויים שחלו בסביבה העסקית והרגולטורית.

- הרווח הנקי של פעילות ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-23 מיליוני ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של 14 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. פעילות זו רשמה ברבעון הראשון של שנת 2017 גידול בהכנסות, עקב גידול בהיקף הפעילות שהתבטא בעלייה ביתרות האשראי בתחום ה-Middle-Market.

- ההפסד של סניף מיאמי הסתכם בכ-7 מיליוני ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה להפסד בסך של כ-5 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההפסד נבע ברובו מעלויות המיוחסות לסגירת הפעילות הבנקאית בסניף.

- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-16.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-9.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-9.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

- האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-1.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

- האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 בבנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-2.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, וזאת עקב צמצום פעילות הבנקאות הפרטית של בנק הפועלים שוויון.

- האשראי לציבור בבנק פוזיטיף בתורכיה הסתכם בכ-1.1 מיליארד ש"ח ליום 31 במרץ 2017 בהשוואה לכ-1.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון נובע מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לצמצם בהדרגתיות את תיק האשראי של בנק פוזיטיף.

- סך פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-27.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.0 מיליארד ש"ח ליום בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכמה בכ-7.4 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 מסוג Brokered CD's בסניף ניו-יורק הסתכמו בכ-5.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-6.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 בבנק הפועלים שוויץ הסתכמה בכ-9.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-11.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- הקיטון מקורו בהחלטה על צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחו"ל, כאמור לעיל.
- פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב הסתכמו בכ-2.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

2.5. חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאין בנקאיות בישראל ובחו"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאין בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות. תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בנטרול הפרשי שער של חברות הבנות בחו"ל ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-147 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-118 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה ב-16.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-17.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

2.5.1. חברות בת ישראל

קבוצת ישראל

הקבוצה כוללת את החברות: ישראל בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראל מימון בע"מ, ישראל כרטיס (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראל הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי, הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים). תרומת קבוצת ישראל לרווח הנקי של הבנק, ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-75 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-70 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. סך השקעת הבנק בקבוצת ישראל הסתכמה ביום 31 במרץ 2017 ב-2,832 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,991 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016. הירידה נבעה כתוצאה מחלוקת דיבידנד.

לפרטים נוספים הנוגעים לקבוצת ישראל ראה [מגזר קבוצת ישראל בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי של שנת 2016](#) ולהלן. לפרטים בנוגע לתביעות משפטיות, ראה [ביאור 10 ב'](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

בהמשך לאמור בסעיף 5.5.1 לדוח הדירקטוריון והנהלה של הבנק לשנת 2016 ובביאור 36 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2016 הנהלת הבנק ממשיכה להערך בהנחיית הדירקטוריון לקראת הפרדה של קבוצת ישראל מהבנק כנדרש בחוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017. במסגרת זו, בוחנים דירקטוריון והנהלת הבנק מספר חלופות להעברת החזקות הבנק בקבוצת ישראל לרבות:

(א) מכירת החזקות בקבוצת ישראל למשקיע או קבוצת משקיעים.

(ב) הצעת מכר לציבור של החזקות בקבוצת ישראל.

(ג) חלוקת דיבידנד בעין של החזקות בקבוצת ישראל לבעלי המניות של הבנק; או שילוב של איזה מהחלופות שלעיל.

בהתחשב בחלופות הנשקלות כאמור ובהנחיית הדירקטוריון, החליטה הנהלת הבנק ביום 5 לאפריל 2017 להתחיל בהכנת תשקיף בקשר עם קבוצת ישראל וכן, לאחר סדרת פגישות ראשוניות עם בנקי השקעות מובילים בעולם, לשקול להתקשר עם בנק השקעות שייצע בתהליך מכירה אפשרי. למועד זה מדובר בבחינה של החלופות ואין ודאות בקשר לביצוע של איזו מהן.

במסגרת בחינת החלופות על-ידי הבנק הודיעה לבנק בעלת השליטה, אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון"), כי אם וככל שהבנק יחליט לנקוט במתווה של חלוקה בעין של מניות ישראל ("המתווה"), תתחייב אריסון לפעול בהתאם לכללים ומגבלות שיחולו בקשר להחזקתה במניות ישראל כמפורט להלן: א. אריסון תפעל למכירתן של המניות שיתקבלו בידה במסגרת המתווה בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב או מחוצה לה, כך שעם השלמת המכירות כאמור לא יותרו בידיה מניות של ישראל בשיעור של למעלה מ-5% ("תקופת המעבר"). ב. במהלך תקופת המעבר, אריסון לא תרכוש מניות נוספות של ישראל, למעט קבלתן בדרך של חלוקה בעין מהבנק. ג. החל ממועד קבלת מניות ישראל בידי אריסון במסגרת המתווה, בכל מקרה, אריסון לא תצביע במניות ישראל בשיעור של למעלה מ-5% מזכויות ההצבעה בישראל. ד. אריסון לא תציע ולא תמנה דירקטור מטעמה לכהונה בדירקטוריון ישראל. כל עוד ישראל תישלט על-ידי הבנק, הרי שכל החלטות בקשר לאופן הפעלת השליטה בישראל ומינוי דירקטורים בישראל מטעם הבנק ייעשו רק על-ידי האורגנים המוסמכים של הבנק. ה. במקרה שבו אריסון תבצע עסקת מכירה (מחוץ לבורסה) במחיר למניה המהווה פרמיה על מחיר המניה בבורסה במועד הרלוונטי ובאופן שלא יתאפשר ליתר בעלי המניות בבנק ליהנות מפרמיה כאמור, אזי אריסון תנקוט בצעדים שיבטיחו כי גם יתר בעלי המניות מן הציבור בישראל ייהנו מפרמיה. הודעות כאמור נמסרו גם לפיקוח על הבנקים ולרשות ניירות-ערך.

2.5.2. פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

לפרטים אודות חברות נוספות ומידע נוסף הנוגע לפעילות הבינלאומית של הבנק, ראה [מגזר פעילות בינלאומית בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי של שנת 2016](#) ולהלן.

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (להלן: "הפועלים שוויץ")

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשוויץ העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות שלושה סניפים: שניים בציריך ובזנבה ואחד בלוקסמבורג. כמו-כן, פועל באמצעות חברה לייעוץ השקעות בישראל ונציגות בישראל. בנק הפועלים-שוויץ, מבצע עדכון לתמהיל מדינות היעד המרכזיות שלו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, ומתמקד בשוויץ יעד בישראל ובאיחוד האירופי. פעילות בנק הפועלים-שוויץ עם לקוחות מאמריקה הלטינית ומרוסיה תצומצם במידה מהותית וסניף זנבה של הבנק נסגר לפעילות לקוחות בסוף אפריל 2017 ויסגר רשמית בסוף שנת 2017. כמו-כן, הנציגות של בנק הפועלים שוויץ במוסקבה נסגרה בסוף פברואר 2017. הרווח ברבעון הראשון של שנת 2017 בבנק הפועלים שוויץ הסתכם בסך של 1 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לרווח בסך של 4 מיליון פרנק שוויצרי ברבעון המקביל אשתקד. כתוצאה מההחלטה על צמצום הפעילות מול לקוחות אמריקה הלטינית ורוסיה, חלה ירידה בהיקף האשראי, פיקדונות הציבור ונכסי הלקוחות, שתרמו לירידה בהכנסות ברבעון זה. תרומת הפועלים שוויץ, בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל, הסתכמה בסך של 5 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 15 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

לפרטים בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר חקירה בנושא ארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ראה [ביאור 10](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות בנק פוזיטיף, הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית והשקעות. לבנק פוזיטיף אין היתר פיקדונות מהרגולטור התורכי. במסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט על הקטנה הדרגתית של תיק האשראי בבנק פוזיטיף. במסגרת מימוש ההחלטה, מרבית תיק האשראי הקמעונאי של הבנק נמכר בחודש ינואר 2017. הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם בכ-1.2 מיליון לירות תורכיות לעומת הפסד של כ-2.7 מיליון לירות תורכיות ברבעון המקביל אשתקד. תרומת קבוצת בנק פוזיטיף בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה בתרומה שלילית של כ-16 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה שלילית של כ-7 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה ב-275 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-290 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016.

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך כמפורט בסעיף 1.1 לעיל.

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא באתר האינטרנט של הבנק "דוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים" ליום 31 במרץ 2017 להלן "הדוח על הסיכונים". יש לעיין בסקירה זו ביחד עם הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 והדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 והביאורים הנלווים להם.

3.1 תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים הבאים: סיכונים אשראי (לרבות סיכון ריכוזיות וסיכון צד נגדי), סיכונים שוק (לרבות סיכון שער חליפין וסיכון ריבית בתיק הבנקאי), סיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) וסיכון הנזילות (לרבות סיכון המימון). סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר סיכון הציות, הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי וסיכון סביבתי.

הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון ציות, סיכון תפעולי, סיכון ריכוזיות, סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וסיכון רגולציה וחקיקה.

בחודש פברואר 2017 שונה מבנה צוותי הנהלה וצוותי המשנה באופן המשפר את תהליכי העבודה והפיקוח של צוותי הנהלה על הסיכונים וניהולם. השינוי אינו משפיע באופן מהותי על אופן ניהול הסיכונים. לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות הגורמים האחראים, וועדות הדירקטוריון וצוותי הנהלה בזיקה ראה ["הדוח על הסיכונים"](#).

3.2 סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה.

להרחבה על סיכון האשראי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#) וכן [הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 במרץ 2017](#).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

3.2.1 חבויות בעייתיות טבלה 1-3: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.16			31.03.17			
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,625	621	4,004	4,097	612	3,485	סיכון אשראי פגום
1,595	165	1,430	1,778	252	1,526	סיכון אשראי נחות
2,989	747	2,242	3,661	702	2,959	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ⁽²⁾
9,209	1,533	7,676	9,536	1,566	7,970	סך סיכון אשראי בעייתי*
7,600	1,378	6,222	8,018	1,392	6,626	סיכון אשראי בעייתי נטו
884	-	884	794	-	794	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

טבלה 2-3: נכסים שאינם מבצעים*

יתרה ליום		
31.12.16	31.03.17	
במיליוני ש"ח		
3,507	2,997	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL)
126	126	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
3,633	3,123	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים
1.27%	1.09%	שיעור NPL מסך האשראי לציבור

* נכסים שאינם מבצעים כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה- non performing assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		
מסחרי	פרטי	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
3,229	746	3,975
105	116	221
(36)	(5)	(41)
(222)	(63)	(285)
(382)	(32)	(414)
2,694	762	3,456
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש		
1,333	615	1,948
63	121	184
(32)	(48)	(80)
(282)	(65)	(347)
1,082	623	1,705
תנועה ביתרת הפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים		
749	145	894
88	70	158
(18)	(13)	(31)
(192)	(28)	(220)
(122)	29	(93)
(222)	(63)	(285)
192	28	220
597	139	736

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 3-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016		
מסחרי	פרטי	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
4,640	696	5,336
377	118	495
(47)	(5)	(52)
(83)	(45)	(128)
(405)	(50)	(455)
4,482	714	5,196
יתרת חובות פגומים לתחילת השנה		
חובות שסווגו כפגומים במהלך התקופה		
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
חובות פגומים שנמחקו		
חובות פגומים שנפרעו		
יתרת חובות פגומים לסוף התקופה		
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש		
1,852	585	2,437
100	118	218
(237)	(48)	(285)
(49)	(62)	(111)
1,666	593	2,259
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה		
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
חובות בארגון מחדש שנמחקו		
חובות בארגון מחדש שנפרעו		
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה		
תנועה ביתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים		
985	111	1,096
178	48	226
(91)	(15)	(106)
(122)	(30)	(152)
(35)	3	(32)
(92)	(37)	(129)
122	30	152
980	107	1,087
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת השנה		
הוצאות בגין הפסדי אשראי - הגדלת הפרשה		
הוצאות בגין הפסדי אשראי - הקטנת הפרשה		
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		
נזקף לרוויה - הפרשה להפסדי אשראי		
מחיקת חשבונאית שבוצעה בתקופה		
גביית חובות שנמחקו חשבונאית		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה		

טבלה 3-4: מדדי סיכון אשראי

ליום		
31.12.16	31.03.17	
1.44%	1.26%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור*
0.32%	0.29%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
1.49%	1.45%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
1.22%	1.24%	שיעור יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור*
103.82%	115.16%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום*
84.94%	93.65%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר*
2.16%	2.25%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*
0.10%	0.16%	שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.19%	0.39%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
13.16%	26.93%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ניתוח איכות התיק

מדדי סיכון האשראי העיקריים מצביעים ברובם על שיפור איכות התיק גם ברבעון הראשון של 2017:

- המשך ירידה בשיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור.
- ירידה בשיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור.
- המשך ירידה בשיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור.
- המשך ירידה בשיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור.

יחד עם זאת נמשכת העלייה בשיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור וכן נרשמה עלייה בשיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור.

טבלה 5-3: הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
סך-הכל	על בסיס קבוצתי	על בסיס פרטני	
	לפי עומק פיגור	אחר*	במיליוני ש"ח
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 במרץ 2017:			
3,980	2,853	391	736
			בגין אשראי לציבור
7	7	-	-
			בגין חובות שאינם אשראי לציבור
663	534	-	129
			בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
4,650	3,394	391	865
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2016:			
4,127	2,801	432	894
			בגין אשראי לציבור
7	7	-	-
			בגין חובות שאינם אשראי לציבור
677	560	-	117
			בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
4,811	3,368	432	1,011
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

מדי רבעון מבוצעת הצפה של לקוחות בעלי פוטנציאל לבעייתיות לפי קריטריונים מוגדרים ונסקרים כל הלווים הכלולים ברשימת הפיקוח ו/או עם סיווג בעייתי. לגבי לקוחות אלו נבחנים נאותות הסיווג וההפרשה בגינם. במקרים בהם חל שינוי במצב הלקוח, חלו שינויים בביטחונות ו/או בוצעה גביה, מעודכן הסיווג בהתאם וללקוחות פגומים מעודכנת יתרת הסכום הניתן לגביה וההפרשה. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ירדה ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-161 מיליון ש"ח, מרביתה בגין אשראי הנבחן פרטנית. שיעורי יתרת ההפרשה בגין אשראי לציבור מתוך יתרות האשראי לציבור ירד ב-0.05% לעומת שנת 2016. הירידה של כ-0.4% ביתרת ההפרשה קבוצתית ברבעון הראשון של שנת 2017 נבעה בעיקר מירידה ביתרת ההפרשה לפי עומק הפיגור.

3.2.2. מיון וניתוח סיכון אשראי לפי ענפי משק

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 31 במרץ 2017									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 31.03.17 ⁽⁴⁾			פגום	בעייתית ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעייתית ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי							
במיליוני ש"ח									
בגין פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
17	3	1	10	21	2,222	2,841	21	2,592	2,850
חקלאות									
82	-	(2)	156	167	2,196	2,830	167	2,971	3,154
כרייה וחציבה									
376	17	21	379	1,133	15,513	33,438	1,149	32,576	34,291
תעשייה									
571	10	(12)	703	1,267	19,059	55,152	1,290	53,128	55,214
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾									
363	(12)	(40)	440	608	19,214	23,136	608	22,245	23,250
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן									
103	1	57	5	712	4,577	7,053	735	8,615	8,712
אספקת חשמל ומים									
1,045	130	32	552	1,726	27,018	36,773	1,742	33,539	37,142
מסחר									
88	12	23	225	410	9,339	10,806	410	9,801	10,879
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל									
44	6	7	71	121	6,647	8,267	121	7,730	8,461
תחבורה ואחסנה									
170	1	(1)	485	550	3,546	5,685	550	4,917	5,793
מידע ותקשורת									
180	(112)	(99)	82	297	13,904	23,998	297	27,686	28,322
שירותים פיננסיים									
113	19	16	65	113	9,947	13,517	113	12,453	13,581
שירותים עסקיים אחרים									
58	(2)	-	23	63	5,938	7,618	63	7,352	7,625
שירותים ציבוריים וקהילתיים									
3,210	73	3	3,196	7,188	139,120	231,114	7,266	225,605	239,274
סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾									
340	20	(5)	-	571	62,004	64,327	571	63,279	64,327
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור									
924	121	137	737	1,056	52,799	84,724	1,056	79,233	84,764
אנשים פרטיים - אחר									
4,474	214	135	3,933	8,815	253,923	380,165	8,893	368,117	388,365
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל									
-	-	-	-	-	97	1,325	-	4,614	4,614
בנקים בישראל ⁽⁹⁾									
-	-	-	-	-	864	1,010	-	53,917	53,917
ממשלת ישראל									
4,474	214	135	3,933	8,815	254,884	382,500	8,893	426,648	446,896 ⁽¹⁾
סך-הכל פעילות בישראל									

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 254,884, 53,975, 144, 5,529 ו-132,364 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,897 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שביגן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שביגן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-752 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-314 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. כמו-כן כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,717 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר.
- יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-7,485 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 במרץ 2017									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 31.03.17 ⁽⁴⁾			פגום	בעיית ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעיית ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי							
במיליוני ש"ח									
בגין פעילות לווים בחו"ל									
ציבור - מסחרי									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
חקלאות	2	1	-	-	-	157	359	-	358
כרייה וחציבה	-	-	-	-	91	55	210	91	454
תעשייה	13	1	2	8	99	3,224	4,882	99	5,785
בינוי ונדל"ן	58	1	(17)	23	52	4,822	7,638	52	7,814
אספקת חשמל ומים	2	-	-	-	-	396	906	-	1,087
מסחר	13	(2)	(2)	6	61	1,889	2,354	61	2,492
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	15	1	4	35	119	2,019	2,226	119	2,109
תחבורה ואחסנה	3	-	-	4	99	364	388	99	472
מידע ותקשורת	2	-	-	-	-	471	958	-	1,186
שירותים פיננסיים	13	53	(12)	15	71	3,857	5,488	71	9,825
שירותים עסקיים אחרים	4	-	(1)	1	1	819	1,046	1	1,185
שירותים ציבוריים וקהילתיים	12	-	(1)	11	11	648	854	11	978
סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾	137	55	(27)	103	604	18,721	27,309	604	33,745
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	1	-	-	-	6	497	509	6	491
אנשים פרטיים - אחר	31	(1)	(1)	31	33	821	1,208	33	1,171
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	169	54	(28)	134	643	20,039	29,026	643	35,407
בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾	4	-	-	-	-	26,593	27,450	-	41,087
ממשלות חו"ל	3	-	-	-	-	1,404	1,404	-	10,576
סך-הכל פעילות בחו"ל	176	54	(28)	134	643	48,036	57,880	643	87,070 ⁽¹⁾
סך-הכל בישראל ובחו"ל	4,650	268	107	4,067	9,458	302,920	440,380	9,536	513,718

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 18,633, 48,036, 6,732 ו-14,280 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-67 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 במרץ 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 31.03.16 ⁽⁴⁾			פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
										צבירה - מסחרי
										חקלאות
										כרייה וחציבה
										תעשייה
										בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
										בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
										אספקת חשמל ומים
										מסחר
										בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
										תחבורה ואחסנה
										מידע ותקשורת
										שירותים פיננסיים
										שירותים עסקיים אחרים
										שירותים ציבוריים וקהילתיים
										סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾
										אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
										אנשים פרטיים - אחר
										סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
										בנקים בישראל ⁽⁹⁾
										ממשלת ישראל
										סך-הכל פעילות בישראל ⁽¹⁾

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 141,818-5,963.39, 49,308, 258,771 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,966 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-881 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-887 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-6,181 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (9) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 במרץ 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 31.03.16 ⁽⁴⁾			פגום	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעיית ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
-	-	-	-	-	138	454	-	454	454	חקלאות
6	-	-	-	100	152	336	100	964	973	כרייה וחציבה
9	-	-	11	36	3,261	5,315	36	6,417	6,751	תעשייה
74	-	2	122	159	5,757	8,025	159	7,850	8,177	בינוי ונדל"ן
6	-	1	-	36	612	1,801	36	1,954	1,981	אספקת חשמל ומים
10	(1)	1	7	25	2,262	2,859	25	2,657	2,991	מסחר
12	-	(3)	53	61	1,781	2,122	61	2,021	2,150	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
3	-	1	8	14	408	466	14	628	643	תחבורה ואחסנה
28	-	(3)	-	196	803	1,321	196	1,476	1,742	מידע ותקשורת
43	(1)	(5)	29	141	7,773	13,147	141	17,751	17,865	שירותים פיננסיים
5	-	1	1	1	657	911	1	1,070	1,073	שירותים עסקיים אחרים
17	-	-	16	16	358	585	16	716	734	שירותים ציבוריים וקהילתיים
213	(2)	(5)	247	785	23,962	37,342	785	43,958	45,534	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
2	-	-	-	10	558	577	10	560	577	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
40	(1)	2	32	42	1,922	3,103	42	3,091	3,144	אנשים פרטיים - אחר
255	(3)	(3)	279	837	26,442	41,022	837	47,609	49,255	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
4	-	1	-	-	24,551	25,825	-	38,112	38,112	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
3	-	3	-	-	1,811	1,978	-	8,204	8,204	ממשלות חו"ל
262	(3)	1	279	837	52,804	68,825	837	93,925	95,571 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בחו"ל
5,035	97	46	5,767	10,568	311,575	464,641	10,619	529,350	551,470	סך-הכל בישראל ובחו"ל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 14,388,52,804, 8,009,0, 20,370-1 ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-59 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.16 ⁽⁴⁾			פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
										ציבור - מסחרי
	(8)	(13)	16	26	2,149	2,815	26	2,544	2,821	חקלאות
	-	20	156	171	2,291	2,958	171	3,124	3,317	כרייה וחציבה
	(21)	(115)	592	1,404	15,721	34,490	1,421	33,290	35,314	תעשייה
	(129)	(163)	687	1,188	18,577	54,392	1,212	52,338	54,470	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
	(138)	(264)	445	590	20,254	23,779	590	22,855	23,907	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
	-	(14)	2	5	4,754	7,554	5	8,723	8,820	אספקת חשמל ומים
	322	337	647	1,862	26,729	37,396	1,871	33,837	37,831	מסחר
	35	37	231	269	9,540	10,826	269	9,766	10,887	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
	17	15	72	118	6,491	8,333	118	7,822	8,578	תחבורה ואחסנה
	64	(3)	514	588	3,662	5,907	588	5,100	6,013	מידע ותקשורת
	(91)	(121)	179	397	13,901	24,320	397	27,405	28,275	שירותים פיננסיים
	33	41	74	128	9,543	13,237	128	12,091	13,287	שירותים עסקיים אחרים
	5	7	27	64	6,096	7,901	64	7,622	7,908	שירותים ציבוריים וקהילתיים
	89	(236)	3,642	6,810	139,708	233,908	6,860	226,517	241,428	סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾
	21	(5)	-	598	61,205	63,301	598	62,220	63,301	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
	381	481	720	1,048	53,459	84,043	1,048	78,541	84,056	אנשים פרטיים - אחר
	491	240	4,362	8,456	254,372	381,252	8,506	367,278	388,785	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
	-	-	-	-	125	1,402	-	4,336	4,336	בנקים בישראל ⁽⁹⁾
	-	-	-	-	948	1,109	-	52,406	52,406	ממשלת ישראל
	491	240	4,362	8,456	255,445	383,763	8,506	424,020	445,527 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בישראל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 2,554,445, 52,337, 4,737 ו-132,633 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-10,759 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-838 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-459 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה. כמו-כן כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,430 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערביות חוק מכר.
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך של כ-7,452 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (9) לא כולל יתרות זמזמנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.16 ⁽⁴⁾			פגום	בעיית ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	בעיית ⁽⁶⁾	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל (המשך)										
ציבור - מסחרי										
					166	379		378	379	חקלאות
					54	220		665	665	כרייה וחציבה
				105	2,705	4,558	105	5,476	5,629	תעשייה
			53	98	5,981	8,836	98	9,017	9,106	בינוי ונדל"ן
					501	1,042		1,233	1,233	אספקת חשמל ומים
			7	131	1,888	2,534	131	2,616	2,651	מסחר
			39	77	1,714	1,946	77	1,869	1,946	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
			5	86	417	469	86	556	642	תחבורה ואחסנה
					504	957		1,242	1,263	מידע ותקשורת
			74	134	4,801	6,074	134	10,175	10,317	שירותים פיננסיים
			1	1	854	1,129	1	1,275	1,278	שירותים עסקיים אחרים
			13	13	499	663	13	788	802	שירותים ציבוריים וקהילתיים
			201	645	20,084	28,807	645	35,290	35,911	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
				17	537	550	17	518	550	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
			32	41	1,091	1,495	41	1,454	1,515	אנשים פרטיים - אחר
			233	703	21,712	30,852	703	37,262	37,976	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
					27,194	27,966		41,148	41,148	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
					1,616	1,616		9,872	9,872	ממשלות חו"ל
			233	703	50,522	60,434	703	88,282	88,996 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בחו"ל
			4,595	9,159	305,967	444,197	9,209	512,302	534,523	סך-הכל בישראל ובחו"ל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 7,178,016,856, 50,522 של 14,440-17,178 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-60 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2017

3.2.3 בינוי ונדל"ן

ליום 31 במרץ 2017 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן הסתכם בכ-86 מיליארד ש"ח.

טבלה 7-3: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016			יתרה ליום 31 במרץ 2017			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,158	1,150	3,008	3,681	1,098	2,583	בנייה למסחר ושירותים
658	169	489	686	164	522	בנייה לתעשייה
39,885	*29,028	10,857	40,527	*29,328	11,199	בנייה לדירור
27,513	5,248	22,265	26,581	5,776	20,805	נכסים מניבים
15,269	6,904	8,365	14,859	6,739	8,120	אחר
87,483	42,499	44,984	86,334	43,105	43,229	סך-הכל ענפי הבינוי והנדל"ן

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,717 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מבר (ליום 31.12.16: 13,430 מיליוני ש"ח).

3.2.4 סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 8-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

31 בדצמבר 2016				31 במרץ 2017				
סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	מספר לוויים	סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	מספר לוויים	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
6,672	5,800	872	3	6,336	5,533	803	3	ענף משק תעשייה
1,574	1,438	136	1	1,245	1,109	136	1	בינוי ונדל"ן - בינוי
2,723	1,091	1,632	2	1,334	392	942	1	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2,641	1,968	673	1	2,845	1,778	1,067	1	אספקת חשמל ומים
7,414	2,152	5,262	4	7,564	2,864	4,700	4	שירותים פיננסיים
21,024	12,449	8,575	11	19,324	11,676	7,648	10	סך-הכל

טבלה 9-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ל-6 הלווים הגדולים לפי ענפי משק

31 במרץ 2017		
סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני
במיליוני ש"ח		
3,483	3,361	122
2,997	810	2,187
2,845	1,778	1,067
1,862	762	1,100
1,583	1,438	145
1,438	1,258	180
14,208	9,407	4,801

ענף משק

תעשייה	3,483	3,361	122
שירותים פיננסיים	2,997	810	2,187
אספקת חשמל ומים	2,845	1,778	1,067
שירותים פיננסיים	1,862	762	1,100
תעשייה	1,583	1,438	145
שירותים פיננסיים	1,438	1,258	180
סך-הכל	14,208	9,407	4,801

31 בדצמבר 2016

סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני
במיליוני ש"ח		
3,668	3,518	150
3,216	429	2,787
2,641	1,968	673
1,644	717	927
1,574	1,438	136
1,519	1,519	-
14,262	9,589	4,673

ענף משק

תעשייה	3,668	3,518	150
שירותים פיננסיים	3,216	429	2,787
אספקת חשמל ומים	2,641	1,968	673
שירותים פיננסיים	1,644	717	927
בינו ונדל"ן - בינו	1,574	1,438	136
תעשייה	1,519	1,519	-
סך-הכל	14,262	9,589	4,673

3.2.5. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

נכון ליום 31 במרץ 2017 לא קיימת קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" ("הוראה 313"), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). בחודש יוני 2015 פורסם עדכון להוראה, הכולל בין היתר, צמצום הגדרת ההון להון רובד 1 (לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים), ועדכון מגבלת החבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי שעמדה על 25% מההון כך שתעמוד על 15% מההון. מועד תחילת התיקונים להוראה, 1 בינואר 2016. לעניין הגדרת ההון יחול כדלקמן - הון רובד 1 כאמור בהגדרת ההון, בתוספת הון רובד 2 כפי שפורסם בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015. תוספת זו תופחת בשיעורים שווים, על פני 12 רבעונים, עד לאיפוסה ביום 31 בדצמבר 2018. על פי ההוראה שיעור ה"חבות" של "לווה" ושל "קבוצת לווים", כהגדרתם בהוראה, לאחר ניכוי סכומים מותרים, לא יעלה על 15% ועל 25%, בהתאמה, מהון הבנק כהגדרתו לעיל. כמו-כן, קובעת ההוראה, כי סך-כל החבויות (לאחר ניכוי סכומים מותרים) של הלווים, קבוצות הלווים, וקבוצות הלווים הבנקאיות שחבותם נטו לתאגיד הבנקאי עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על 120% מההון הבנק כהגדרתו לעיל. הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות.

3.2.6. חשיפת אשראי למדינות זרות

חשיפת אשראי למדינות זרות מבטאת את הסיכון שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים לסווגיהם (ממשלה, בנקים ואחרים). לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק או יפגע בשווי נכסי הקבוצה, ובכלל זה שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים אל מחוץ למדינה (Transfer Risk). ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - S&P-i Fitch, Moody's. סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי. הבנק מבצע בקרה ומעקב שוטפים אחרי המצב המקרו כלכלי של המדינות מולן קיימת פעילות.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

ליום 31 במרץ 2017												
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾				חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית מעבר לגבול
לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה	לפני מעל שנה
במיליוני ש"ח												
המדינה												
10,933	1,276	231	8,017	18	167	26,811	14,602	10,038	24,640	2,488	2,344	7,377
481	404	-	3,914	-	-	6,262	5,377	-	5,377	31	854	-
6,673	2,594	-	3,482	-	-	9,312	45	9	54	3,290	5,875	102
896	1,008	-	4,083	-	-	1,904	-	-	-	606	1,074	224
1,930	320	-	4,211	-	1	2,250	-	-	-	551	1,593	106
7,695	5,864	-	2,758	142	266	14,129	570	680	1,250	5,545	6,656	1,358
סך-כל החשיפות למדינות זרות												
28,608	11,466	231	26,465	160	434	60,668	20,594	10,727	31,321	12,511	18,396	9,167
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד												
216	67	-	371	-	-	283	-	-	-	110	171	2
מזה: סך החשיפות למדינות LDC												
759	280	-	906	71	194	1,567	528	679	1,207	679	338	22

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי בעיית וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾ (המשך)

ליום 31 במרץ 2016													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾			חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾						חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
		מזה: סיכון	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעיית ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			לאחרים			
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	חוץ-מאזני בעיית ⁽⁴⁾				חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות			לממשלות ⁽³⁾ לבנקים		
במיליוני ש"ח													
6,930	2,181	141	8,922	37	306	23,335	14,224	12,622	26,846	3,160	2,269	3,682	ארצות-הברית
264	179	-	240	-	-	8,340	7,897	-	7,897	32	411	-	שוויץ
7,147	2,582	-	3,145	-	-	9,786	57	-	57	4,706	4,898	125	אנגליה
860	877	-	123	-	-	1,737	-	-	-	432	1,050	255	גרמניה
2,176	808	-	1,164	25	34	2,984	-	-	-	804	2,069	111	צרפת
7,004	5,325	15	2,963	131	222	13,433	1,104	798	1,902	7,471	3,421	1,437	אחרות
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
24,381	11,952	156	16,557	193	562	59,615	23,282	13,420	36,702	16,605	14,118	5,610	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד
222	314	-	337	-	-	536	-	-	-	260	276	-	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
768	491	-	489	102	138	2,314	1,055	797	1,852	949	286	24	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול הבנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול הבנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾ (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾		חובות פגומים ⁽⁴⁾		סיכון אשראי מאזני בעיית ⁽⁴⁾		סיכון-כל החשיפה המאזנית		חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים		חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
		מזה: סיכון חוץ-מאזני בעיית ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעיית ⁽⁴⁾	סיכון-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה												
במיליוני ש"ח													
המדינה													
9,789	1,244	207	7,836	81	230	27,079	16,046	10,623	26,669	2,366	2,703	5,964	ארצות-הברית
434	478	-	3,879	-	-	7,712	6,800	-	6,800	45	867	-	שוויץ
6,793	1,179	-	3,242	-	26	8,020	48	10	58	3,027	4,818	127	אנגליה
932	373	-	4,005	-	-	1,305	-	-	-	633	422	250	גרמניה
1,998	305	-	4,219	26	27	2,303	-	-	-	682	1,509	112	צרפת
7,176	6,109	-	3,119	163	238	14,252	967	672	1,639	6,409	5,555	1,321	אחרות
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
27,122	9,688	207	26,300	270	521	60,671	23,861	11,305	35,166	13,162	15,874	7,774	
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiIGS-פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד													
243	107	-	387	-	-	350	-	-	-	143	205	2	
מזה: סך החשיפות למדינות LDC													
712	375	-	1,073	88	159	2,009	922	671	1,593	814	252	21	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 11-3: תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות⁽¹⁾

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 31.03.2017				
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד
במיליוני ש"ח				
350	226	39	-	85
(40)	(11)	-	-	(29)
1	-	1	-	-
1	1	-	-	-
(29)	(25)	(3)	-	(1)
283	191	37	-	55

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 31.03.2016				
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד
במיליוני ש"ח				
444	223	53	13	155
104	8	106	(2)	(8)
11	1	4	-	6
1	1	-	-	-
(24)	(23)	(1)	-	-
536	210	162	11	153

לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2016				
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד
במיליוני ש"ח				
444	223	53	13	155
(103)	(2)	(20)	(12)	(69)
49	34	14	-	1
4	4	-	-	-
(44)	(33)	(8)	(1)	(2)
350	226	39	-	85

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבביות, ביטחונות נזילים ונגדרי אשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2017

3.2.7. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת הפעילות העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה מקורו במגוון הפעילויות המתקיימות עם המוסדות הפיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדת יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, עסקות סחר חוץ, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. החשיפה כלפי המוסדות הפיננסיים הזרים מושפעת, הן מחוסנו הפיננסי של כל מוסד, והן מהסיכון בסביבה הפוליטית והכלכלית שבה הוא פועל. יודגש, כי מרבית חשיפות האשראי של קבוצת הבנק היא כלפי מוסדות פיננסיים המצויים בשווקים מפותחים במערב אירופה ובצפון אמריקה בעלי דרוג השקעה ומעלה. במהלך העסקים השוטף הבנק מקיים מעקב ובקרה שוטפים אחר התפתחויות שעשויות להשליך על יכולתם של המוסדות הפיננסיים איתם הוא מקיים פעילות לעמוד בהתחייבויותיהם, ובמקביל ננקטים אמצעים לשם מזעור סיכון האשראי.

טבלה 12-3: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 במרץ 2017			
סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	
במיליוני ש"ח			
			דירוג אשראי חיצוני⁽⁵⁾
16,388	11,537	4,851	AAA עד AA
20,593	4,038	16,555	A+ עד A-
1,048	133	915	BBB+ עד BBB-
242	186	56	BB+ עד B-
-	-	-	פחות מ-B-
111	8	103	ללא דירוג**
38,382	15,902	22,480	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾
-	-	-	מזה: יתרת חובות פגומים
-	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
38,382	15,902	22,480	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
5	1	4	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

* היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות:
 ספרד - סך חשיפה של כ-172 מיליון ש"ח, מזה סך של 52 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 97 מיליון ש"ח בדירוג BBB+, סך של 21 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה בסך של 2 מיליון ש"ח בדירוג BB+ (סך חשיפה בסוף שנת 2016 הייתה כ-194 מיליון ש"ח, מזה סך של 53 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 115 מיליון ש"ח בדירוג BBB+, סך של 23 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה בסך של 3 מיליון ש"ח בדירוג BB+).
 אירלנד - סך חשיפה של כ-3 מיליון ש"ח בדירוג A. (בסוף שנת 2016 סך חשיפה של כ-13 מיליון ש"ח בדירוג A והיתרה בסך 3 מיליון ש"ח ללא דירוג).
 איטליה - סך חשיפה של כ-120 מיליון ש"ח, בדירוג BBB- (סך החשיפה בסוף שנת 2016 הייתה כ-120 מיליון ש"ח, בדירוג BBB-).
 ביוון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.
 ** מזה מסלקות בחו"ל המהוות 44% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (31.12.16: 56% מהיתרה).
 (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו. אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
 (2) פיקודות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות לתתן אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
 (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (5) לפי הדירוג הנמך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות Moody's, S&P-Fitch.

טבלה 12-3: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ (המשך)

31 בדצמבר 2016			
סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			
			דירוג אשראי חיצוני⁽⁵⁾
16,853	11,202	5,651	AAA עד AA
16,123	3,719	12,404	A+ עד A-
2,053	170	1,883	BBB+ עד BBB-
79	37	42	BB+ עד B-
-	-	-	פחות מ-B
148	19	129	ללא דירוג**
35,256	15,147	20,109	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾
-	-	-	מזה: יתרת חובות פגומים
-	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
35,256	15,147	20,109	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
5	1	4	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

* היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות הפיננסיים במדינות הבאות:
 ספרד - סך חשיפה של כ-172 מיליון ש"ח, מזה סך של 52 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 97 מיליון ש"ח בדירוג BBB+, סך של 21 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה בסך של 2 מיליון ש"ח בדירוג BB+ (סך חשיפה בסוף שנת 2016 הייתה כ-194 מיליון ש"ח, מזה סך של 53 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 115 מיליון ש"ח בדירוג BBB+, סך של 23 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה בסך של 3 מיליון ש"ח בדירוג BB+).
 אירלנד - סך חשיפה של כ-3 מיליון ש"ח בדירוג A. (בסוף שנת 2016 סך חשיפה של כ-13 מיליון ש"ח בדירוג A והיתרה בסך 3 מיליון ש"ח ללא דירוג).
 איטליה - סך חשיפה של כ-120 מיליון ש"ח, בדירוג BBB- (סך החשיפה בסוף שנת 2016 הייתה כ-120 מיליון ש"ח, בדירוג BBB-).
 ביון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.
 ** מזה מסלקות בחו"ל המהוות 44% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (31.12.16: 56% מהיתרה).
 (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו. אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
 (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות לתת אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
 (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות Moody's, S&P ו-Fitch.

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 31 במרץ 2017 בכ-38.4 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-3 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-35.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. עלייה זו נבעה בעיקר מגידול בחשיפה המאזנית בסך כ-2.4 מיליארד ש"ח. בנוסף לכך, חלה עלייה בסך כ-0.7 מיליארד ש"ח בחשיפה החוץ-מאזנית לעומת סוף שנת 2016. כ-96% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה.
 החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-61.2% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, ו-38.46% בחברות ביטוח ו-0.34% מוסד פיננסי אחר. עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (16%), ובמדינות מערב אירופה (70%).
 ענף "בנקים בחו"ל" בגילוי על סיכון אשראי לפי ענפי משק בפרק סקירת הסיכונים כולל רק את החשיפות בגין בנקים חו"ל, כולל בנקים מרכזיים. מוסדות פיננסיים מוצגים בעיקר בענף שירותים פיננסיים. כמו-כן כולל "סיכון האשראי הכולל" יתרות מאזניות וחוץ-מאזניות בגין נגזרים. הטבלה לעיל אינה כוללת חשיפה בגין בנקים מרכזיים כמו גם יתרות חוץ-מאזניות בגין נגזרים.
 סך "חובות וסיכון אשראי חוץ-מאזני" בגילוי על סיכון אשראי לפי ענפי משק בפרק סקירת הסיכונים כולל אשראי לציבור ופיקדונות בבנקים אך אינו כולל אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר הכלולים בטבלה לעיל. אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין נגזרים אינו נכלל בסך "חובות וסיכון אשראי חוץ-מאזני". לעומת זאת, הטבלה לעיל כוללת יתרות מאזניות בגין נגזרים.

3.2.8. אשׂראי ללקוחות פרטיים (ללא דיור)

מתן אשׂראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות ולנוהלי האשׂראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשׂראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשׂראי המבוקש והתאמתו ליכולת ההחזר של הלקוח. בקשות האשׂראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשׂראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשׂראי נבחנות בזירות מרבית, תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל.

ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית מוצע בין היתר, אשׂראי מקוון מסוג "אשׂראי ברגע". סכום ההלוואה המרבי אותה יכול הלקוח לבקש ותנאי ההלוואה נקבעים על-פי קריטריונים שונים בהתאם לנתוני הלקוח וחשבונותיו.

פניה יזומה למתן אשׂראי ללקוחות פרטיים מתבצעת לאוכלוסיה מוגדרת לאחר הפעלת סננים רגולטוריים וסנני סיכון. מתן האשׂראי נעשה בהתאמה לצרכי הלקוח ויכולת ההחזר שלו. בפניה יזומה מופנית תשומת לב הלקוח לנכסים פיננסיים הקיימים בחשבון, ולבחינת כדאיות לקיחת האשׂראי בהתייחס לקיומם של נכסים והתחייבויות בחשבון והתשוואה ביניהם, ככל שישנם כאלה. הפניה יכולה להתבצע בכל אחד מהערוצים בהם הלקוח פעיל. בנוסף, בפניה יזומה ללקוח קיימת הקפדה על הכללים הנדרשים על-פי הרגולציה.

תוכניות הבנק לצמיחה במוצרים הבנקאיים, ובין היתר בתחום האשׂראי, מתבססת על היבטי פוטנציאל צמיחה כמו גם היבטי סיכון, ביניהם, הצמיחה הצפויה במשק, יכולת ההחזר של הלקוחות, היקף הפירעונות הצפוי ועוד. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר ביצועי האשׂראי והסיכון.

החטיבה הקמעונאית נוקטת פעולות לניהול סיכון האשׂראי בקרב אנשים פרטיים, המבוססות על עקרונות ניהול סיכונים האשׂראי בבנק, באמצעות כלי מדידה ובקרה לניטור תיק האשׂראי, איכותו, סיכנו ועמידה במגבלות המדיניות, ביניהם:

מודל אומדן סיכון - מודל סטטיסטי לדרוג סיכון אשׂראי ללווים פרטיים בחטיבה הקמעונאית. הלווים מדורגים הן על-פי הסיכון להגיע לכשל, והן על-פי ההפסד החזוי. נתוני המודל משמשים לצורך קבלת החלטות באשׂראי על-ידי בעל הסמכות, וכן לצרכי בקרת סיכון ודיווח להנהלה, זיהוי מגמות ושינויים ברמת סיכון התיק, ומסייעים בטיפול ממוקד בגורמי הסיכון לצורך הקטנת הסיכון והחשיפה.

תיאבון סיכון - תיאבון הסיכון בחטיבה הקמעונאית מוגדר ומאושר בדירקטוריון מדי שנה. המדדים מנוטרים ומדווחים באופן שוטף.

מדיניות ונוהלי אשׂראי - מדיניות האשׂראי מסדירה ומגדירה את הכללים החלים על כל הגורמים בחטיבה הקמעונאית העוסקים באשׂראי, ומכוונת לשרת את המטרות העסקיות של החטיבה, ביניהן: ניהול תיק האשׂראי תוך שמירה על פרופיל סיכון מוגדר, אחידות בטיפול ובניתוח האשׂראי, התאמת מוצרי האשׂראי לצרכי הלקוחות ומענה לדרישות הרגולציה. מדיניות החטיבה הקמעונאית בנושא אשׂראי צרכני ללקוחות פרטיים מוגדרת על-ידי כללים עסקיים ועל-ידי מודלים. המדיניות מגדירה את אופן הטיפול במתן אשׂראי, לרבות עקרונות ושיקולים בעת מתן אשׂראי, ניהול אשׂראי קיים, ומעקבים נדרשים, כולל טיפול בלקוחות בעלי סממנים היכולים להעיד על קושי ביכולת שירות החוב. זאת, בהתבסס על נוהלי האשׂראי והביטחונות, בהתאם למדיניות הבנק.

מדרג סמכויות - מדרג סמכויות אשׂראי בבנק הינו עקרון בסיסי בניהול האשׂראי וסיכונים האשׂראי בבנק. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשׂראי האישיים, וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים בכירים יותר ואת הרכבם. סמכות האשׂראי לכלל בעלי התפקידים העוסקים באשׂראי נקבעת הן בהתאם להכשרה המקצועית, הידע והניסיון בתחום האשׂראי, והן בהתאמה לצרכי היחידה בה הם עובדים.

בקרות - תהליכי הבקרה בתחום סיכונים האשׂראי, מבוצעים מרמת הלווה הבודד ועד לרמת תיק האשׂראי הכולל, בהלימה למדיניות הבנק. מבוצע דיווח להנהלה ולדירקטוריון על מצב תיק האשׂראי של החטיבה הקמעונאית ועמידה במדדי הסיכון שנקבעו. הדיווח נסמך על תוצאות ניטור שוטף המבוצע באמצעות כלים תומכים לשיקוף מוקדי סיכון ומדדים חריגים. הבקרות בסניפים ובמנהלות האזור מעוגנות בנהלי הבנק. חלק מהבקרות ממוחשבות ומהוות בקרה מונעת, וחלקם באמצעות זיהוי סיכונים במערכות הממוכנות ודוחות בקרה שוטפים. הבקרות מוגדרות על-פי מוקדי הסיכון. הבקרות מבוצעות בהיקפים המשתנים בהתאם לרמת הסיכון של היחידה. תוצרי הבקרות מתועדים ומנותחים לצורך הפקת לקחים ושיפור ניהול הסיכון.

פועלים להבראה - תהליך טיפול בלקוחות פרטיים שנקלעו לקשיים, תוך שיתוף עימם ובכוונה לשמרם. תהליך פועלים להבראה נעשה תוך שימת לב להעצמת חירותו הפיננסית של הלקוח ומתן מענה מקצועי איכותי לצרכיו ולהעדפותיו. מעטפת השירות והטיפול בכל לקוח נקבעת באופן דיפרנציאלי, תוך התמקדות בהתאמת הטיפול למאפייני פעילותו ויכולותיו הכלכליות של הלקוח. לצורך ניהול התהליך הוקמה יחידה יעודית, בה הוכשרו עובדים מנוסים המתמחים בטיפול בלקוחות אלה.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 13-3: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל

השינוי	יתרה ליום		באחוזים	
	31.12.2016	31.03.2017		
	במיליוני ש"ח			
				מאזני
(2.55%)	(94)	3,683		עו"ש חובה
1.01%	378	37,573		הלוואות
(7.74%)	(944)	12,203		חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(1.23%)	(660)	53,459		סך-הכל סיכון אשראי מאזני
				חוץ-מאזני
4.47%	1,368	30,597		סיכון אשראי חוץ-מאזני
0.84%	708	84,056		סך-הכל סיכון אשראי כולל

טבלה 14-3: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל

שיעור מסך-הכל סיכון אשראי מאזני	השינוי	יתרה ליום			
		31.12.2016	31.03.2017		
ליום		במיליוני ש"ח			
1.96%	2.00%	0.76%	1,048	1,056	סיכון אשראי בעייתי
1.35%	1.40%	2.36%	720	737	מזה: סיכון אשראי פגום
0.15%	0.15%	-	81	81	חובות בפיגור מעל 90 יום
0.71%	0.92% ⁽¹⁾	27.03% ⁽¹⁾	381	121	מחיקות חשבונאיות נטו
1.69%	1.75%	1.99%	906	924	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

(1) מחושב על בסיס שנתי.

ברבעון הראשון של 2017 נרשם גידול מתון ביתרת הלוואות לאנשים פרטיים בישראל בהשפעת שיעורי הריבית הנמוכים במשק. סך סיכון האשראי המאזני ירד ברבעון האחרון בכ-1.2% לעומת גידול של כ-3.2% בשנת 2016. ירידה זו הושפעה מירידה ביתרת עו"ש חובה וחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי. מגמת העלייה ברמת הסיכון בתיק האשראי לאנשים פרטיים נמשכת ברבעון הראשון של 2017 ומתבטאת במיוחד בגידול בשיעור המחיקות החשבונאיות נטו וכן בשיעור האשראי הבעייתי, שיעור האשראי הפגום וביתרת ההפרשה להפסדי אשראי. הבנק מקיים תהליכי מעקב וניטור אחר סיכון האשראי לאנשים פרטיים ומעדכן תהליכים ככל שנדרש.

יתרות סיכון האשראי לאנשים פרטיים כוללות יתרות בגין פעילות חברות ישראלכרט ופועלים אקספרס המתרכזות בתחום כרטיסי האשראי. חברת ישראלכרט פעילה גם בתחום האשראי אך חלקה בתיק הלוואות הכולל נמוך ועומד על כ-5.8% מיתרת הלוואות ברבעון הראשון של 2017 לעומת כ-5.5% בדצמבר 2016.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

3.2.9. סיכונים בתיק הלוואות לדיור

טבלה 15-3: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

יתרה ליום		
31.12.16	31.03.16	31.03.17
במיליוני ש"ח		
69,254	67,438	70,053
1,737	1,987	1,653
93	123	85
71,084	69,548	71,791

יתרות אשראי

הלוואות מכספי הבנק	69,254	67,438	70,053
הלוואות מכספי האוצר*	1,737	1,987	1,653
מענקים מכספי האוצר*	93	123	85
סך-הכל	71,084	69,548	71,791

לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	31.03.17
31.12.16	31.03.16	
במיליוני ש"ח		

ביצוע

הלוואות מכספי האוצר

הלוואות	10	1	6
מענקים	4	1	-
סך-הכל מכספי האוצר	14	2	6
סך-הכל הלוואות מכספי הבנק	11,937	2,864	3,015
סך-הכל הלוואות חדשות	11,951	2,866	3,021
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק	995	366	157
סך-הכל הלוואות שניתנו	12,946	3,232	3,178

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

התפתחות יתרות אשראי לדיור

טבלה 16-3: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד				
	ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		
יתרת חוב שיעור רשומה בינוי בתקופה ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח	שיעור יתרה במיליוני ש"ח
70,053	0.8%	527	28.7%	20,093	18.0%	12,624	36.8%	25,796	15.7%	11,013	31.03.17
69,254	0.8%	574	29.1%	20,120	18.2%	12,630	36.6%	25,360	15.3%	10,570	31.12.16

היקף החוב הבעייתי

בשנים האחרונות ניכרת ירידה מתמשכת בשיעור הסכומים בפיגור מתוך יתרות האשראי ובהיקפי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה 17-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי

שיעור חוב בעייתי	חוב בעייתי במיליוני ש"ח	שיעור הפרשה להפסדי לפי עומק הפיגור	הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (הפרשה קבוצתית) במיליוני ש"ח	שיעור הפיגור	סכום בפיגור מעל 90 יום	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	שיעור חוב בעייתי
1.4%	955	0.6%	391	0.2%	125	70,053	31.03.17
1.5%	1,014	0.6%	432	0.2%	123	69,254	31.12.16

כימות ומדידת הסיכון – תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק. גידור הסיכון: הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה.

ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. קיימים אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, אינפלציה חדה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיר. דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות מנהל החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת ההשפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק. התרחישים כוללים התייחסות לירידה חדה במחירי הדירות, עלייה בריבית ועלייה ברמת האבטלה במשק. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח – ביטוח חיים וביטוח מבנה. לפרטים נוספים, ראה [פרק "מגזר משקי הבית"](#) לעיל.

טבלה 18-3: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 הרבעונים האחרונים

רבעון ראשון	2016			2017	
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
	במיליוני ש"ח				
67,438	68,602	68,890	69,254	70,053	
0.3%	1.7%	0.4%	0.5%	1.2%	
2,864	3,261	3,038	2,774	3,015	

ברבעון הראשון של שנת 2017 חלו עלייות מתונות ביתרות, תוך ירידה קלה בנתח השוק בפעילות זו.

כימות ומדידת הסיכון – ביצוע אשראי לדיור

אישור ההלוואות לדיור מתבצע בהתאם למדרג סמכויות המגלם את מהות בקשת האשראי והסיכון הגלום בה. כימות ומדידת סיכון האשראי לדיור מבוצעים במספר רמות: רמת הלקוח הבודד וכן ברמת כלל תיק האשראי של הבנק. לצורך כך, פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידה, המשלבים הערכות מומחים בתחום האשראי לדיור ומודלים סטטיסטיים. במסגרת כימות הסיכון מבוצעת בחינה ממוקדת בנושא בחינת כושר החזר כולל בחינת רגישות לשינויים אפשריים בכושר החזר כתוצאה משינוי אפשרי בשיעור הריבית.

נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים

טבלה 19-3: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

31.03.16	30.06.16	30.09.16	31.12.16	31.03.17	
מאפיינים					
31.2%	27.0%	18.8%	24.5%	26.1%	
0.3%	0.2%	0.1%	0.2%	0.0%	
30.3%	29.9%	31.0%	30.0%	30.7%	
53.7%	53.8%	55.7%	56.4%	56.8%	
3.3%	2.8%	2.6%	3.0%	5.9%	
15.3%	15.2%	14.1%	14.6%	11.3%	
6.5%	6.6%	6.3%	5.7%	6.5%	
613	686	681	632	561	
22.8	23.3	23.3	23.2	23.8	

ציון כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 – דוח על הלוואות לדיור.

ברבעון הראשון של 2017 ישנה עלייה בשיעור ביצועי האשראי בשיעור מימון מעל 60% אך שיעור הביצועים בשיעור החזר מהכנסה הגבוה מ-40% ירד לרמה אפסית. כמו-כן, נרשמה עלייה בשיעור ביצועי הלוואות לכל מטרה ונמשכת מגמת הגידול בתקופת הפירעון הממוצעת לרכישה (ללא גישור).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

3.3 סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

לפירוט והרחבה בנושא סיכונים השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון מניות ומרווחי אשראי (סיכון השקעה) ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#) וכן [הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 במרץ 2017](#).

3.3.1 סיכון ריבית

סיכון ריבית הינו הסיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות שונים.

ניתוח רגישות השווי ההוגן

טבלה 20-3: פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו לפי מגזרי הצמדה

31 במרץ 2017					
סך-הכל	מטבע-חוף**			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
במיליוני ש"ח					
421,262	8,556	6,665	66,763	45,416	293,862
737,509	17,578	24,850	319,411	21,985	353,685
392,035	4,882	13,939	85,161	38,955	249,098
738,064	18,427	18,842	302,853	24,484	373,458
28,672	2,825	(1,266)	(1,840)	3,962	24,991

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוף-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוף.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוף-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

טבלה 20-3: פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו לפי מגזרי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2016					
סך-הכל	מטבע-חוף**			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
במיליוני ש"ח					
424,438	10,513	8,186	65,261	46,088	294,390
748,382	15,222	26,619	327,537	23,632	355,372
396,173	4,932	15,359	86,343	41,415	248,124
749,038	16,645	20,265	310,550	24,608	376,970
27,609	4,158	(819)	(4,095)	3,697	24,668

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוף-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוף.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוף-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 21-3: השפעת שינויים הפוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים

31 במרץ 2017							
שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית**						
	סך-הכל	מטבע-חוץ*			מטבע ישראלי		
		סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד

השינוי בשיעורי הריבית								
(4.8%)	(1,382)	27,290	2,751	(1,315)	(2,253)	3,924	24,183	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.5%)	(137)	28,535	2,818	(1,270)	(1,883)	3,959	24,911	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
5.2%	1,499	30,171	2,904	(1,213)	(1,403)	4,016	25,867	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 בדצמבר 2016							
שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית**						
	סך-הכל	מטבע-חוץ*			מטבע ישראלי		
		סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד

השינוי בשיעורי הריבית								
(4.7%)	(1,289)	26,320	4,076	(832)	(4,398)	3,687	23,787	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.5%)	(126)	27,483	4,146	(822)	(4,120)	3,695	24,584	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
5.1%	1,407	29,016	4,222	(810)	(3,759)	3,724	25,639	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 ** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

לפריטים נוספים בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2017.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית טבלה 22-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית לא-צמוד

ליום 31 במרץ 2017					
מעל דרישה עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 חודשים	מעל שנה עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
210,101	20,867	29,096	15,924	6,017	5,801
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾					
62,283	110,265	55,137	64,557	26,964	27,572
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
692	2,548	2,023	207	648	553
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
273,076	133,680	86,256	80,688	33,629	33,926
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
214,983	7,752	11,333	9,341	3,662	1,647
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾					
62,765	120,810	65,413	65,322	26,809	27,862
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
657	1,600	2,032	4	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
278,405	130,162	78,778	74,667	30,471	29,509
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
(5,329)	3,518	7,478	6,021	3,158	4,417
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
(5,329)	(1,811)	5,667	11,688	14,846	19,263
החשיפה המצטברת במגזר					

* סווג מחדש.

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-155 מיליוני ש"ח והקטנת מחימי הנכסים ופער המח"מ ב-0.03 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה [ביאור 15](#) לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

2016 בדצמבר 31			2016 במרץ 31			ליום 31 במרץ 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	
0.50	2.87	294,383	0.48	2.35	*273,686	0.49	2.97	293,862	4,108	118	1,830
1.16		351,603	1.14		*361,376	1.20		347,014	-	-	236
2.23		3,776	2.19		6,084	1.31		6,671	-	-	-
⁽²⁾ 0.87		649,762	⁽²⁾ 0.87		*641,146	⁽²⁾0.88		647,547	4,108	118	2,066
0.22	1.19	248,124	0.22	1.04	*234,768	0.22	1.33	249,098	80	3	297
1.11		374,221	1.12		*378,544	1.17		369,165	-	-	184
0.34		2,749	0.26		4,394	0.31		4,293	-	-	-
⁽²⁾ 0.75		625,094	⁽²⁾ 0.77		*617,706	⁽²⁾0.78		622,556	80	3	481
		24,668			23,440			24,991	4,028	115	1,585
									24,991	20,963	20,848

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)
טבלה 23-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית צמוד למדד

ליום 31 במרץ 2017					
מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
5,775	9,821	15,176	7,766	2,336	1,930
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾					
4,022	2,070	10,056	4,311	930	355
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
9,797	11,891	25,232	12,077	3,266	2,285
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
8,211	10,618	12,801	4,329	458	1,613
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾					
4,823	1,969	9,512	4,971	1,274	1,451
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
13,034	12,587	22,313	9,300	1,732	3,064
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
(3,237)	(696)	2,919	2,777	1,534	(779)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
2,518	5,755	6,451	3,532	755	(779)
החשיפה המצטברת במגזר					

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-162 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.18 שנה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל התחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה **ביאור 15** לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

2016 בדצמבר 31			2016 במרץ 31			ליום 31 במרץ 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	מכלול 20 שנה ללא תקופת פירעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 20 שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים		במיליוני ש"ח		
3.24	3.30	46,088	3.38	2.43	51,109	3.19	3.55	45,416	91	193	2,328
2.62		23,632	3.10		22,222	2.70		21,985	-	-	241
⁽²⁾ 3.03		69,720	⁽²⁾ 3.30		73,331	⁽²⁾ 3.03		67,401	91	193	2,569
3.38	0.94	41,415	3.88	0.85	45,431	3.40	0.90	38,955	-	1	924
2.80		24,608	3.20		23,983	2.80		24,484	-	-	484
⁽²⁾ 3.16		66,023	⁽²⁾ 3.63		69,414	⁽²⁾ 3.17		63,439	-	1	1,408
		3,697			3,917			3,962	91	192	1,161
									3,962	3,871	3,679

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך) טבלה 24-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית מטבע-חוץ

ליום 31 במרץ 2017					
מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח					
מטבע-חוץ⁽³⁾					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
5,747	7,757	9,206	5,231	11,505	41,446
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽⁴⁾					
30,258	9,189	45,984	90,753	122,967	50,852
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
8	10	39	3,377	4,500	2,841
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
36,013	16,956	55,229	99,361	138,972	95,139
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
185	406	2,548	14,125	17,654	69,005
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾					
33,909	9,199	46,194	82,043	106,186	48,344
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
524	616	243	3,282	5,399	2,856
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
34,618	10,221	48,985	99,450	129,239	120,205
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
1,395	6,735	6,244	(89)	9,733	(25,066)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
(1,048)	(2,443)	(9,178)	(15,422)	(15,333)	(25,066)
החשיפה המצטברת במגזר					

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
- (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה **ביאור 15** לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשויכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

2016 בדצמבר 31			2016 במרץ 31			ליום 31 במרץ 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	מכלול 20 שנה ללא תקופת פירעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 20 שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
1.17	2.94	83,960	1.18	2.54	86,731	1.21	2.80	81,984	693	97	302
1.07		359,652	1.12		290,539	1.10		351,064	-	-	1,061
0.29		9,726	0.24		12,500	0.25		10,775	-	-	-
⁽²⁾ 1.07		453,338	⁽²⁾ 1.10		389,770	⁽²⁾ 1.10		443,823	693	97	1,363
0.17	1.40	106,613	0.19	1.16	102,586	0.17	1.46	103,952	9	-	20
1.22		336,844	1.31		273,196	1.21		327,232	-	103	1,254
0.96		10,637	1.06		14,032	0.73		12,920	-	-	-
⁽²⁾ 0.97		454,094	⁽²⁾ 1.01		389,814	⁽²⁾ 0.95		444,104	9	103	1,274
		(756)			(44)			(281)	684	(6)	89
									(281)	(965)	(959)

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך) טבלה 25-3: חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2017					
מעל דרישה עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 5 שנים עד 10 שנים
במיליוני ש"ח					
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
253,477	34,708	42,093	40,306	23,595	17,323
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾⁽⁴⁾					
113,490	234,162	150,201	120,597	38,223	61,852
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
3,533	7,048	5,400	246	658	561
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
370,500	275,918	197,694	161,149	62,476	79,736
סך-הכל שווי הוגן					
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
285,601	25,864	29,787	24,690	14,686	10,043
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾					
112,560	228,270	152,427	121,028	37,977	66,594
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)					
3,513	6,999	5,314	247	616	524
אופציות (במונחי נכס הבסיס)					
401,674	261,133	187,528	145,965	53,279	77,161
סך-הכל שווי הוגן					
מכשירים פיננסיים, נטו					
(31,174)	14,785	10,166	15,184	9,197	2,575
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר					
(31,174)	(16,389)	(6,223)	8,961	18,158	20,733
החשיפה המצטברת במגזר					

* סווג מחדש.

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- (3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".
- (4) הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור. במגזר הלא-צמוד והצמוד: השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-155 ו-162 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.03 ו-0.18 שנה, בהתאמה. במגזר מטבע-החוץ השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה [ביאור 15](#) לתמצית הדוחות הכספיים.
- ג. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו בביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- ה. רכיבים אופציונליים המשבצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

2016 בדצמבר 31			2016 במרץ 31			ליום 31 במרץ 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים		במיליוני ש"ח		
0.92	3.06	428,044	0.97	2.42	*415,038	0.91	3.15	425,038	8,668	408	4,460
1.12		735,256	1.19		674,565	1.20		720,776	713	-	1,538
0.83		13,502	0.88		18,584	0.66		17,446	-	-	-
⁽²⁾ 1.08		1,176,802	⁽²⁾ 1.11		*1,108,187	⁽²⁾ 1.09		1,163,260	9,381	408	5,998
0.53	1.05	397,510	0.64	0.98	*383,839	0.52	1.06	393,495	1,579	4	1,241
1.17		736,042	1.27		676,151	1.19		721,589	708	103	1,922
0.83		13,386	0.87		18,426	0.63		17,213	-	-	-
⁽²⁾ 0.98		1,146,938	⁽²⁾ 1.04		*1,078,416	⁽²⁾ 0.98		1,132,297	2,287	107	3,163
		29,864			29,771			30,963	7,094	301	2,835
									30,963	23,869	23,568

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

הבנק מתמקד בניהול רגישות הערך, אשר מתבססת על שינויי הערך המהוון של כלל הנכסים וההתחייבויות במאזן הבנק עם שינוי הריבית (תוך שימוש במודלים פנימיים לצרכי החישוב), ומנטר את רגישות ההכנסה באמצעות מגבלות. רגישות ההכנסה שונה מרגישות הערך, שכן בניגוד אליה, רגישות ההכנסה אינה מביאה בחשבון שינויי ערך מהוון של נכסים והתחייבויות ארוכים אשר אינם נמדדים בדוח רווח והפסד על בסיס שווי הוגן, אך כן מביאה בחשבון באופן מלא שינויי מרווחי פיקדונות ועו"ש. הבנק מודד את רגישות הערך הכלכלי למגוון תרחישים מדי חודש, תדירות התואמת לאופי התיק הבנקאי, עם מדידות בתדירות גבוהה יותר לצרכי ניהול החשיפה. רגישויות התיק למסחר נמדדות מספר פעמים ביום.

טבלה 26-3: נתונים אודות רגישות הון הבנק כולל חברות בנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כולל מודלים פנימיים)

מינימום בשנת 2017		מקסימום בשנת 2017		31 במרץ 2017		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
315	(257)	381	(319)	(34)	381	(319)
בבנק						
315	(257)	372	(310)	(34)	372	(310)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	-	9	(9)	(1)	9	(9)
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
120	(88)	195	(138)	(11)	120	(91)
בבנק						
126	(87)	168	(127)	(10)	126	(87)
מזה: בתיק הבנקאי						
3	(4)	26	15	-	(6)	(5)
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
26	(22)	34	(29)	(2)	26	(22)
בבנק						
25	(21)	36	(31)	(3)	31	(27)
מזה: בתיק הבנקאי						
(2)	2	(5)	6	1	(5)	5
בתיק למסחר						

מינימום בשנת 2016		מקסימום בשנת 2016		31 בדצמבר 2016		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
164	(120)	321	(262)	(29)	321	(262)
בבנק						
163	(118)	324	(264)	(29)	324	(264)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	-	6	(5)	-	(3)	2
בתיק למסחר						
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
153	(121)	289	(243)	(26)	289	(243)
בבנק						
134	(103)	278	(235)	(25)	271	(227)
מזה: בתיק הבנקאי						
-	(2)	47	(47)	(1)	18	(16)
בתיק למסחר						
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
19	(15)	(165)	163	(2)	20	(15)
בבנק						
31	(26)	(173)	168	(3)	31	(26)
מזה: בתיק הבנקאי						
2	(2)	33	(32)	1	(10)	11
בתיק למסחר						

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2017

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי ותוך שימוש במודלים פנימיים לגבי חלק מהמוצרים. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון, כמקובל בדוחות הכספיים, וללא מודלים פנימיים בחלק מהמוצרים. נגזרים שאינם משמשים לגידור חשבונאי משפיעים על הון הבנק ישירות דרך חשבון רווח והפסד. הבנק מגדר בנגזרים, תוך שימוש בחשבונאות גידור, חלק מרגישות הריבית של אגרות-החוב הארוכות במטבע-חוץ. כמו-כן משתמש הבנק בנגזרים הן לגידור רגישות בתיק הבנקאי והן לפעילות בתיק למסחר. רגישות אלו נכללות בתוך רגישות הערך שהובאה לעיל. בנוסף לבחינת רגישות הערך הכוללת, הבנק בוחן גם את רגישות הנגזרים שאינם משמשים לגידור חשבונאי אל מול מגבלות רגישות ייעודיות ונפרדות מהמגבלות הכוללות.

למידע נוסף על סיכון הריבית ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 במרץ 2017](#) וכן [הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 במרץ 2017](#).

3.4 סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות – סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתיד, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצרכיו. סיכון הנזילות בבנק מוגדר כיכולתו של הבנק לעמוד בפירעון התחייבויותיו במועד פירעונן גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תוכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון – הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

מתחילת השנה לא חלו שינויים מהותיים במדיניות ניהול סיכון הנזילות ובמדיניות גיוס המקורות.

לפירוט והרחבה ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 במרץ 2017](#) וכן [הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 במרץ 2017](#).

טבלה 27-3: יחס כיסוי הנזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 באחוזים
א. בנתוני המאוחד⁽¹⁾		
124%	105%	128%
80%	80%	100%
ב. בנתוני הבנק⁽²⁾		
118%	98%	122%
80%	80%	100%

* היחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים עומד על שיעור של 100% החל מיום 1 בינואר 2017.
 (1) החל מיום 1 בינואר 2017 היחס במאוחד מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצע ברבעון המדווח הינו 64. בשנת 2016 היחס במאוחד חושב, בהתאם להוראות המעבר, מדי חודש, ודווח כממוצע שלוש התצפיות החודשיות.
 (2) היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.

הבנק עומד בכל מגבלות סיכון הנזילות, הרגולטוריות והפנימיות, הכוללות, בין השאר, מודלי טווח קצר כדוגמת LCR ומודל פנימי ל-30 יום, מודלי טווח בינוני כדוגמת מודל פנימי דמוי NSFR (מקורות מימון יציבים למעל שנה חלקי צרכי מימון יציבים למעל שנה כהגדרתם בבנק ברוח המלצות ועדת באזל) ומגבלות המתחייבות לטווח הארוך. הבנק מחזיק במאוחד, לזמן משבר, נכסים נזילים (לאחר מקדמי ביטחון) בסך של 113,146 מיליון ש"ח נכון ליום 31 במרץ 2017, בנוסף לאגרות-חוב נזילות שאינן מוכרות לצרכי חישוב הנכסים הנזילים על-פי הוראת נב"ת 221. הנכסים הנזילים מוחזקים בחלקם בבנק ובחלקם בחברות הבנות, כאשר הבנק מתחשב במגבלות אפשריות להעברת נזילות בין חלק מהחברות הבנות לבנק עצמו, בדגש על חברות בנות בנקאיות בחו"ל. בהתאם, חלק מהחברות הבנות מחזיק נכסים נזילים לזמן משבר (או קו אשראי מהחברה האם) בהתאם לצורך, והבנק אינו מסתמך על נכסים אלו. לאור ההנחות לגבי מיחזור פיקדונות במהלך עסקים רגיל והנחות אחרות, הבנק אינו צופה בעיות נזילות שיחייבו שימוש בנכסים הנזילים, אך ערוך לכל התרחישים הנדרשים. הבנק עומד במגבלה הרגולטורית הנדרשת לשנת 2017 ובהתאם לתוכנית העסקית ימשיך לעמוד במגבלות הנדרשות.

טבלה 28-3: יתרת סך הפיקדונות של שלוש קבוצות* המפקידים הגדולות**

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2017	
במיליוני ש"ח		
12,696	15,429	קבוצה א
3,785	4,746	קבוצה ב
3,019	3,451	קבוצה ג

* "קבוצה" - מפקיד, לרבות צד השולט בו (לרבות אחרים הנשלטים על-ידיו) וצד הנשלט על-ידיו.
** שלוש קבוצות המפקידים הגדולות באותו מועד דיווח.

למידע על נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון ראה [ביאור 32 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

3.5. סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידות אבטחת מערכות מידע והגנת הסייבר, המשכיות עסקית, ביטחון, קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, נהלים ומערכות מקיפים בנושאים הקשורים לפעילות בנקאית, ניהול משאבי אנוש, בקרות תהליכים, פעילות בחירום ועוד.

להרחבה בנושא הסיכון התפעולי ואופן ניהולו ובכלל זה סיכון טכנולוגיה ומחשוב, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים מחשוב ענן, היערכות לחירום וביטוח ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.6. סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד (הבנק) עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות.

למידע נוסף על סיכון הציות ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.7. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני.

למידע נוסף על הסיכון המשפטי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#) וכן [ביאור 26 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#) ו**ביאור 10** בתמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2017.

3.8. סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי בעלי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים.

למידע נוסף בנושא סיכון המוניטין ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.9. סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון רגולציה הינו סיכון להכנסות ו/או להון הקבוצה, שנובע מתהליכי חקיקה ו/או מטיטוטות הוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה יכולים להשפיע, לעיתים, על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

למידע נוסף בנושא סיכון הרגולציה והחקיקה ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות בולטות ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2017.

3.10. סיכון כלכלי

זיהוי גורמי הסיכון בסביבה הכלכלית נעשה על-ידי המחלקה הכלכלית תוך מעקב אחר נתונים כלכליים ופיננסיים שוטפים בארץ ובעולם, והערכה מקצועית של המשמעות והנגזרות מנתונים אלו. המחלקה ממפה ומדווחת על הסיכונים הפוטנציאליים במשק ובשווקים הפיננסיים לצוותים ולועדות הרלוונטיים. למידע נוסף בנושא הסיכון הכלכלי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).
לפרטים בדבר מצב המשק בישראל ובעולם ראה [פרק סקירה כלכלית](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 במרץ 2017.

3.11. סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הנו סיכון מהותי עכשווי או עתידי לרווחים, הון, מוניטין או מעמד שעשוי להיגרם בעקבות שינויים בסביבה העסקית, החלטות עסקיות שגויות, יישום בלתי נאות של אסטרטגיה או החלטות עסקיות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים (לדוגמה מהלכי מתחרים), כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון האסטרטגי הנו פונקציה של התאמת היעדים האסטרטגיים של הארגון לסביבת פעילותו, התאמת התוכניות העסקיות שפותחו על מנת להשיג יעדים אלו, הקצאת המשאבים, ואיכות היישום. למידע נוסף בנושא הסיכון האסטרטגי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.12. סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו-כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי. למידע נוסף בנושא הסיכון הסביבתי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 [והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

3.13. הליכים משפטיים ואחרים

א. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עליות התביעה נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות אלו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, לכיסוי נזקים אפשריים עקב תביעות אלו. לפירוט בדבר התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים אשר קבוצת הבנק צד להם - ראה [ביאור 10.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

ב. הליכים אחרים

לפרטים בדבר הליכים אחרים, ראה [סעיף 6.13 בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#). למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים ביחס לסעיף 6.13 האמור, למעט כמפורט להלן:

- ביום 9 באפריל 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו דרישה לגילוי מסמכים לפי סעיף 198 א' לחוק החברות, תשנ"ט-1999, זאת לצורך בחינת הגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת בשם הבנק. על-פי האמור בבקשה, הבנק ובנק פועלים שוויץ סייעו ללקוחות באוסטרליה להעלים מס במדינתם. טרם חלף המועד להגשת תגובת הבנק לבקשה הני"ל.
- באשר להליכים שפורטו בסעיפים 2 ו-3 לסעיף 6.13 לדוח האמור, ביום 5 במרץ 2017 הגישו המבקשים בהליכים הני"ל בקשה לאיחוד הבקשות וייצוג משותף, במסגרתה התבקש בית המשפט לאחד את הדיון בשתי הבקשות בפני אחד המותבים. הבנק הגיש תגובה לבקשת האיחוד והבהיר כי הוא מתנגד למבוקש ככל שכוונת המבקשים הייתה ששני הליכים ימשיכו להתנהל במקביל, אולם לא יתנגד לבקשה ככל שיובהר כי ינוהל הליך אחד, בהתאם לבקשה לאישור תביעה נגזרת שכבר הוגשה בגדרי הבקשה שפורטה בסעיף 3 האמור. ביום 5 באפריל 2017 ניתנה החלטה לפיה הבקשה לאיחוד הבקשות וייצוג משותף התקבלה, תוך שנקבע כי שאלת השלכות האיחוד על אופן המשך הליכים יקבעו לאחר שיחודשו הליכים בתיק.
- באשר לעתירה שפורטה בסעיף 4 לסעיף 6.13 לדוח האמור, דיון בערעור נקבע ליום 18 באוקטובר 2017. ביום 28 בינואר 2017 הוגשה בקשה מטעם עמותת צדק פיננסי להצטרף להליך כ"דיד בית המשפט".
- באשר לבקשה שפורטה בסעיף 5 לסעיף 6.13 לדוח האמור, ביום 19 במרץ 2017 הגיש המבקש בקשה לגילוי ועיון במסמכים על-פי סעיף 198 א' לחוק החברות, תשנ"ט-1999.
- באשר לבקשה שפורטה בסעיף 6 לסעיף 6.13 לדוח האמור ביום 9 בינואר 2017 הגיש המבקש בקשה לתיקון הבקשה לאישור תביעה נגזרת, וביום 27 בפברואר 2017 התקבלה החלטת בית המשפט אשר דוחה את הבקשה.
- באשר לבקשה שפורטה בסעיף 6.13 לדוח האמור, לאור פרישתה של גבי כבוד השופטת ד. קרת הועברה הבקשה לכב' השופט מ. אלטוביה אשר קבע ביום 28 במרץ 2017 כי על בנק ישראל והפיקוח על הבנקים להודיע עד ליום 15 במאי 2017 האם בדעתם להצטרף להליך. נכון ליום 20 במאי 2017, לא הוגשה הודעה כאמור.

3.14. יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח

בהמשך למתואר בדוח הדירקטוריון והנהלה סעיף 6.14 בדוחות הכספיים לשנת 2016 להלן השינויים העיקריים שחלו ברבעון הראשון לשנת 2017:

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

הוראות ויוזמות מהותיות בשנת 2017

- בנק ישראל בוחן את שיעור העמלה הצולבת בכרטיסי אשראי על מנת לקבוע מתווה עתידי לשיעור העמלה לשנים הקרובות.
- תיקון 3 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (חוק אשראי הוגן) צפוי לקבוע לבנקים לראשונה תקרת ריבית (ריבית בנק ישראל +15%). בנוסף החוק ישווה את כללי הגילוי הנאות בעת מתן אשראי בין בנקים לגופים חוץ בנקאיים. התיקון נמצא בהכנה לקריאה שנייה ושלישית בוועדת חוק ומשפט.
- צוות של בנק ישראל ומשרד האוצר דן במתווה להחלת ביטוח פיקדונות במערכת הבנקאית.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרם).

עיקר הוראות החוק:

- חברות כרטיסי האשראי יופרדו מן הבנקים הגדולים (הבנק ובנק לאומי).
- בנקים גדולים יוכלו להנפיק כרטיסי אשראי תחת מגבלות. המגבלה העיקרית מחייבת את הבנקים הגדולים לצמצם ללקוחותיהם ב-50% את מסגרות האשראי בכרטיסי אשראי זאת תוך 4 שנים.
- בנקים נדרשים לתפעל כרטיסי אשראי דרך 2 חברות מתפעלות לפחות, כאשר נתח השוק המרבי של חברה מתפעלת יהיה 52%.
- למשך תקופת המעבר, הוגבלה הפנייה של שני הבנקים הגדולים ללקוח, שברשותו כרטיס אשראי, לחלון של 45 ימי עבודה לפני סיום תוקף הכרטיס כדי להציע ללקוח לחדש את הכרטיס או לקבל כרטיס חדש.
- הבנקים ידרשו להחצין ליישיות שיאשרו ובכפוף לאישור לקוח, יתרות עו"ש יומיות ומידע נוסף כפי שיוגדר בתקנות (Read Only).
- חיוב הבנקים לאפשר ללקוחות שעבוד שני לטובת מלווה אחר.
- בנק יאלץ למכור את אחזקותיו בשב"א שמעל 10% תוך 4 שנים כאשר זכות ההצבעה בגין מניות אלו תורדם החל מיום 1 ביוני 2017.
- ניתנה סמכות לשר האוצר לחייב בנק לארח על תשתיות המחשב שלו בנקים אחרים ואגודות אשראי זאת תוך 18 חודשים מיום כניסת החוק לתוקף. שר האוצר יוכל להפעיל את סמכותו רק במידה ולא קמו חלופות טכנולוגיות אחרות לאספקת שירותי מחשב והתנאים שהציע הבנק לגוף המבקש להתארח אינם סבירים וזאת בתנאי שלא יהווה סיכון לציבות הטכנולוגית של הבנק.
- הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע.

לפרטים נוספים בנושא רפורמות מרכזיות נוספות ראה [פרק חברות מוחזקות עיקריות](#), קבוצת ישראל כרטיס לעיל.

4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בודקה, כי האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. אומדני הנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016.

4.2. בקרות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקרות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית.

ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), וביוני 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראת סעיף 302 בדבר קיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת בבנק בתדירות רבעונית, והוראת סעיף 404 בדבר הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקוימת עבור סוף כל שנה, כנדרש בהוראות.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת והעדכנית של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקרות העיקריות.

הבנק מבצע עבור שנת 2017 כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות ובסיוע חברת ייעוץ, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקרות העיקריות עבור השנה השוטפת. עיקר פעילות זו, על-פי המתוכנן, יושלם במהלך המחצית השנייה של השנה.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

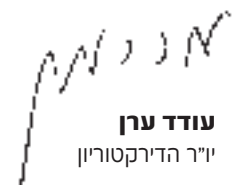
הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרץ 2017 את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2017 חל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, עם החלפת מערכת הספר הראשי בבנק למערכת המבוססת תשתית SAP (להלן: מסר), תוך שיפור ביכולת הניתוח והבקרה, והמוטמעת בבנק החל מהרבעון הראשון של שנת 2017. מסר הוטמעה לאחר ריצה במקביל עם המערכת הקודמת. הבנק עדכן את תהליכי הדיווח הכספי הרלוונטיים ובמסגרת בחינת אפקטיביות נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, ייצע הבנק בדיקת אפקטיביות של הבקרות בסביבת מסר נכון לסוף שנת 2017 כנקבע בהוראות סעיף 404. מעבר לכך לא חלו שינויים מהותיים בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

ארי פינטו
המנהל הכללי

עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 23 במאי 2017

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 31 במרץ 2017

הצהרת המנכ"ל

אני, ארי פינטו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
  - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ארי פינטו
המנהל הכללי

תל-אביב, 23 במאי 2017

הצהרת הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO)

אני, ידן ענתבי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
  - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ידן ענתבי
משנה למנכ"ל,

ממונה על החטיבה הפיננסית

תל-אביב, 23 במאי 2017

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 31 במרץ 2017

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
  - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 23 במאי 2017

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים
ליום 31 במרץ 2017

Q1

תוכן העניינים

81	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
82	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
83	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
84	תמצית מאזן מאוחד
85	תמצית דוח על השינויים בהון
87	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
89	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים
89	ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית
91	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
92	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
94	ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
97	ביאור 5 ניירות-ערך
103	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
107	ביאור 7 פיקדונות הציבור
108	ביאור 8 זכויות עובדים
114	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות
122	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
126	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
134	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים
146	ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גשת ההנהלה
149	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
167	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
170	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
182	ביאור 16 יוזמות רגולטוריות
183	ביאור 17 אירוע לאחר תאריך המאזן - מכירת תיק נכסי לקוחות בנקאות פרטית בסניף מיאמי

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב (ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק, לביאור 10.ג בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ולביאור 10.ד בדבר החקירה בנושא FIFA.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 23 במאי 2017

תמצית דוחות כספיים

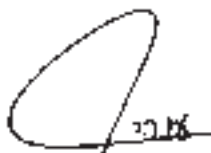
ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		ביאור	
	2016	2017		
מבוקר	2,168	2,518	2	הכנסות ריבית
(2,007)	(237)	(445)	2	הוצאות ריבית
8,193	1,931	2,073		הכנסות ריבית, נטו
269	46	107	(2)6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7,924	1,885	1,966		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
1,152	278	182	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
5,216	1,307	1,302		עמלות
160	29	45		הכנסות אחרות
6,528	1,614	1,529		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
4,783	1,223	1,250		משכורות והוצאות נלוות
1,530	369	361		אחזקה ופחת בניינים וציוד
3,177	610	606		הוצאות אחרות
9,490	2,202	2,217		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,962	1,297	1,278		רווח לפני מסים
2,358	631	522		הפרשה למסים על הרווח
2,604	666	756		רווח לאחר מסים
12	5	4		חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח נקי:				
2,616	671	760		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12	3	7		הפסד המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,628	674	767		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים				
רווח בסיסי				
1.98	0.51	0.58		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל				
1.97	0.50	0.57		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עופר לוי
משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ידין ענתבי
משנה למנכ"ל,
ממונה על החטיבה הפיננסית

ארי פינטו
המנהל הכללי

עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 23 במאי 2017

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		ביאור
2,616	671	760	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12	3	7	הפסד נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,628	674	767	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים: 4
(160)	(93)	194	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
(2)	1	2	התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**
(1,221)	(268)	11	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***
4	2	1	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
(1,379)	(358)	208	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
439	105	(72)	השפעת המס המתייחס
(940)	(253)	136	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(1)	(2)	(1)	בניכוי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(941)	(255)	135	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
1,676	418	896	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
11	1	6	ההפסד הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,687	419	902	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.
 *** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד

ליום 31 במרץ 2017

31 בדצמבר	31 במרץ		
2016	2016	2017	ביאור
מבוקר	בלתי מבוקר		
נכסים			
80,378	63,086	77,088	מזומנים ופיקדונות בבנקים
71,449	66,154	74,894	ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
375	39	144	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
276,084	284,219	273,962	אשראי לציבור
(4,127)	(4,369)	(3,980)	הפרשה להפסדי אשראי
271,957	279,850	269,982	אשראי לציבור, נטו
2,561	2,620	2,265	אשראי לממשלות
153	149	157	השקעות בחברות כוללות
3,363	3,349	3,303	בניינים וציוד
11,916	13,974	12,262	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,953	5,684	5,752	נכסים אחרים ⁽¹⁾
448,105	434,905	445,847	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
338,502	321,576	337,518	פיקדונות הציבור
4,377	3,817	4,199	פיקדונות מבנקים
345	431	489	פיקדונות הממשלה
484	511	98	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
33,560	36,836	31,171	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,587	15,401	12,815	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
24,025	22,810	24,479	התחייבויות אחרות (מזה: 663; 659; 677 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
413,880	401,382	410,769	סך-כל ההתחייבויות
34,047	33,336	34,909	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
178	187	169	זכויות שאינן מקנות שליטה
34,225	33,523	35,078	סך-כל ההון
448,105	434,905	445,847	סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) לנבי סכומים הנמדדים בשווי הון, ראה [ביאור 15.ב](#).

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלוים ראה [ביאור 5](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,146	74	8,220	(840)	26,667	34,047	178	34,225
-	-	-	-	767	767	(7)	760
-	-	-	-	(41)	(41)	-	(41)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	1	1	-	-	1	-	1
-	-	-	135	-	135	1	136
-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
8,146	75	8,221	(705)	**27,393	34,909	169	35,078

* בניכוי 3,826,495 יתרת מניות באוצר.

** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,094	113	8,207	101	24,724	33,032	187	33,219
-	-	-	-	674	674	(3)	671
-	-	-	-	(117)	(117)	-	(117)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
34	(32)	2	-	-	2	-	2
-	-	-	(255)	-	(255)	2	(253)
-	-	-	-	-	-	1	1
8,128	81	8,209	(154)	25,281	33,336	187	33,523

* בניכוי 5,213,837 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
33,219	187	33,032	24,724	101	8,207	113	8,094	יתרה ליום 1 בינואר 2016
2,616	(12)	2,628	2,628	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי בשנת החשבון
(685)	-	(685)	(685)	-	-	-	-	דיבידנד
(27)	-	(27)	-	-	(27)	-	(27)	רכישה עצמית של מניות
								התאמות ושינויים הנובעים מ:
35	-	35	-	-	35	35	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
5	-	5	-	-	5	(74)	79	מימוש אופציות למניות
(940)	1	(941)	-	(941)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2	2	-	-	-	-	-	-	גידול בזכויות שאינן מקנות שליטה
34,225	178	34,047	26,667	(840)	8,220	74	8,146	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

* בניכוי 3,826,498 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2016	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת		
2,616	671	760
רווח נקי לתקופה		
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת		
(12)	(5)	(4)
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות		
651	152	142
פחת על בניינים וציוד		
24	5	5
הפחתות		
269	46	107
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
(496)	(142)	(99)
רווח ממימוש של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון		
2	(3)	(9)
רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר		
(12)	(1)	(21)
רווח ממימוש בניינים וציוד		
101	16	9
שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
(154)	(35)	12
שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים		
284	131	(21)
מסים נדחים, נטו		
(93)	(4)	(4)
רווח ממכירות תיקי אשראי		
322	1,135	751
התאמות בגין הפרשי שער		
(860)	(332)	533
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון		
שינוי נטו בכספים שוטפים		
(213)	(1,513)	(2,624)
פיקדונות בבנקים		
1,887	(1,607)	1,560
אשראי לציבור		
(3)	(55)	294
אשראי לממשלות		
(256)	80	231
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר		
874	(1,184)	(351)
נכסים בגין מכשירים נגזרים		
(2,098)	(1,072)	571
ניירות-ערך למסחר		
440	557	140
נכסים אחרים		
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות		
(380)	(956)	(162)
פיקדונות מבנקים		
17,268	(133)	(599)
פיקדונות מהציבור		
(9)	77	144
פיקדונות מהממשלה		
414	425	(375)
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר		
(1,146)	1,600	275
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים		
(294)	(627)	441
התחייבויות אחרות		
19,126	(2,774)	1,706
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת		

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2016	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה		
(7)	-	-
רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון		
21	4	5
תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון		
(36,710)	(9,136)	(12,188)
רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה		
14,745	6,168	2,448
תמורה ממכירת ניירות-ערך זמינים למכירה		
15,827	692	4,971
תמורה מפדיון ניירות-ערך זמינים למכירה		
(4)	-	-
רכישת תיקי אשראי		
4,331	195	190
תמורה ממכירת תיקי אשראי		
5	2	1
דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות		
(3)	(3)	(1)
השקעה בחברות כלולות		
(619)	(94)	(95)
רכישת בניינים וציוד		
19	2	33
תמורה ממימוש בניינים וציוד		
(2,395)	(2,170)	(4,636)
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה		
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון		
3,160	3,065	96
הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים		
(3,401)	(268)	(2,107)
פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים		
5	2	-
הנפקת מניות ואופציות		
(685)	(117)	-
דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק		
(27)	-	-
רכישה עצמית של מניות		
-	-	4
דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות		
(948)	2,682	(2,007)
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון		
15,783	(2,262)	(4,937)
גידול (קיטון) במזומנים		
63,108	63,108	78,328
יתרת מזומנים לתחילת התקופה		
(563)	(1,137)	(942)
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים		
78,328	59,709	72,449
יתרת מזומנים לסוף התקופה		
ריבית ומסים ששולמו/ואו התקבלו		
12,798	3,163	2,790
ריבית שהתקבלה		
(2,761)	(694)	(927)
ריבית ששולמה		
44	9	271
דיבידנדים שהתקבלו		
(2,049)	(424)	(1,955)
מסים על הכנסה ששולמו		
21	21	1
מסים על הכנסה שהתקבלו		

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2017 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2016, למעט המפורט בסעיף ב' להלן.

תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016 והביאורים הנלווים להם.

תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 23 במאי 2017.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מסים על ההכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מסים על ההכנסה". בהתאם לחוזר, הבנק נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מסים על ההכנסה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות פרק 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על ההכנסה" ובנושא 740-830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע-חוץ - מסים על ההכנסה". בנוסף, ביום 1 בנובמבר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר הכולל מספר עדכונים בהוראות הדיווח לציבור, וכן מעדכן את אופן היישום לראשונה של ההוראות החדשות.

להלן סקירה של השינויים העיקריים בעקבות היישום לראשונה של ההוראות כאמור:

- **הכרה בנכסי מסים נדחים:** נכסי מסים נדחים מוכרים במלואם ומופחתים באמצעות יצירת "הפרשה בגין נכסי מסים נדחים" (valuation allowance) בסכומים אשר לגביהם לא ניתן לקבוע ברמת סבירות של "יותר סביר מאשר לא" (more likely than not) שהנכס ימומש.
- **השקעות בחברות בנות זרות:** נדרש להכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס. יחד עם זאת, לא נדרש להכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברה בת זרה שהיא במהותה למשך זמן תמידי והבנק יכול להוכיח כוונה ויכולת להשקיע מחדש את הרווחים הלא מחולקים לתקופה בלתי מוגדרת.
- **השקעה בחברות בנות מקומיות:** נדרש להכיר בהתחייבות מסים נדחים, למעט אם ההשקעה יכולה להיות מושבת על בסיס פטור ממס והבנק צופה להשתמש באמצעי זה בסופו של דבר (כוונה ויכולת).
- **שיעורי המס וחוקי המס:** חישוב מסים שוטפים ונדחים מתבסס על שיעורי מס שנחקקו. חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".
- **הקצאת הוצאות או הכנסות מסים עבור השנה:** שינויים עוקבים במסים נדחים בעקבות שינוי בשיעור המס מוכרים בדרך כלל בדוח ברווח והפסד גם אם המסים הנדחים הוכרו לראשונה מחוץ לרווח והפסד.
- **סיווג ריבית וקנסות בדוח רווח והפסד:** הכנסות והוצאות ריבית בגין מסים על הכנסה וכן קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מסים על הכנסה". ההוראות החדשות חלות מיום 1 בינואר 2017 ואילך. הפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ממשיכים להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016. ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על תמצית הדוחות הכספיים ביניים אינה מהותית.

(2) דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושאים: סוגיות במטבע-חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים ותיקון טעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרץ 2016 פרסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושאים: סוגיות במטבע-חוץ, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים ותיקון טעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן.

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלות מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על-פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע-חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות-חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה. ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על תמצית הדוחות הכספיים ביניים אינה מהותית.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור החל מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר כי ככלל, הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. להערכת הבנק, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

(2) טיטה בדבר תיקון לתקינה האמריקאית בנושא עסקות רכש חוזר לפדיון ועסקות רכש חוזר במימון

ביום 15 ביולי 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים טיטה בדבר "תיקון מספר 11-2014 לקודיפיקציה של ה-FASB לגבי עסקות רכש חוזר לפדיון ועסקות רכש חוזר במימון". בין היתר התיקון מבהיר כי עסקות רכש חוזר לפדיון ועסקות רכש חוזר במימון יטופלו מבחינה חשבונאית כחוב מובטח, בעקביות לטיפול החשבונאי בעסקות רכש חוזר אחרות. בנוסף, התיקון מבהיר את הטיפול החשבונאי בעסקות רכש חוזר במימון, בהן צד אחד מעביר לצד נגדי נכס פיננסי, ובו זמנית מתקשר עם הצד הנגדי בהסכם לרכישה ומכירה חוזרת של הנכס הפיננסי, וכן כולל דרישות גילוי מסוימות. התיקונים יישמו מיום 1 בינואר 2016 ואילך, בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארצות-הברית, בשינויים המחויבים. עם זאת, למועד פרסום דוח זה, החוזר טרם פורסם בגרסה סופית. להערכת הבנק, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

(3) חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושאים: נכסים לא שוטפים

המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו; רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה; רווח למניה; דוח על תזרימי המזומנים; דיווח לתקופות

ביניים; היוון ריבית; וערבויות

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי המזומנים"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות"

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על-פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. הבנק בוחן את השלכות יישום כללים אלו על הדוחות הכספיים.

(4) הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי

ביום 20 בפברואר 2017 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

בין היתר כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.

בהתאם לאמור בקובץ, מקור החזר ראשוני הוא מקור מזומנים יציב לאורך זמן, אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב, ואשר חייב להיות מופרד, במפורש או במהות, לכיסוי החוב.

ככלל, כדי שמקור החזר יוכל להיות ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם. לצד מקור החזר ראשוני מצופה שכמעט לכל עסקות האשראי יהיה מקור החזר שני ואף שלישוני (בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על-ידי צד שלישי וכו').

למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישוניים, קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה, ככלל מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר - החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני. שינויים אלה יחולו מיום 1 ביולי 2017 ואילך. הבנק נערך ליישום ההנחיה אולם אין באפשרותו לאמוד, בשלב זה, את השפעתה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
א. הכנסות ריבית*		
1,997	2,300	מאשראי לציבור
12	13	מאשראי לממשלות
32	51	מפיקדונות בבנקים
7	10	מפיקדונות בבנק ישראל וממוזמנים
120	144	מאגרות-חוב
2,168	2,518	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית**		
(143)	(236)	על פיקדונות הציבור
(3)	(2)	על פיקדונות הממשלה
(6)	(4)	על פיקדונות מבנקים
(85)	(202)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
-	(1)	על התחייבויות אחרות
(237)	(445)	סך-כל הוצאות ריבית
1,931	2,073	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית**		
(47)	(24)	הכנסות ריבית
(4)	(3)	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב		
3	3	מוחזקות לפדיון
115	136	זמינות למכירה
2	5	למסחר
120	144	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
1. מפעילות במכשירים נגזרים		
(1)	11	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ג להלן) ⁽¹⁾
(207)	(1,037)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
(208)	(1,026)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות-חוב		
167	52	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
(8)	(10)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽⁴⁾⁽³⁾
159	42	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו		
326	1,088	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות		
27	83	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾
(44)	(26)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽⁵⁾⁽³⁾
7	6	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
(10)	63	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח		
-	-	
6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו		
4	4	
271	171	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
- (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
- (4) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-0 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017 (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016: כ-3 מיליוני ש"ח).
- (5) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-26 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017 (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016: כ-44 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
4	2	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
5	7	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
(2)	2	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
7	11	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
278	182	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון		
6	8	חשיפת ריבית
(1)	1	חשיפת מטבע-חוף
2	2	חשיפה למניות
7	11	סך-הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור – פירוט נוסף***

1. גידורי שווי הוגן		
(3)	(1)	חוסר האפקטיביות של הגידורים
2. גידורי תזרים מזומנים		
-	9	חוסר האפקטיביות של הגידורים
2	3	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
(1)	11	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

*** לגילוי על השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-5 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017 (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016: כ-2 מיליוני ש"ח).

(2) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-2 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017 (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016: כ-0 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במילוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ בשנת 2017 ובשנת 2016

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין ניירות-ערך מוצגים*	
(840)	1	(839)	(1,160)	(2)	(33)	356	יתרה ליום 1 בינואר 2017
135	1	136	8	1	(14)	141	שינוי נטו במהלך התקופה
(705)	2	(703)	(1,152)	(1)	(47)	497	יתרה ליום 31 במרץ 2017
101	-	101	(338)	(4)	(8)	451	יתרה ליום 1 בינואר 2016
(255)	2	(253)	(177)	1	-	(77)	שינוי נטו במהלך התקופה
(154)	2	(152)	(515)	(3)	(8)	374	יתרה ליום 31 במרץ 2016

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2016

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין ניירות-ערך מוצגים*	
101	-	101	(338)	(4)	(8)	451	יתרה ליום 1 בינואר 2016
(941)	1	(940)	(822)	2	(25)	(95)	שינוי נטו במהלך השנה
(840)	1	(839)	(1,160)	(2)	(33)	356	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ בשנת 2017 ובשנת 2016

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31 במרץ 2016			31 במרץ 2017		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
(1)	(25)	24	186	(73)	259
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(76)	41	(117)	(45)	20	(65)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(77)	16	(93)	141	(53)	194
התאמות מתרגום*					
(2)	-	(2)	(44)	-	(44)
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים**					
2	(1)	3	30	(16)	46
שינוי נטו במהלך התקופה					
-	(1)	1	(14)	(16)	2
גידור תזרימי מזומנים					
1	(1)	2	1	-	1 ⁽¹⁾
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
1	(1)	2	1	-	1
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(183)	94	(277)	(11)	8	(19)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
6	(3)	9	19	(11)	30
שינוי נטו במהלך התקופה					
(177)	91	(268)	8	(3)	11
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
(253)	105	(358)	136	(72)	208
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
2	-	2	1	-	1
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(255)	105	(360)	135	(72)	207
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

ג. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
125	(44)	169
(220)	109	(329)
(95)	65	(160)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		
רווחים (הפסדים) בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾		
שינוי נטו במהלך השנה		
התאמות מתרגום*		
(71)	-	(71)
התאמות מתרגום דוחות כספיים		
גידורים**		
46	(23)	69
(25)	(23)	(2)
שינוי נטו במהלך השנה		
גידור תזרימי מזומנים		
2	(2)	4
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾		
2	(2)	4
שינוי נטו במהלך השנה		
הטבות לעובדים		
(872)	423	(1,295)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה		
50	(24)	74
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾		
(822)	399	(1,221)
שינוי נטו במהלך השנה		
(940)	439	(1,379)
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
1	-	1
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
(941)	439	(1,380)
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה		

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 31 במרץ 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
411	411	4	-	415
-	-	-	-	-
411	411	4	-	415
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של אחרים זרים				
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
44,892	44,628	269	(5)	44,892
9,094	9,146	27	(79)	9,094
94	92	2	-	94
6,835	6,813	42	(20)	6,835
713	704	10	(1)	713
2,626	2,601	30	(5)	2,626
64,254	63,984	380	(110)	64,254
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של מוסדות פיננסיים זרים				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				
מניות				
2,225	1,851	380	(6)	(1)2,225
66,479	65,835	(2)760	(116)	(1)66,479
של אחרים				
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 850 מיליוני ש"ח.
(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 במרץ 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
7,862	7,860	6	(4)	7,862
78	77	1	-	78
3	3	-	-	3
7,943	7,940	7	(4)	7,943
מניות				
61	63	1	(3)	61
8,004	8,003	(2)8	(2)7	8,004
(1)74,898	74,249	772	(123)	74,894 ⁽³⁾

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות

23	להלן יתרת החוב הרשומה של: אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
----	--

ליום 31 במרץ 2017					
סך-הכל	12 חודשים ומעלה		סך-הכל	פחות מ-12 חודשים	
	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן		הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
	20-40%	0-20%		20-40%	0-20%

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

אגרות-חוב ומלוות							
(2)	-	(2)	73	(3)	-	(3)	5,389
(4)	-	(4)	404	(75)	-	(75)	4,242
(5)	-	(5)	636	(15)	-	(15)	1,805
-	-	-	-	(1)	-	(1)	195
(2)	-	(2)	386	(3)	-	(3)	240
(13)	-	(13)	1,499	(97)	-	(97)	11,871
מניות							
-	-	-	-	(6)	-	(6)	720
(13)	-	(13)	1,499	(103)	-	(103)	12,591

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל מ מכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 850 מיליוני ש"ח.
 (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.4 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 במרץ 2016				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
404	404	4	-	408
9	9	2	-	11
413	413	6	-	419
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
39,950	39,657	314	(21)	39,950
6,105	6,074	42	(11)	6,105
191	180	11	-	191
4,438	4,462	29	(53)	4,438
1,747	1,739	33	(25)	1,747
3,347	3,372	30	(55)	3,347
55,778	55,484	459	(165)	55,778
מניות				
2,412	2,187	258	(33)	(1)2,412
58,190	57,671	(2)717	(2)(198)	(1)58,190

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 720 מיליוני ש"ח.
 (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 במרץ 2016				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלואות				
7,364	7,361	3	-	7,364
121	120	1	-	121
3	3	-	-	3
17	18	-	(1)	17
7,505	7,502	4	(1)	7,505
מניות				
46	50	-	(4)	46
7,551	7,552	(2)4	(2)5	7,551
(1)66,160	65,636	727	(203)	(1)66,160
(4) חידע לגבי אגרות-חוב פגומות				
להלן יתרת החוב הרשומה של:				
20	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית			

ליום 31 במרץ 2016						
סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל	פחות מ-12 חודשים	
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%			הפסדים שטרם מומשו	0-20%
	20-40%				20-40%	
(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש						
אגרות-חוב ומלואות						
(8)	-	(8)	221	(13)	-	(13)
(4)	-	(4)	69	(7)	-	(7)
-	-	-	48	(53)	-	(53)
-	-	-	-	(25)	-	(25)
(7)	-	(7)	200	(48)	-	(48)
(19)	-	(19)	538	(146)	-	(146)
מניות						
-	-	-	-	(33)	-	(33)
(19)	-	(19)	538	(179)	-	(179)

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 720 מיליוני ש"ח.
 (2) נקפו לדוח רווח והפסד.
 (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-9.0 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה **ביאור 2 וביאור 3**.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
413	413	1	-	414
-	-	-	-	-
413	413	1	-	414
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של אחרים זרים				
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
42,424	42,176	265	(17)	42,424
8,172	8,257	20	(105)	8,172
164	162	2	-	164
5,739	5,728	36	(25)	5,739
913	895	23	(5)	913
2,854	2,843	24	(13)	2,854
60,266	60,061	370	(165)	60,266
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של מוסדות פיננסיים זרים				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				
מניות				
2,202	1,956	265	(19)	(1)2,202
62,468	62,017	(2)635	(2)(184)	(1)62,468
של אחרים				
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 889 מיליוני ש"ח.
 (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלואות				
8,420	8,421	4	(5)	8,420
84	84	-	-	84
3	3	-	-	3
7	7	-	-	7
8,514	8,515	4	(5)	8,514
מניות				
54	58	-	(4)	54
8,568	8,573	(2)4	(2)9	8,568
(1)71,450	71,003	640	(193)	71,449

(4) חידע לגבי אגרות-חוב פגומות

24	להלן יתרת החוב הרשומה של: אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
----	--

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%		סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	
	20-40%			20-40%		

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש

אגרות-חוב ומלואות							
-	-	-	61	(17)	-	(17)	17,636
(6)	-	(6)	415	(99)	-	(99)	4,997
(9)	-	(9)	837	(16)	-	(16)	1,945
(2)	-	(2)	235	(3)	-	(3)	258
(4)	-	(4)	702	(9)	-	(9)	314
(21)	-	(21)	2,250	(144)	-	(144)	25,150
מניות							
-	-	-	-	(19)	-	(19)	871
(21)	-	(21)	2,250	(163)	-	(163)	26,021

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 889 מיליוני ש"ח.
  - (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
  - (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-6.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה **ביאור 2 וביאור 3**.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 במרץ 2017					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי**
					יתרת חוב רשומה
156,249	28,958	127,291	2,000	-	125,291
					חובות שנבדקו על בסיס פרטני
146,671	-	146,671	51,620	62,501	32,550
					חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
69,815	-	69,815	-	62,263	7,552
					(1) מזה: לפי עומק פיגור
302,920	28,958	273,962	53,620	62,501	157,841
					סך-הכל ⁽²⁾
					(2) מזה:
1,705	-	1,705	623	-	1,082
					חובות בארגון מחדש
1,751	-	1,751	139	-	1,612
					חובות פגומים אחרים
3,456	-	3,456	762	-	2,694
					סך-הכל חובות פגומים
794	-	794	81	551	162
					חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,669	-	3,669	239	26	3,404
					חובות בעייתיים אחרים
7,919	-	7,919	1,082	577	6,260
					סך-הכל חובות בעייתיים
					יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*
2,438	7	2,431	147	-	2,284
					בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,549	-	1,549	748	341	460
					בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
391	-	391	-	341	50
					(3) מזה: לפי עומק פיגור***
3,987	7	3,980	895	341	2,744
					סך-הכל ⁽⁴⁾
736	-	736	139	-	597
					(4) מזה: בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,552 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהעמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.16: 6,240 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-244 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 235 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח).

כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 31 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 במרץ 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				מסחרי**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
172,687	27,356	145,331	3,202	-	142,129	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
138,888	-	138,888	51,349	61,198	26,341	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
67,187	-	67,187	-	60,947	6,240	(1) מזה: לפי עומק פיגור
311,575	27,356	284,219	54,551	61,198	168,470	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
2,259	-	2,259	593	-	1,666	חובות בארגון מחדש
2,937	-	2,937	121	-	2,816	חובות פגומים אחרים
5,196	-	5,196	714	-	4,482	סך-הכל חובות פגומים
809	-	809	67	611	131	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
2,970	-	2,970	239	-	2,731	חובות בעייתיים אחרים
8,975	-	8,975	1,020	611	7,344	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*						
2,912	7	2,905	123	-	2,782	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,464	-	1,464	693	387	384	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
451	-	451	-	387	64	(3) מזה: לפי עומק פיגור***
4,376	7	4,369	816	387	3,166	סך-הכל ⁽⁴⁾
1,087	-	1,087	107	-	980	(4) מזה: בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלואות לדיוור, בסך של כ-7,552 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.16: 6,240 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-244 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 235 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח).

כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 31 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

		ליום 31 בדצמבר 2016				
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
161,201	29,883	131,318	2,140	-	129,178	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
144,766	-	144,766	52,410	61,742	30,614	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
69,009	-	69,009	-	61,497	7,512	(1) מזה: לפי עומק פיגור
305,967	29,883	276,084	54,550	61,742	159,792	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
1,948	-	1,948	615	-	1,333	חובות בארגון מחדש
2,027	-	2,027	131	-	1,896	חובות פגומים אחרים
3,975	-	3,975	746	-	3,229	סך-הכל חובות פגומים
884	-	884	82	607	195	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
2,779	-	2,779	253	8	2,518	חובות בעייתיים אחרים
7,638	-	7,638	1,081	615	5,942	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*						
2,553	7	2,546	153	-	2,393	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,581	-	1,581	735	366	480	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
432	-	432	-	366	66	(3) מזה: לפי עומק פיגור***
4,134	7	4,127	888	366	2,873	סך-הכל ⁽⁴⁾
894	-	894	145	-	749	(4) מזה: בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,552 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהעמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.16: 6,240 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-244 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 235 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח).

כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 31 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,811	7	4,804	939	366	3,499	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
107	-	107	136	(5)	(24)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(557)	-	(557)	(203)	(20)	(334)	מחיקות חשבונאיות
289	-	289	83	-	206	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(268)	-	(268)	(120)	(20)	(128)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,650	7	4,643	955	341	3,347	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
4	-	4	2	-	2	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
663	-	663	60	-	603	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
5,086	3	5,083	844	392	3,847	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
46	4	42	105	(5)	(58)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(310)	-	(310)	(156)	-	(154)	מחיקות חשבונאיות
213	-	213	81	-	132	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(97)	-	(97)	(75)	-	(22)	מחיקות חשבונאיות נטו
5,035	7	5,028	874	387	3,767	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2016 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(38)	-	(38)	(11)	-	(27)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
659	-	659	58	-	601	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר 2016	31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
בישראל			
לפי דרישה			
117,407	99,009	119,506	אינם נושאים ריבית
80,644	70,341	80,911	נושאים ריבית
198,051	169,350	200,417	סך-הכל לפי דרישה
112,745	120,773	112,456	לזמן קצוב
310,796	290,123	312,873	סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
7,630	9,774	6,609	אינם נושאים ריבית
8,698	9,375	7,563	נושאים ריבית
16,328	19,149	14,172	סך-הכל לפי דרישה
11,378	12,304	10,473	לזמן קצוב
27,706	31,453	24,645	סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
338,502	321,576	337,518	סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:			
157,835	153,410	157,235	פיקדונות של אנשים פרטיים
46,567	40,718	50,463	פיקדונות של גופים מוסדיים
106,394	95,995	105,175	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר 2016	31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תקרת הפקדון			
115,309	110,601	115,142	עד 1
87,169	82,975	85,521	מעל 1 עד 10
55,351	51,771	51,618	מעל 10 עד 100
34,307	33,622	32,447	מעל 100 עד 500
46,366	42,607	52,790	מעל 500
338,502	321,576	337,518	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. ביום 4 באפריל 2017, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, את תגמולו של יו"ר דירקטוריון הבנק, מר עודד ערן, למשך תקופת ההסכם עימו (קרי החל מיום 1 בינואר 2017 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, כפוף לתנאי הסכם ההעסקה עימו). בהתאם לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016, הוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין ולמדיניות התגמול של הבנק, תגמולו של היו"ר מורכב מרכיבים קבועים בלבד שעיקרם: שכר, הטבות ותנאים נלווים, ותגמול הוני קבוע בדמות מניות חסומות לשלוש שנים מתום השנה בגינה הוענקו.

ב. הטבות לעובדים

31 בדצמבר	31 במרץ	
2016	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
פרישה מוקדמת ופיצויים		
7,718	6,927	7,672
(3,937)	(4,042)	(3,893)
3,781	2,885	3,779
סכום ההתחייבות		
השווי ההוגן של נכסי התוכנית		
עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
מענק אי ניצול ימי מחלה		
376	393	367
-	-	-
376	393	367
סכום ההתחייבות		
השווי ההוגן של נכסי התוכנית		
עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
מענק יובל		
36	37	35
-	-	-
36	37	35
סכום ההתחייבות		
השווי ההוגן של נכסי התוכנית		
עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה		
596	614	593
-	-	-
596	614	593
סכום ההתחייבות		
השווי ההוגן של נכסי התוכנית		
עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
סך-הכל		
4,789	3,929	4,774
52	49	44
עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"*		
* מזה: בגין הטבות לעובדים בחי"ל		

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה, נטו**,**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
3,652	3,652	4,753	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
122	29	39	עלות שירות
127	30	38	עלות ריבית
1,295	277	22	הפסד אקטוארי
(1)	(1)	(3)	שינוים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(460)	(95)	(110)	הטבות ששולמו
18	-	-	צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין
4,753	3,892	4,739	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
4,547	3,741	4,539	מחויבות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

* כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק מחלה אשר משולם במועד הפרישה.
** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תוכנית. לפירוט נוסף, ראה סעיף (4) להלן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(1) מחויבויות ומצב המימון (המשך)

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר	31 במרץ	
2016	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
4,753	3,892	4,739

פרישה מוקדמת ופיצויים
סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר	31 במרץ	
2016	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
1,755	798	1,744
-	4	-
1,755	802	1,744

הפסד אקטוארי נטו
התחייבות נטו בגין המעבר
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר	31 במרץ	
2016	2016	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
8,690	7,934	8,632
8,484	7,783	8,432
(3,937)	(4,042)	(3,893)

מחויבות בגין הטבה חזויה
מחויבות בגין הטבה מצטברת
שווי הוגן של נכסי התוכנית

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
122	29	39	עלות שירות
127	30	38	עלות ריבית
			הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
74	9	30	הפסד אקטוארי נטו
323	68	107	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1,296	277	22	הפסד אקטוארי נטו בתקופה
(74)	(9)	(30)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(1)	-	(3)	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חץ
1,221	268	(11)	סך-הכל הוכר ברווח כולל אחר
323	68	107	סך עלות ההטבה נטו
1,544	336	96	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2017 לפני השפעת מס

123	הפסד אקטוארי נטו
-----	------------------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(3) הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

31 בדצמבר	31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1.71%	1.59%	1.73%	שיעור היוון
2.0%	2.0%	2.0%	שיעור עליית המדד
0.0%-7.5%	0.5%-7.5%	0.0%-7.5%	שיעור גידול בתגמול

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

שיעורי עזיבה – ברבעון השלישי של שנת 2016 עדכן הבנק את שיעורי העזיבה לטווח ארוך של עובדים בתנאים מיטיבים. שיעורי העזיבה החדשים משתנים לפי גיל ומגדר ומשקפים

שיעור עזיבה משוקלל של כ - 7.5% לשנה לעומת 6.25% לשנה טרם השינוי. לפרטים נוספים ראה [ביאור 7.23 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

שיעורי העזיבה בגין עובדים בחוזה אישי בכיר עודכנו בעקבות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 5.1 בדוחות הכספיים בשנת 2016](#).

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1.57%	1.92%	1.71%	שיעור היוון
0.0%-7.5%	0.5%-7.5%	0.0%-7.5%	שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

31 בדצמבר	קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
	31 במרץ	2017	31 בדצמבר	31 במרץ	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
442	364	428	(373)	(301)	(363)
					שיעור היוון

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(4) נכסי תוכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת לאור קיומו של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, לפיו במקרה של עזיבת העובד, בהגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק, או יציאת העובד לפנסיה מוקדמת, הבנק אינו נדרש או נוהג לבצע השלמה ליעודות במקרים ששווין ירד או אינו מכסה את הגידול שחל בשכר. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיו, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

31 בדצמבר	31 במרץ		
2016	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
3,746	3,875	3,701	התחייבות לפיצויים
(3,610)	(3,733)	(3,568)	יעודות לפיצויים
136	142	133	התחייבות נטו

יודגש כי חשיפת ההתחייבות נטו של הבנק לשינויים בשווי היעודות, משוקללת בהסתברות לפרישה במסלול פיצויים אינה מהותית. כך לדוגמא, במקרה של ירידה בשיעור של 10% בשווי ההוגן של היעודות לפיצויים תגדל ההתחייבות נטו בסך של כ-20 מיליון ש"ח. היעודות לפיצויי פיטורין מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים. כ-45% מסך יתרות היעודה לפיצויי פיטורין מופקדות בקרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ (קג"מ). יתרת הסכומים מופקדים במספר רב של קופות-גמל לפיצויי פיטורין, והכל בהתאם לבחירת העובדים.

ד. תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

הפקדות בפועל		תחזית	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2016	2017	*2017
מבוקר	בלתי מבוקר		
200	55	43	225

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2017.

(2) הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה
2017
2018
2019
2020
2021
2022-2026
2027 ואילך
סך-הכל

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. דיבידנד

ביום 24 באפריל 2017 החליט דירקטוריון הבנק לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, כך שהמדיניות המעודכנת תהיה לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות החל מהרבעון הראשון של 2017. החלטת הדירקטוריון התקבלה לאור הלימות הון הגבוהה אליה הגיע הבנק ולאחר שהתקבל אישור המפקחת על הבנקים להגדיל את שיעור חלוקת הדיבידנד לעד 40% מהרווח הנקי החל מהרבעון הראשון של 2017. מובהר כי מדובר במדיניות חלוקה של דיבידנד וכי כל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה.

ב. תשלום דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד המעודכנת של הבנק ולאישור הפיקוח על הבנקים, החליט דירקטוריון הבנק ביום 23 במאי 2017 על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-40% מרווחי הרבעון הראשון של שנת 2017 בסך של כ-307 מיליון ש"ח המהווה 22.98 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ב. הדירקטוריון קבע את יום 5 ביוני 2017 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 13 ביוני 2017 כיום התשלום. להלן פרטים בדבר דיבידנד ששולם:

מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן	מועד הכרזה
באגורות	במיליוני ש"ח		
18.04.2017	3.1045	41	29.03.2017
6.12.2016	15.7450	210	16.11.2016
31.8.2016	16.7700	223	10.8.2016
8.06.2016	10.1160	135	18.05.2016
16.03.2016	8.8040	117	28.02.2016

ג. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 ו-3 כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 2011-201 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן הזכויות שאינן מקנות שליטה שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי, מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 60%. בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%. החל מיום 1 בינואר 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי יעמוד על 100%.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017
מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		

1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

35,045 ⁽¹⁾	33,602	35,731⁽¹⁾	הון עצמי רובד 1
1,465	1,465	1,221	הון רובד 1 נוסף
36,510 ⁽¹⁾	35,067	36,952⁽¹⁾	סך-הכל הון רובד 1
11,609	13,012	10,538	הון רובד 2
48,119 ⁽¹⁾	48,079	47,490⁽¹⁾	סך-הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

290,139 ⁽²⁾	316,977	290,010⁽²⁾	סיכון אשראי
4,866	5,120	5,174	סיכונים שוק
23,374	22,772	23,517	סיכון תפעולי
318,379 ⁽²⁾	344,869	318,701⁽²⁾	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

באחוזים

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

11.01%	9.74%	11.21%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.47%	10.17%	11.59%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.11%	13.94%	14.90%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.17% ⁽³⁾	9.09% ⁽³⁾	10.20%⁽³⁾	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
12.67% ⁽³⁾	12.59% ⁽³⁾	13.70%⁽³⁾	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [סעיף 1.1 להלן](#).

(2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 1,013 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2017 ו-1,065 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016 בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.

(3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9% ו-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
20.74%	20.13%	19.17%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
20.74%	20.13%	19.17%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.80%	21.18%	20.23%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)8.00%	(1)9.00%	(1)8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
(1)11.50%	(1)12.50%	(1)11.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
22.38%	21.57%	24.25%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
22.38%	21.57%	24.25%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
22.46%	21.64%	24.32%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
באזל 2 ⁽²⁾			
בנק פוזיטיף			
17.55%	18.52%	22.98%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.92%	19.34%	23.36%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

(1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 הינם 9% ו-12.5% בהתאמה. בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקות בכרטיסי חיוב" ובו הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי, שתחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 211-201 (מדידת והלימות הון). על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

(2) בנק פוזיטיף אינו מיישם את הוראות באזל 3 ולכן הנתונים מוצגים לפי הוראות באזל 2.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ה. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
הון עצמי רובד 1			
34,225	33,523	35,078	סך ההון
95	141	(11)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
34,320	33,664	35,067	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים התאמות פיקוחיות וניכויים:
(27)	(29)	(35)	מסים נדחים לקבל
(10)	(33)	(25)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(37)	(62)	(60)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
762	-	724	סך התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1*
35,045	33,602	35,731	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף			
1,465	1,465	1,221	הון רובד 1 נוסף - מכשירים, לפני ניכויים
-	-	-	הון רובד 1 נוסף - סך-הכל ניכויים
1,465	1,465	1,221	סך-הכל הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
36,510	35,067	36,952	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
7,982	9,153	6,913	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
3,627	3,859	3,625	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
11,609	13,012	10,538	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
ניכויים:			
-	-	-	סך-הכל ניכויים - הון רובד 2
11,609	13,012	10,538	סך-הכל הון רובד 2
48,119	48,079	47,490	סך-הכל הון כולל

* התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

1. השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

	31 במרץ 2017	31 במרץ 2016	31 בדצמבר 2016
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות	10.91%	9.66%	10.66%
השפעת הוראות המעבר	0.04%	0.08%	0.07%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות	10.95%	9.74%	10.73%
השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות*	0.26%	-	0.28%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	11.21%	9.74%	11.01%

* התאמות בגין תוכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

2. רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מניירות-ערך זמינים למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרץ 2017:

	השפעת קיטון	השפעת גידול
בנק בנתוני המאוחד	(0.03%)	(0.04%)
ישראלכרט	(0.76%)	(1.36%)

3. יעד הלימות ההון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מינימליים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% וזאת, עד ליום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 10.2%-13.7%, בהתאמה.

ביום 20 באפריל 2015 החליט דירקטוריון הבנק להגדיל את יעד יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק באופן, שמיום 31 בדצמבר 2017 הוא יעמוד על 10.75%.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ט. דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר חלות על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקות נגזרים סחירים בבורסה ועסקות מימון ניירות-ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון).
- חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. על-פי התיקון יש לחשב את דרישת ההון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו-צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA.
- חשיפות של תאגיד בנקאי לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
- העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים.
- ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
- חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן סיכונים ישוקללו ב-1,250%.

האמור בחוזר חל מיום 1 בינואר 2017, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל-אביב כצד נגדי מרכזי כשיר. ביום 28 בדצמבר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב המציינ כי על אף האמור לעיל, חישוב סכום החשיפה בגין לקוחות הפעילים בבורסת המעו"ף ימשיך להיות על-פי גישת התרחישים. ההשפעה של אימוץ החוזר במועד הדיווח אינה מהותית, בהנחה שהבורסה בישראל היא צד כשיר. באם הבורסה לניירות-ערך בישראל לא תוכר כצד נגדי מרכזי כשיר, אומדן ההשפעה במועד הדיווח הינו ירידה של כ-0.2% ביחס הון עצמי רובד 1.

י. התייעלות תפעולית

באשר למכתב הפיקוח על הבנקים מחדש ינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית, ראה [ביאור 22 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#). השפעת עלויות תוכנית התייעלות על יחסי הלימות ההון, המוערכת בכ-0.26% למועד הדיווח, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך. בהמשך למכתב האמור, בחודש מרץ 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה והנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחדשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן). במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות הון. בהתאם לטיטת המכתב הנוסף, יוארך תוקפו של המכתב המקורי עד ליום 30 ביוני 2018.

יא. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים. בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 6%. יחס המינוף של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף". יחס המינוף של חברות בנות בנקאיות בחו"ל מוצג בהתאם להוראות הרגולטוריות והיחסים הנדרשים בכל תחום שיפוט, ככל שקיימים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

יחס המינוף

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	במיליוני ש"ח		

א. בנתוני המאוחד

*36,510	35,067	*36,952	הון רובד 1
*503,875	493,049	*506,326	סך החשיפות

באחוזים

7.25%	7.11%	7.30%	יחס מינוף
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

ב. חברות בת משמעותיות

ישראלכרט

12.93%	12.35%	11.86%	יחס מינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

בנק הפועלים שוויץ**

8.55%	9.63%	10.40%	יחס מינוף
-------	-------	---------------	-----------

בנק פודיטיף

15.25%	13.38%	18.96%	יחס מינוף
3.00%	3.00%	3.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף למועד הדיווח, המוערכת בכ-0.15% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

** על-פי הרגולציה המקומית בשוויץ לא קיימת דרישת מינימום ליחס מינוף.

השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך החשיפות	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1
---	---

באחוזים

ג. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 31 במרץ 2017:

(0.01%)	(0.02%)	בנק בנתוני המאוחד
(0.54%)	(0.47%)	ישראלכרט

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ב. יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" הדרישה המזערית החל מיום 1 בינואר 2017 הינה 100%. היחס בתאגיד הבנקאי "סול" ובמאחד מחושב מדי יום. היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 64. חברות כרטיסי אשראי פטורות מחישוב עצמאי אך נכללות בנתוני המאחד.

יחס כיסוי הנזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017	באחוזים
א. בנתוני המאחד⁽¹⁾			
124%	105%	128%	יחס כיסוי נזילות
80%	80%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים*
ב. בנתוני הבנק⁽²⁾			
118%	98%	122%	יחס כיסוי נזילות
80%	80%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים*
ג. חברות בת משמעותיות**			
בנק הפועלים שויץ			
191%	176%	226%	יחס כיסוי נזילות בהתאם לרגולציה המקומית
70%	70%	80%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית***

* היחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים עומד על שיעור של 100% החל מיום 1 בינואר 2017.

** בשלב זה, חברות כרטיסי אשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי, אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן. כמו-כן, בנק פוזיטיף אינו כפוף בתורכיה להוראת יחס כיסוי נזילות.

*** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית גדל ב-10% כל שנה עד לשיעור של 100% בשנת 2019.

(1) החל מיום 1 בינואר 2017 היחס במאחד מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות. בשנת 2016 היחס במאחד חושב, בהתאם להוראות המעבר, מדי חודש, ודווח כממוצע שלוש התצפיות החודשיות.

(2) היחס בתאגיד הבנקאי "סול" מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	31 במרץ		
2016	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
463	523	440	(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך
5	56	58	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
			(3) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות:
157	160	161	בשנה הראשונה
155	156	160	בשנה השניה
150	152	140	בשנה השלישית
111	131	108	בשנה הרביעית
97	100	98	בשנה החמישית
529	508	539	מעל חמש שנים
1,199	1,207	1,206	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

(4) פעילות מכירת אשראי הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
4,229	191	186	הערך בספרים של האשראי שנמכר
4,331	195	190	תמורה שהתקבלה במזומן
-	-	-	תמורה שהתקבלה בניירות-ערך
4,331	195	190	סך-הכל תמורה
9	-	-	התחייבות שרות - הוצאה בגין שירותי תפעול
93	4	4	סך-הכל רווח נטו ממכירת אשראי

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible), מסתכם ליום 31 במרץ 2017 בכ-137 מיליוני ש"ח.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה [ביאור 26ג.א\) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016](#). למועד הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט בביאור 26ג.א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק למעט כמפורט להלן:

1. באשר לתביעה שפורטה בסעיף 1 בביאור האמור, ביום 12 במרץ 2017 קבע בית המשפט כי עניין העמלה הצולבת כלול לכאורה בפסק הדין של בית הדין להגבלים עסקיים ולפיכך, ההליכים הנוגעים לטענות בדבר צורך בהבהרה או בשינוי פסק הדין של בית הדין להגבלים עסקיים אינם יכולים להתבצע במסגרת תובענה ייצוגית. לאור זאת, הסכימו הצדדים כי המשך ההליכים יידחה על מנת לאפשר למבקש למצוא הליכים אחרים שבכוונתו לנקוט.
2. באשר לתביעה שפורטה בסעיף 7 בביאור האמור - הצדדים הגישו סיכומים וממתינים להחלטת בית המשפט.
3. באשר לתביעה שפורטה בסעיף 8 בביאור האמור - במסגרת הליכי גישור שמתנהלים בין הצדדים נחתם הסכם ומתווה למינוי בודק והסוגיות אשר יבדקו על ידו. זהותו של הבודק טרם נקבעה.

ב. כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלו ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה:

1. ביום 27 בפברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק. עניינה של התביעה בטענה לפיה הבנק גובה עמלת פקיד מלקוחותיו, בבצעם פעולה של הפקדת שיקים ומזומנים, גם במקרה בו המכונות האוטומטיות לשירות עצמי בהן ניתן לבצע את ההפקדה ולשלם עמלה בערוץ ישיר בלבד, אינן תקינות ולא קיימת למעשה אפשרות סבירה לבצע את הפעולות בערוץ ישיר. סכום התביעה לא הוערך על-ידי התובעים ולא ניתן להערכה בשלב זה.

2. ביום 11 בינואר 2017, הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, נגד הבנק. המבקש העמיד את סכום התביעה על כ-590 מיליון ש"ח אך הוא מבקש להתיר לו לתקן את הסכום בהתאם לעובדות שיתבררו.

לטענת המבקש, הבנק גובה עמלות בגין החזרת שיקים, מלקוחות שחשבונום הוגבל במשיכת שיקים. לפי הטענה, גביית העמלות נעשית בניגוד להוראות הדין או בהתאם לתקנות שהותקנו בחוסר סמכות ובניגוד להוראות חקיקה ראשית. המבקש טוען בין היתר, כי מי שחשבונו הוגבל, אין לראות בשיקים שנמשכו על ידו שיקים, אלא פיסות נייר בלבד שאין באי כיבודן משום שירות המתיר גביית עמלה. לטענת המבקש, גביית עמלות בגין החזרת שיק מחמת כך שהחשבון מוגבל, הן בחשבון המושך והן בחשבון הנפרע, מהווה הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

3. ביום 20 בדצמבר 2016 הוגשה על-ידי חברה זרה ובעל מניות בה תביעה כספית נגד הבנק ונגד חברה ישראלית נוספת (להלן: "הנתבעת הנוספת") בסכום של כ-203 מיליון ש"ח. התביעה הינה בגין נזקים שנטען שנגרמו לתובעות כתוצאה מהתנהלות הבנק והנתבעת הנוספת כלפיהם. לטענת התובעים, התובעת התקשרה עם הבנק והנתבעת הנוספת במערכת הסכמים משולשת על מנת שהבנק יעמיד מימון לתובעת לסילוק חובה לבנק לאומי, והנתבעת הנוספת תשמש כחברת ניהול של המלון שבעלות התובעת והמימון לבנק ייפרע מהתשלומים שהנתבעת הנוספת התחייבה להעביר לתובעת. קושי בקיום הסכם הניהול לאור התערבות הממונה על ההגבלים העסקיים הוביל, לטענת התובעים, לכך שהבנק והנתבעת הנוספת ניסו בחוסר תום לב לנצל את המצב לשיפור עמדות ובכך גרמו לתובעים נזקים. לטענת התובעים, הבנק והנתבעת הנוספת הכשילו כל אפשרות/הצעה לפתרון והבנק העמיד את מלוא חובות התובעת כלפיו לפירעון מידי ונקט בהליכי כינוס נכסים בחוסר תום לב, תוך גבייה שלא כדין של עמלת פירעון מוקדם וריביות גבוהות. לטענת התובעים, כפועל יוצא מהתנהלות הבנק והנתבעת הנוספת, התובע (בעל המניות) איבד את השליטה בתובעת (והוא צפוי אף לאבד את יתרת אחזקותיו בה), והכל ללא קבלת תמורה ראויה והוגנת בגין מכירת מניותיו בתובעת.

4. ביום 8 בדצמבר 2016 הוגשו לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז נגד חמישה בנקים והבנק בתוכם (להלן: "הבנקים המשיבים") כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית. התובע לא ציין בשלב זה את גובהו המשוער של הנזק אשר נגרם לטענתו לקבוצה, אך הוא מעריך אותו בסכום של 500 מיליון ש"ח לפחות.

עניינה של הבקשה היא בטענה, לפיה הבנקים המשיבים גבו עמלה בגין פעולה של העברת מטבע-חוץ שלא כדין כאשר תמחרו את העמלה באופן מדורג כך שייגבו שלוש "דרגות" שונות של עמלת מינימום. לטענת התובע בכך הפרו הבנקים המשיבים את חובותיהם החקוקות על-פי חוקים שונים. על הבנק להגיש תגובה לבקשה עד ליום 23 במאי 2017. דיון בתיק קבוע ליום 3 ביולי 2017.

5. ביום 27 באוקטובר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית כנגד פסגות קופות-גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "פסגות") כמנהלת קופות-גמל. סכום התובענה הייצוגית עומד על 1 מיליארד ש"ח. המבקשים טוענים כי מדובר בתביעה משלימה לתביעה ייצוגית המפורטת בביאור 26 ג.א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016. עניינה של התובענה בביטוח חיים קבוצתי מסוג ריסק אשר נרכש על-ידי פסגות או קודמותיה כמנהלת קופות-גמל שונות עבור עמיתיה. פוליסות אלה נרכשו במימון העמיתים.

המבקשים טוענים להפרת חובותיה של פסגות וקודמותיה, בכך שלא פעלו לקבלת תגמולי הביטוח מהחברה המבטחת ובכך סיכלו את העברתם למוטבי/יורשי העמית. עוד טוענים המבקשים כי פסגות וקודמותיה נמנעו מלהודיע למוטבי/יורשי העמית אודות דבר קיומה של פוליסת ביטוח חיים, זכות פסגות להגיש תביעה לקבלת תגמולי הביטוח, ואודות תקופת ההתיישנות הקצרה.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. תביעות משפטיות (המשך)

פסגות הודיעה לבנק כי היא שומרת על כל זכויותיה בהתאם להסכם מכירת זכויות הניהול של קופת הגמל גדיש על-ידי גד גמולים חברה לניהול קופות-גמל בע"מ, שהינה חברת בת של הבנק, לפסגות. פסגות הגישה בקשה להעברת הדין בבקשה לבית הדין לעבודה.

6. ביום 29 בספטמבר 2016, הוגשו נגד הבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, לבית המשפט המחוזי בירושלים. סכום התביעה הועמד על סכום שלא יפחת מ-500 מיליון ש"ח. המבקש טוען כי הבנק נהג ברשלנות, התעשרות שלא כדין, הפרת חובת תום הלב, מצג שואו והטעיית לקוחותיו, בעת שסגר עשרות סניפים ברחבי ישראל והעביר את לקוחותיהם לסניפים אחרים, וכן, בבטלו עמדות סלר בסניפים אחרים, כל זאת מבלי להיוועץ בלקוחותיו. לטענת המבקש, בפעולותיו אלו גרם הבנק לו ולקבוצה אותה הוא מבקש לייצג, לפגיעה מהותית ברמת השירות, ובנוסף בין היתר גם, פגיעה בנוחות, השחתת זמן יקר ועוגמת נפש. בקשת המבקש הנה, כי בית המשפט יורה לבנק המשיב לפצות את לקוחותיו, אשר נפגעו מפעולותיו האמורות של הבנק, וכן לתת פיתרון לחברי הקבוצה בנוגע לעתיד. דיון בתיק קבוע ליום 28 במאי 2017.

7. ביום 17 באוגוסט 2016 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית כנגד עשרה בנקים והבנק בתוכם (להלן בסעיף זה: "הבנקים המשיבים"). לטענת המבקשות הן אינן מסוגלות להראות בשלב זה מהו היקף הנזק, אך הן מעמידות את סכום הבקשה, נגד כל הבנקים על דרך האומדנה בסכום של לכל הפחות כמיליארד ש"ח.

לטענת המבקשות הבנק גובה מלקוחותיו שאינם מסווגים כיחידים או כעסקים קטנים, עמלות שאינן מצוינות בתעריפון המלא ו/או סכומי עמלות העולים על גובה העמלות שנקבעו בתעריפון המלא. לטענת המבקשות התעריפון המלא הוא תעריפון סטטוטורי המחייב, בהתאם לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, לכל סוגי הלקוחות לרבות עסקים גדולים. לטענתן גביית עמלות שאינן מצוינות בו או בסכומים הגבוהים מהסכומים שנקבעו בו, מהווה הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו, לרבות חובות אמון, חובות גילוי כלליות וספציפיות, חובות מכח חוק הבנקאות וכלליות, חובות מכח דיני החוזים, חובות מכוח דיני עשיית עושר ולא במשפט, באופן המגבש עולות נזיקות ובהן תרמית וגזל, הפרת חובה חקוקה ורשלנות וכן פגיעה באוטונומיה ועילת תביעה מכח חוק ההגבלים העסקיים. לבקשת הבנק ומשיבים נוספים כי המבקשות יפקידו ערובה להבטחת ההוצאות, התקבלה ביום 7 במאי 2017 החלטה כי על כל אחת מהבקשות להפקיד ערובה בסך 250,000 ש"ח וזאת עד ליום 8 ביוני 2017, אם לא יעשו כן הבקשה תימחק.

8. במהלך שנת 2011, בעקבות הודעת רשויות שווייץ לבנק הפועלים (שווייץ) בע"מ (להלן: "הפועלים שווייץ"), כי כמה בנקים שווייצריים ובהם הפועלים שווייץ נחקרים על-ידי רשויות של ארצות-הברית, בקשר עם חשד או חשש לסיוע ללקוחות אמריקאים בהעלמת מס מרשויות ארצות-הברית, מסר הפועלים שווייץ לרשויות שווייץ מידע סטטיסטי אודות עסקיו עם לקוחות אמריקאים על מנת שיעבירו אותו לרשויות ארצות-הברית.

ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם כי שלטונות ארצות-הברית ושווייץ הגיעו להסדר ("ההסדר השווייצרי"), לפיו בנקים שווייצריים אשר יבחרו להצטרף להסדר השווייצרי יעמדו בתנאים (ביניהם, תשלום קנס, מסירת מידע נרחב אודות החשבונות של לקוחותיהם האמריקאים, אודות כספים שהתקבלו מבנקים אחרים ועוד), לא יעמדו לדין בארצות-הברית בקשר עם עניינים המהווים חלק מהסדר זה. ההסדר השווייצרי מגדיר "קטגוריה 2" כקטגוריה שמתייחסת לבנקים שאינם נתונים לחקירה ושיכולים להצטרף להסדר ולחתום על הסכם אי העמדה לדין (Non-Prosecution Agreement). משרד המשפטים האמריקאי פרסם, כי ההסדר השווייצרי לא יחול על 14 בנקים שווייצריים, אשר לגבי פעילותם הינו מנהל חקירה. לפיכך, גם הפועלים שווייץ אינו נכלל בהסדר השווייצרי וביום 29 באוגוסט 2013 הודיע משרד המשפטים האמריקאי במכתב לבא כוחו של הפועלים שווייץ, כי הוא לא ייכלל בו בהיותו נתון לחקירה. במכתב האמור לא פורטו טענות או דרישות כלשהן.

במסגרת החקירה המתנהלת נגד קבוצת הבנק על-ידי רשויות ארצות-הברית בקשר עם חשד כי קבוצת הבנק סייעה ללקוחות אמריקאים בהעלמת מס מרשויות המס האמריקאיות, מבצעת קבוצת הבנק, בסיוע יועצים משפטיים חיצוניים מארצות-הברית, שווייץ וישראל, חקירה פנימית בקשר עם פעילות קבוצת הבנק מול לקוחות אמריקאים ומעבירה למשרד המשפטים (Department of Justice) (ה-DOJ) ולמחלקת השירותים הפיננסים של מדינת ניו-יורק (New York Department of Financial Services) (ה-NYDFS) ו-Federal Reserve בניו-יורק, מידע וחומרים העולים מהחקירה הפנימית, ככל שהדבר ניתן ובגבולות הדין. החקירה הפנימית והעברת המידע לרשויות נמשכים. נציגי קבוצת הבנק, אשר עומדים בקשר ונפגשים עם נציגי הרשויות בארצות-הברית, צפויים להמשיך להיפגש עם הרשויות האמורות. קבוצת הבנק עומדת להחליף עם הרשויות האמורות טיטות ולדון עמן ביחס למידת האחריות שתקח על עצמה במסגרת הסדרים מוסכמים (אם יושגו).

נכון למועד הדיווח לא התקיים דיון בין נציגי קבוצת הבנק ועורכי דינה לבין הרשויות האמריקאיות ביחס לסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם, ביחס לאופן חישובם של רכיבי תשלום או ביחס לעקרונות שעל בסיסם יקבעו הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם במסגרת הסדרים אפשריים עם ה-DOJ ועם ה-NYDFS. לאור האמור, ועל בסיס חוות הדעת של יועציו המשפטיים, אין בידי הבנק להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה או את טווח החשיפה בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות.

יחד עם זאת, במהלך פגישה שהתקיימה ביום 30 בספטמבר 2016 בארצות-הברית עם ה-DOJ נדונו גם שיטות אפשריות מסוימות לגיבוש הסדר בין קבוצת הבנק לבין ה-DOJ וכן נדונו באופן ראשוני עקרונות חישוב של רכיבים מסוימים אשר עשויים להיות חלק מהסכום שאפשר שתשלם קבוצת הבנק ל-DOJ במסגרת הסדר מוסכם, אם וכאשר יצליחו הצדדים להגיע להסכמה ביחס להסדר. לאור האמור וכפי שדיווח הבנק בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 כללה קבוצת הבנק, על בסיס אומדן שעשתה, הפרשה בסכום בשקלים חדשים השווה לכ-145 מיליון דולר ("סכום ההפרשה בגין ה-DOJ"). כמו-כן כמפורט בביאור 26 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 המפקחת על הבנקים, לאחר שבחנה את הנסיבות ומטעמי שמרנות מקצועית, הורתה לבנק לכלול בדוחות הכספיים הפרשה בגין חשיפה לסכומים, שצפוי שקבוצת הבנק תשלם לרשויות אחרות בארצות-הברית מלבד ה-DOJ, בשיעור שלא יפחת מ-30% מסכום ההפרשה בגין ה-DOJ ליום 31 בדצמבר 2016. בהתאם לכך כללה קבוצת הבנק בדוחות האמורים הפרשה נוספת בסך בשקלים חדשים השווה לכ-43.5 מיליון דולר. הסכום הכולל של ההפרשה בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות מסתכם איפוא ליום 31 במרץ 2017 לסך בשקלים חדשים השווה לכ-188.5 מיליון דולר (סך של כ-685 מיליוני ש"ח).

ראה גם ביאור 26 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

בשלב זה, אין ביכולתו של הבנק, בהתבסס על חוות הדעת של יועציו המשפטיים, להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה, או את טווח החשיפה של קבוצת הבנק בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות ואפשר שבסופו של דבר התוצאות יהיו שונות, כך שהסכומים שתשלם במסגרת הסדרים עם הרשויות האמריקאיות (אם יושגו), יהיו גבוהים משמעותית מסכום ההפרשה.

יודגש, כי אין בעצם ההפרשה משום הודאה בטענה כלשהי שעלולה לעלות כנגד קבוצת הבנק על-ידי הרשויות בארצות-הברית ו/או על-ידי כל גורם אחר.

ד. במהלך שנת 2015 הגיש משרד המשפטים האמריקאי לבית המשפט הפדרלי בניו-יורק, כתב אישום נגד בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ואחרים, בעבירות שוחד, תרמית ועבירות קשורות. בחודש דצמבר 2015 פורסם כתב אישום חדש אשר החליף את כתב האישום המקורי (Superseding Indictment). על-פי כתב האישום המקורי וה-Superseding Indictment נאשמים מסוימים החזיקו חשבונות בבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ וביצעו עסקות כספיות הקשורות לכאורה לפרשה, בחשבונות אלה.

על פי המדווח, כחלק מהפרשה חוקרות הרשויות האמריקאיות גם מוסדות פיננסיים שונים. במסגרת זו, נחקרת גם קבוצת הבנק, בחשד להפרות חוק, שמא נעברו בקשר עם חשבונות בנק שהוחזקו בקבוצת הבנק על-ידי נאשמים מסוימים המעורבים בפרשה. במסגרת זו נמסרו לבנק צווי גילוי מסמכים ובקשות שונות לקבלת מידע וחומרים. בכפוף להוראות החוקים הרלוונטיים החלים על הגופים השונים בקבוצת הבנק, נמסרו לרשויות מידע ומסמכים בהיקף משמעותי. כמו-כן, משרד המשפטים האמריקאי ערך ראיונות עם חלק מעובדי הבנק. קבוצת הבנק עורכת בעצמה, בסיוע עורכי דין חיצוניים, חקירה פנימית בקשר עם העניין ומשתפת פעולה עם הרשויות הרלוונטיות.

על פי חוות דעת יועציה המשפטיים של קבוצת הבנק לא ניתן בשלב זה להעריך האם קבוצת הבנק תישא בחבות כלשהי במישור הפלילי, האזרחי או הרגולטורי בנושא זה, ולפיכך לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

ה. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 31 במרץ 2017 הסתכם ב-182 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-192 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2016. עד ליום 31 במרץ 2017 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות אשר הופכות אותו לנהנה העיקרי ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 במרץ 2017					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגזרים*					
2,465	-	-	2,465	-	-
חוזי Forward					
8,936	-	-	-	8,936	-
Swaps					
11,401	-	-	2,465	8,936	-
סך-הכל נגזרים מגזרים					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
6,286	-	-	-	6,286	-
2. נגזרי ALM**					
1,693	-	-	-	1,693	-
חוזי Futures					
181,089	26	-	140,817	20,419	19,827
חוזי Forward					
חוזי אופציה אחרים:					
71,700	250	3,011	20,169	48,270	-
אופציות שנכתבו					
69,519	234	1,444	20,568	47,273	-
אופציות שנקנו					
531,012	-	9,573	44,592	469,116	7,731
Swaps					
855,013	510	14,028	226,146	586,771	27,558
סך-הכל נגזרי ALM					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
245,952	-	-	-	239,133	6,819
3. נגזרים אחרים*					
5,713	-	5,713	-	-	-
חוזי Futures					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
10,914	-	7,955	2,959	-	-
אופציות שנכתבו					
10,914	-	7,955	2,959	-	-
אופציות שנקנו					
125	-	-	-	125	-
Swaps					
27,666	-	21,623	5,918	125	-
סך-הכל נגזרים אחרים					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
63	-	-	-	63	-
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
127	127	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב					
50	50	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
11,641	-	-	11,641	-	-
חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
905,898	687	35,651	246,170	595,832	27,558
סך-כל הסכום הנקוב					

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 במרץ 2017					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגדרים*					
97	-	-	53	44	-
234	-	-	-	234	-
2. נגזרי ALM***					
11,417	11	171	4,461	6,346	428
11,865	11	160	4,752	6,450	492
3. נגזרים אחרים*					
746	-	708	38	-	-
746	-	708	38	-	-
4. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:					
2	2	-	-	-	-
12,262	13	879	4,552	6,390	428
-	-	-	-	-	-
12,262	13	879	4,552	6,390	428
(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
1,700	7	769	760	164	-
כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					
12,845	11	868	4,790	6,684	492
סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁴⁾					
-	-	-	-	-	-
12,845	11	868	4,790	6,684	492
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					
2,445	1	866	1,478	99	1

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 30 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

31 במרץ 2016						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגזרים*						
3,376	-	-	3,376	-	-	חוזי Forward
8,761	-	-	-	8,761	-	Swaps
12,137	-	-	3,376	8,761	-	סך-הכל נגזרים מגזרים
7,936	-	-	-	7,936	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**						
7,784	-	-	-	7,784	-	חוזי Futures
209,644	246	-	155,555	35,716	18,127	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
5	-	5	-	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:						
89,457	834	3,531	20,858	64,234	-	אופציות שנכתבו
88,106	729	947	22,410	64,020	-	אופציות שנקנו
435,487	-	11,149	48,134	368,778	7,426	Swaps
830,483	1,809	15,632	246,957	540,532	25,553	סך-הכל נגזרי ALM
186,920	-	-	-	180,408	6,512	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
12,839	-	8,849	3,990	-	-	אופציות שנכתבו
12,839	-	8,849	3,990	-	-	אופציות שנקנו
133	-	-	-	133	-	Swaps
25,811	-	17,698	7,980	133	-	סך-הכל נגזרים אחרים
67	-	-	-	67	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
132	132	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
19,068	-	-	19,068	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
887,681	1,991	33,330	277,381	549,426	25,553	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

31 במרץ 2016					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגזרים*					
51	-	-	45	6	-
662	-	-	22	640	-
2. נגזרי ALM***					
13,437	74	238	4,041	8,572	512
14,260	75	230	4,694	8,650	611
3. נגזרים אחרים*					
491	-	427	63	1	-
492	-	428	63	1	-
4. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:					
4	4	-	-	-	-
13,983	78	665	4,149	8,579	512
-	-	-	-	-	-
13,983	78	665	4,149	8,579	512
2,363	36	505	1,335	399	88
15,414	75	658	4,779	9,291	611
-	-	-	-	-	-
15,414	75	658	4,779	9,291	611
2,730	22	594	1,940	174	-

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 9 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 13 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגזרים*						
3,236	-	-	3,236	-	-	חוזי Forward
9,915	-	-	-	9,915	-	Swaps
13,151	-	-	3,236	9,915	-	סך-הכל נגזרים מגזרים
6,725	-	-	-	6,725	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM***						
3,810	-	-	-	3,810	-	חוזי Futures
200,000	95	-	163,734	15,827	20,344	חוזי Forward
חוזי אופציה אחרים:						
51,608	302	3,440	16,794	31,072	-	אופציות שנכתבו
50,701	280	1,599	17,236	31,586	-	אופציות שנקנו
516,592	-	10,442	47,008	451,336	7,806	Swaps
822,711	677	15,481	244,772	533,631	28,150	סך-הכל נגזרי ALM
235,451	-	-	-	228,361	7,090	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
588	-	588	-	-	-	חוזי Futures
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:						
7,646	-	5,272	2,374	-	-	אופציות שנכתבו
7,646	-	5,272	2,374	-	-	אופציות שנקנו
132	-	-	-	132	-	Swaps
16,012	-	11,132	4,748	132	-	סך-הכל נגזרים אחרים
66	-	-	-	66	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
135	135	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
15,999	-	-	15,999	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
868,058	862	26,613	268,755	543,678	28,150	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגזרים*					
61	-	-	10	51	-
301	-	-	7	294	-
2. נגזרי ALM***					
11,467	25	270	3,682	7,020	470
11,916	23	264	3,908	7,199	522
3. נגזרים אחרים*					
392	-	368	23	1	-
391	-	368	23	-	-
4. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:					
3	3	-	-	-	-
11,923	28	638	3,715	7,072	470
-	-	-	-	-	-
11,923	28	638	3,715	7,072	470
(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
1,500	11	441	877	112	59
כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					
12,608	23	632	3,938	7,493	522
-	-	-	-	-	-
12,608	23	632	3,938	7,493	522
(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
1,927	5	601	1,204	115	2
כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***					

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 7 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 21 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחודה

ליום 31 במרץ 2017						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
12,262	3,352	65	2,057	6,741	47	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(7,800)	(714)	-	(1,690)	(5,396)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(1,170)	(56)	-	(172)	(942)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
3,292	2,582	65	195	403	47	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,184	3,860	88	1,448	3,787	1	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
21,446	7,212	153	3,505	10,528	48	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
12,845	3,858	53	2,379	6,116	439	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(8,877)	(618)	(8)	(2,060)	(6,191)	-	מכשירים פיננסיים
3,968	3,240	45	319	(75)	439	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
ליום 31 במרץ 2016						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
13,983	4,165	18	1,962	7,473	365	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(9,728)	(1,389)	(17)	(1,735)	(6,587)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(514)	-	-	(188)	(326)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
3,741	2,776	1	39	560	365	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,122	4,152	84	1,131	3,754	1	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
23,105	8,317	102	3,093	11,227	366	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
15,414	4,278	28	2,437	8,306	365	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(9,728)	(1,389)	(17)	(1,735)	(6,587)	-	מכשירים פיננסיים
5,686	2,889	11	702	1,719	365	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח (31.03.16: 9 מיליוני ש"ח, 31.12.16: 7 מיליוני ש"ח).
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 30 מיליוני ש"ח (31.03.16: 13 מיליוני ש"ח, 31.12.16: 21 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
מבוקר					
11,923	2,814	3	1,888	6,886	332
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(8,240)	(965)	-	(1,688)	(5,587)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(1,101)	(7)	-	(191)	(903)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
2,582	1,842	3	9	396	332
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
8,843	3,462	75	1,259	4,044	3
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
20,766	6,276	78	3,147	10,930	335
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
12,608	1,538	53	3,131	7,555	331
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(8,240)	(965)	-	(1,688)	(5,587)	-
מכשירים פיננסיים					
4,368	573	53	1,443	1,968	331
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח (31.03.16: 9 מיליוני ש"ח, 31.12.16: 7 מיליוני ש"ח).
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 30 מיליוני ש"ח (31.03.16: 13 מיליוני ש"ח, 31.12.16: 21 מיליוני ש"ח).

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 31 במרץ 2017				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
חוזי ריבית				
27,558	5,381	11,435	7,073	3,669
שקל-מזד				
595,832	112,048	230,181	166,084	87,519
אחר				
246,170	10,024	31,036	64,070	141,040
חוזי מטבע-חוץ				
35,651	350	4,775	9,002	21,524
חוזים בגין מניות				
687	-	223	219	245
חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)				
905,898	127,803	277,650	246,448	253,997
סך-הכל				

ליום 31 במרץ 2016				
בלתי מבוקר				
887,681	121,880	228,626	246,708	290,467
סך-הכל				

ליום 31 בדצמבר 2016				
מבוקר				
868,058	126,704	275,401	226,156	239,797
סך-הכל				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים כמפורט בביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2016.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017

פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה: מזה:	מזה: מזה:	סך-הכל	
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	
44	302	938	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	-	(90)	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
44	302	848	מחיצוניים
-	(196)	(89)	בינמגזרי
44	106	759	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
-	-	2	הכנסות מימון שלא מריבית
151	16	434	עמלות והכנסות אחרות
151	16	436	סך הכנסות שאינן מריבית
195	122	1,195	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
15	(5)	113	הוצאות תפעוליות ואחרות:
136	58	1,108	לחיצוניים
-	-	(38)	בינמגזרי
136	58	1,070	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
44	69	12	רווח (הפסד) לפני מסים
12	28	3	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
32	41	9	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
32	41	9	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(1)	הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
31	41	8	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017

סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל							
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
2,518	209	2,309	-	144	11	398	186	625	7
(445)	(89)	(356)	-	(103)	(88)	(29)	(5)	(12)	(29)
2,073	120	1,953	-	41	(77)	369	181	613	(22)
-	10	(10)	-	123	97	(119)	(27)	(46)	51
2,073	130	1,943	-	164	20	250	154	567	29
182	16	166	(6)	148	5	11	4	2	-
1,347	59	1,288	212	28	37	175	92	265	45
1,529	75	1,454	206	176	42	186	96	267	45
3,602	205	3,397	206	340	62	436	250	834	74
107	(2)	109	-	-	(4)	(81)	(45)	126	-
2,217	196	2,021	152	111	41	96	84	371	58
-	(1)	1	5	(54)	11	10	3	49	15
2,217	195	2,022	157	57	52	106	87	420	73
1,278	12	1,266	49	283	14	411	208	288	1
522	4	518	20	129	5	165	83	113	-
756	8	748	29	154	9	246	125	175	1
4	-	4	-	4	-	-	-	-	-
760	8	752	29	158	9	246	125	175	1
7	-	7	-	8	-	-	-	-	-
767	8	759	29	166	9	246	125	175	1

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017

פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	סך-הכל
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:
7,980	61,305	106,969	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
7,656	61,299	106,621	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
7,818	61,699	108,012	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
19	-	731	יתרת חובות פגומים
-	548	632	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
-	6	124,582	יתרה ממוצעת של התחייבויות
-	-	124,571	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
-	-	124,999	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,411	38,089	91,297	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
11,472	38,210	90,976	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
-	-	71,594	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
			פיצול הכנסות ריבית, נטו:
44	106	694	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	62	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	3	אחר
44	106	759	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתייחו ביום 31 במרץ 2017

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטיות
446,732	47,699	399,033	5,343	143,577	2,455	49,437	27,143	62,422	1,687
153	-	153	-	153	-	-	-	-	-
272,005	17,781	254,224	5,207	-	2,043	49,388	27,122	62,170	1,673
273,962	16,928	257,034	5,322	-	1,818	49,352	27,605	63,128	1,797
3,456	118	3,338	-	-	-	1,293	403	910	1
794	-	794	-	-	-	-	-	162	-
412,371	33,290	379,081	20	54,490	50,261	46,049	21,698	49,366	32,615
337,830	29,287	308,543	-	-	48,765	38,264	19,718	44,615	32,610
337,518	27,571	309,947	-	-	50,463	38,622	18,500	45,127	32,236
318,541	22,629	295,912	5,026	27,968	4,958	56,752	37,150	69,763	2,998
318,701	21,869	296,832	4,854	28,891	4,912	55,735	36,881	71,639	2,944
970,178	28,536	941,642	2,448	57,029	642,903	86,564	15,842	19,419	45,843
2,313	146	2,167	-	534	6	239	145	544	5
(242)	(35)	(207)	-	(345)	12	11	8	21	24
2	19	(17)	-	(25)	2	-	1	2	-
2,073	130	1,943	-	164	20	250	154	567	29

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	
659	57	35	הכנסות ריבית מחיצוניים
(48)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
611	57	35	מחיצוניים
89	28	-	בינמגזרי
700	85	35	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
3	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
418	17	140	עמלות והכנסות אחרות
421	17	140	סך הכנסות שאינן מריבית
1,121	102	175	סך הכנסות
85	-	8	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
			הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,051	73	116	לחיצוניים
(33)	-	-	בינמגזרי
1,018	73	116	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
18	29	51	רווח (הפסד) לפני מסים
1	13	17	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
17	16	34	רווח לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
17	16	34	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(1)	הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
16	16	33	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
2,168	195	1,973	-	246	10	368	170	514	6
(237)	(59)	(178)	-	(71)	(23)	(15)	(5)	(4)	(12)
1,931	136	1,795	-	175	(13)	353	165	510	(6)
-	5	(5)	-	(27)	28	(84)	(14)	(30)	33
1,931	141	1,790	-	148	15	269	151	480	27
278	50	228	(5)	188	6	27	5	4	-
1,336	76	1,260	206	25	46	171	111	232	51
1,614	126	1,488	201	213	52	198	116	236	51
3,545	267	3,278	201	361	67	467	267	716	78
46	2	44	-	4	-	(103)	(21)	80	(1)
2,202	213	1,989	204	105	38	86	84	364	57
-	5	(5)	(4)	(48)	12	16	(1)	39	14
2,202	218	1,984	200	57	50	102	83	403	71
1,297	47	1,250	1	300	17	468	205	233	8
631	23	608	27	153	7	216	95	105	4
666	24	642	(26)	147	10	252	110	128	4
5	-	5	2	3	-	-	-	-	-
671	24	647	(24)	150	10	252	110	128	4
3	1	2	-	3	-	-	-	-	-
674	25	649	(24)	153	10	252	110	128	4

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
105,913	60,044	9,451	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
106,505	60,431	9,193	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
106,894	60,422	8,540	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
681	-	12	יתרת חובות פגומים
678	611	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
118,977	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
118,956	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
122,044	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
88,140	34,926	11,997	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
89,323	35,530	12,057	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
75,062	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית נטו:			
637	85	35	מרווח מפעילות מתן אשראי
59	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
4	-	-	אחר
700	85	35	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
432,361	56,848	375,513	5,254	121,102	2,202	55,212	27,572	56,055	2,203
146	-	146	-	146	-	-	-	-	-
281,167	22,829	258,338	5,168	-	1,835	57,417	28,101	57,064	2,248
284,219	23,000	261,219	4,984	-	1,843	57,278	28,497	59,849	1,874
5,196	335	4,861	-	-	-	2,939	461	777	3
809	6	803	-	-	-	-	-	125	-
399,295	38,868	360,427	10	61,702	42,334	42,876	19,442	43,332	31,754
318,412	35,043	283,369	-	-	41,383	35,076	17,539	38,668	31,747
321,576	35,295	286,281	-	-	40,718	35,096	17,518	39,539	31,366
344,997	28,844	316,153	5,291	26,442	6,219	82,442	39,497	64,557	3,565
344,869	28,503	316,366	5,432	25,351	6,029	81,525	39,443	65,558	3,705
1,027,296	56,684	970,612	1,932	62,675	657,636	98,800	11,777	16,083	46,647
2,009	105	1,904	-	396	5	261	135	464	6
(152)	(2)	(150)	-	(274)	8	8	13	15	21
74	38	36	-	26	2	-	3	1	-
1,931	141	1,790	-	148	15	269	151	480	27

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
3,812	1,307	152	הכנסות ריבית מחיצוניים
(268)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
3,544	1,307	152	מחיצוניים
(625)	(924)	-	בינמגזרי
2,919	383	152	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
7	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
1,752	63	597	עמלות והכנסות אחרות
1,759	63	597	סך הכנסות שאינן מריבית
4,678	446	749	סך הכנסות
418	2	54	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
			הוצאות תפעוליות ואחרות:
4,173	202	494	לחיצוניים
(92)	-	-	בינמגזרי
4,081	202	494	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
179	242	201	רווח (הפסד) לפני מסים
55	100	64	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
124	142	137	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
124	142	137	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(4)	-	(4)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
120	142	133	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטיות
10,200	833	9,367	-	799	46	1,652	766	2,252	40
(2,007)	(300)	(1,707)	-	(959)	(246)	(87)	(24)	(26)	(97)
8,193	533	7,660	-	(160)	(200)	1,565	742	2,226	(57)
-	23	(23)	-	1,058	271	(511)	(126)	(251)	161
8,193	556	7,637	-	898	71	1,054	616	1,975	104
1,152	119	1,033	2	805	22	167	18	10	2
5,376	324	5,052	830	106	180	665	382	968	169
6,528	443	6,085	832	911	202	832	400	978	171
14,721	999	13,722	832	1,809	273	1,886	1,016	2,953	275
269	113	156	-	4	(4)	(416)	(92)	247	(1)
9,490	1,264	8,226	1,011	488	153	361	341	1,468	231
-	(2)	2	(41)	(161)	45	61	(6)	145	51
9,490	1,262	8,228	970	327	198	422	335	1,613	282
4,962	(376)	5,338	(138)	1,478	79	1,880	773	1,093	(6)
2,358	28	2,330	72	647	32	771	316	440	(3)
2,604	(404)	3,008	(210)	831	47	1,109	457	653	(3)
12	-	12	-	12	-	-	-	-	-
2,616	(404)	3,020	(210)	843	47	1,109	457	653	(3)
12	(1)	13	-	17	-	-	-	-	-
2,628	(405)	3,033	(210)	860	47	1,109	457	653	(3)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
106,918	59,980	8,647	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
107,293	60,376	8,285	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
108,018	61,032	8,812	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
714	-	15	יתרת חובות פגומים
689	593	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
122,317	5	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
122,303	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
125,853	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
90,245	36,315	11,953	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
91,324	37,886	11,277	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
75,050	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,670	383	152	מרווח מפעילות מתן אשראי
236	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
13	-	-	אחר
2,919	383	152	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
441,216	52,120	389,096	5,275	131,077	2,643	54,728	27,363	59,059	2,033
149	-	149	-	149	-	-	-	-	-
279,573	21,138	258,435	5,146	-	2,235	56,354	27,008	58,291	2,108
276,084	18,728	257,356	5,091	-	2,137	48,888	28,376	63,015	1,831
3,975	129	3,846	-	-	-	1,723	476	932	1
884	-	884	-	-	-	4	1	190	-
407,302	38,434	368,868	260	59,897	45,227	43,502	19,891	45,945	31,829
326,287	34,064	292,223	-	-	43,370	35,629	17,924	41,175	31,822
338,502	30,975	307,527	-	-	46,567	38,049	18,927	46,149	31,982
334,715	26,507	308,208	5,401	27,686	5,269	72,605	38,432	65,088	3,482
318,379	23,648	294,731	5,244	27,602	5,034	57,940	37,412	67,171	3,004
984,847	31,675	953,172	2,198	61,213	663,651	73,369	14,122	16,666	46,903
9,520	596	8,924	-	2,692	25	1,009	585	1,921	22
(941)	(130)	(811)	-	(1,287)	37	39	30	52	82
(386)	90	(476)	-	(507)	9	6	1	2	-
8,193	556	7,637	-	898	71	1,054	616	1,975	104

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים ראה [ביאור 29](#) בדוחות הכספיים לשנת 2016.

מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	
הכנסות ריבית, נטו:										
2,073	2	(104)	68	120	574	247	330	344	492	מחיצוניים
-	-	287	(2)	10	(226)	(26)	(212)	(4)	173	בינמגזרי
182	9	132	(3)	16	23	2	-	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,255	11	315	63	146	371	223	118	340	668	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,347	(6)	41	466	65	144	108	16	134	379	עמלות והכנסות אחרות
3,602	5	356	529	211	515	331	134	474	1,047	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
107	-	-	24	(2)	(126)	4	(5)	100	112	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,217	28	146	334	196	172	133	58	236	914	מחיצוניים
-	(95)	(21)	67	5	6	4	-	26	8	בינמגזרי
רווח לפני מסים										
1,278	72	231	104	12	463	190	81	112	13	הפרשה למסים על הרווח
522	29	113	28	4	188	77	33	45	5	רווח לאחר מסים
756	43	118	76	8	275	113	48	67	8	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
760	43	122	76	8	275	113	48	67	8	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7	-	8	(1)	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
767	43	130	75	8	275	113	48	67	8	המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח										
269,982	-	1,868	19,105	13,935	65,346	32,567	69,662	27,040	40,459	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
337,518	-	45,291	-	27,571	35,159	22,881	-	35,138	171,478	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:										
1,931	2	142	54	136	487	205	60	323	522	מחיצוניים
-	-	(6)	(1)	5	(120)	(1)	32	(9)	100	בינמגזרי
278	(1)	184	(1)	50	34	3	-	-	9	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,209	1	320	52	191	401	207	92	314	631	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,336	(23)	42	440	80	173	96	17	131	380	עמלות והכנסות אחרות
3,545	(22)	362	492	271	574	303	109	445	1,011	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
46	-	(1)	15	2	(152)	13	(1)	85	85	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,202	81	166	298	213	139	121	53	227	904	מחיצוניים
-	(93)	(39)	71	9	15	1	-	26	10	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים										
1,297	(10)	236	108	47	572	168	57	107	12	הפרשה למסים על הרווח
631	20	124	37	23	266	78	27	50	6	רווח (הפסד) לאחר מסים
666	(30)	112	71	24	306	90	30	57	6	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
671	(28)	115	71	24	306	90	30	57	6	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3	-	3	(1)	1	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
674	(28)	118	70	25	306	90	30	57	6	המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח										
279,850	-	1,608	17,051	18,204	78,881	31,354	66,987	26,170	39,595	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
321,576	-	33,357	-	35,295	33,122	21,413	-	33,178	165,211	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:										
8,193	8	(365)	241	533	1,980	965	1,452	1,344	2,035	מחיצוניים
-	1	1,213	(6)	23	(532)	(133)	(1,032)	(39)	505	בינמגזרי
1,152	33	791	(11)	107	199	9	-	-	24	הכנסות מימון שאינן מריבית
9,345	42	1,639	224	663	1,647	841	420	1,305	2,564	סך-הכל רווח מימוני, נטו
5,376	(99)	173	1,864	349	578	386	64	535	1,526	עמלות והכנסות אחרות
14,721	(57)	1,812	2,088	1,012	2,225	1,227	484	1,840	4,090	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
269	-	(5)	90	113	(781)	124	-	350	378	הוצאות תפעוליות ואחרות:
9,490	510	614	1,288	1,264	628	468	207	896	3,615	מחיצוניים
-	(393)	(136)	302	23	37	31	-	104	32	בינמגזרי
רווח לפני מסים										
4,962	(174)	1,339	408	(388)	2,341	604	277	490	65	הפרשה למסים על הרווח
2,358	57	592	129	23	965	249	114	202	27	רווח לאחר מסים
2,604	(231)	747	279	(411)	1,376	355	163	288	38	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
12	5	7	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
2,616	(226)	754	279	(411)	1,376	355	163	288	38	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
12	(1)	18	(4)	(1)	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,628	(227)	772	275	(412)	1,376	355	163	288	38	המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח										
271,957	-	1,305	18,593	15,272	68,008	32,173	68,822	27,333	40,451	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
338,502	-	38,271	-	30,979	38,968	23,010	-	35,870	171,404	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
4,811	7	4,804	939	366	3,499	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
107	-	107	136	(5)	(24)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(557)	-	(557)	(203)	(20)	(334)	מחיקות חשבונאיות
289	-	289	83	-	206	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(268)	-	(268)	(120)	(20)	(128)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,650	7	4,643	955	341	3,347	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
4	-	4	2	-	2	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
663	-	663	60	-	603	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016

סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
5,086	3	5,083	844	392	3,847	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
46	4	42	105	(5)	(58)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(310)	-	(310)	(156)	-	(154)	מחיקות חשבונאיות
213	-	213	81	-	132	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(97)	-	(97)	(75)	-	(22)	מחיקות חשבונאיות נטו
5,035	7	5,028	874	387	3,767	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2016 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(38)	-	(38)	(11)	-	(27)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
659	-	659	58	-	601	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה

31 במרץ 2017					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי**
					יתרת חוב רשומה של חובות*:
156,249	28,958	127,291	2,000	-	שנבדקו על בסיס פרטני
146,671	-	146,671	51,620	62,501	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
302,920	28,958	273,962	53,620	62,501	סך-הכל חובות*
69,815	-	69,815	-	62,263	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
					הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:
2,438	7	2,431	147	-	שנבדקו על בסיס פרטני
1,549	-	1,549	748	341	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
3,987	7	3,980	895	341	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
391	-	391	-	341	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

31 במרץ 2016					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי**
					יתרת חוב רשומה של חובות*:
172,687	27,356	145,331	3,202	-	שנבדקו על בסיס פרטני
138,888	-	138,888	51,349	61,198	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
311,575	27,356	284,219	54,551	61,198	סך-הכל חובות*
67,187	-	67,187	-	60,947	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
					הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:
2,912	7	2,905	123	-	שנבדקו על בסיס פרטני
1,464	-	1,464	693	387	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
4,376	7	4,369	816	387	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
451	-	451	-	387	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,552 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.16: 6,240 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-244 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 235 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח). כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 31 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2016					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
161,201	29,883	131,318	2,140	-	129,178
שנבדקו על בסיס פרטני					
144,766	-	144,766	52,410	61,742	30,614
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
305,967	29,883	276,084	54,550	61,742	159,792
סך-הכל חובות*					
69,009	-	69,009	-	61,497	7,512
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
2,553	7	2,546	153	-	2,393
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,581	-	1,581	735	366	480
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
4,134	7	4,127	888	366	2,873
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
432	-	432	-	366	66
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-7,552 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.16: 6,240 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 7,512 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-244 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 235 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 241 מיליוני ש"ח). כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-0 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 31 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 17 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרץ 2017					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
62	32	19,059	357	338	18,364
46	8	19,214	365	167	18,682
1	1	13,904	81	204	13,619
208	119	86,943	1,788	2,587	82,568
317	160	139,120	2,591	3,296	133,233
745	548	62,004	-	571	61,433
241	81	52,799	731	318	51,750
1,303	789	253,923	3,322	4,185	246,416
-	-	97	-	-	97
-	-	864	-	-	864
1,303	789	254,884	3,322	4,185	247,377
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
29	-	4,822	23	29	4,770
116	2	13,899	80	241	13,578
145	2	18,721	103	270	18,348
30	3	1,318	31	8	1,279
175	5	20,039	134	278	19,627
-	-	26,593	-	-	26,593
-	-	1,404	-	-	1,404
175	5	48,036	134	278	47,624
1,478	794	273,962	3,456	4,463	266,043
-	-	26,690	-	-	26,690
-	-	2,268	-	-	2,268
1,478	794	302,920	3,456	4,463	295,001

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לענין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתיים ראה [ביאור 13 ב.ג.2](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-136 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 130 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 105 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-44 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 103 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 39 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 במרץ 2016					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
79	37	20,360	358	323	19,679
27	6	20,427	408	395	19,624
5	-	14,739	333	6	14,400
150	87	88,982	3,136	1,705	84,141
261	130	144,508	4,235	2,429	137,844
378	601	60,640	-	601	60,039
193	66	52,629	682	296	51,651
832	797	257,777	4,917	3,326	249,534
-	-	182	-	-	182
-	-	812	-	-	812
832	797	258,771	4,917	3,326	250,528
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
31	-	5,757	122	37	5,598
25	1	18,205	125	396	17,684
56	1	23,962	247	433	23,282
17	11	2,480	32	20	2,428
73	12	26,442	279	453	25,710
-	-	24,551	-	-	24,551
-	-	1,811	-	-	1,811
73	12	52,804	279	453	52,072
905	809	284,219	5,196	3,779	275,244
-	-	24,733	-	-	24,733
-	-	2,623	-	-	2,623
905	809	311,575	5,196	3,779	302,600

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, גירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" רבות חובות לא בעייתיים.
(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, רבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לציבור, הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.ג.2](#), להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיוור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-136 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 130 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 105 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כוכל יתרת הלוואות לדיוור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-44 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 103 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 39 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2016					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
					בינוי ונדל"ן - בינוי
36	42	18,577	376	322	17,879
20	7	20,254	366	143	19,745
2	1	13,901	178	214	13,509
186	129	86,976	2,108	1,796	83,072
244	179	139,708	3,028	2,475	134,205
729	593	61,205		598	60,607
217	81	53,459	714	326	52,419
1,190	853	254,372	3,742	3,399	247,231
-	-	125	-	-	125
-	-	948	-	-	948
1,190	853	255,445	3,742	3,399	248,304
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
					בינוי ונדל"ן
16	16	5,981	53	45	5,883
71	-	14,103	148	193	13,762
87	16	20,084	201	238	19,645
26	15	1,628	32	26	1,570
113	31	21,712	233	264	21,215
-	-	27,194	-	-	27,194
-	-	1,616	-	-	1,616
113	31	50,522	233	264	50,025
1,303	884	276,084	3,975	3,663	268,446
-	-	27,319	-	-	27,319
-	-	2,564	-	-	2,564
1,303	884	305,967	3,975	3,663	298,329

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתיים ראה [ביאור 13 ב.ג.2](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדירור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-136 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 130 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 105 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כונל יתרת הלוואות לדירור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-44 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 103 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 39 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות האשראי – מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ויתורים וארגון מחדש של חוב בעייתי

במדיניות הויתורים הבנק מביא בחשבון מגוון שיקולים על מנת למקסם את ההחזר לבנק: ניהול מערכת היחסים עם הלקוח ומקסום הזדמנויות, מניעת default, עיקולים, היבטים ציבוריים וכדומה. ויתורים ניתנים רק במקרים בהם הלקוח הציג רצון טוב לפרוע את ההלוואות וצפוי כי יעמוד בהתחייבויותיו. במקרים בהם, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק מעניק לחייב ויתור אשר בתנאים אחרים הוא לא היה שוקל להעניק החוב יוגדר כארגון מחדש של חוב בעייתי. ארגון מחדש של חוב בעייתי יכול שיהיה שינוי בתנאי החוב שגורם להפחתה או לדחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב בעתיד הקרוב, הפחתה בשיעור הריבית או בהפחתה של תשלומים על חשבון הקרן, איחוד חובות וכו'. הבנק יכול להסכים לקבל במזומן נכסים או זכות בהון עצמי של החייב כפירעון של החוב למרות שהשווי המתקבל נמוך מסכום החוב מאחר והבנק מגיע למסקנה שהאמור ימקסם את החזר ההשקעה שלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות** (המשך)**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרץ 2017					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
3,384	357	122	96	235	בינוי ונדל"ן – בינוי
1,685	365	188	10	177	בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן
639	81	64	1	17	שירותים פיננסיים
5,447	1,788	447	480	1,341	מסחרי – אחר
11,155	2,591	821	587	1,770	סך-הכל מסחרי
1,375	731	348	110	383	אנשים פרטיים – אחר
12,530	3,322	1,169	697	2,153	סך-הכל ציבור – פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
135	23	4	4	19	בינוי ונדל"ן
389	80	23	6	57	מסחרי אחר
524	103	27	10	76	סך-הכל מסחרי
34	31	-	29	31	אנשים פרטיים
558	134	27	39	107	סך-הכל ציבור – פעילות בחו"ל
13,088	3,456	1,196	736	2,260	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	2,313	694	633	1,619	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,705	918	207	787	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 במרץ 2016					
ייתר קרן חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
					בינוי ונדל"ן - בינוי
3,517	358	132	74	226	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,780	408	130	14	278	שירותים פיננסיים
1,182	333	144	5	189	מסחרי - אחר
6,669	3,136	678	846	2,458	סך-הכל מסחרי
13,148	4,235	1,084	939	3,151	אנשים פרטיים - אחר
1,250	682	305	80	377	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
14,398	4,917	1,389	1,019	3,528	
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
					בינוי ונדל"ן
361	122	38	4	84	מסחרי אחר
312	125	8	37	117	סך-הכל מסחרי
673	247	46	41	201	אנשים פרטיים
34	32	-	27	32	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
707	279	46	68	233	סך-הכל ציבור*
15,105	5,196	1,435	1,087	3,761	
* מזה:					
					נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	3,669	760	973	2,909	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים
-	2,259	979	231	1,280	

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2016					
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
3,405	376	100	100	276	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,698	366	60	15	306	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
853	178	89	-	89	שירותים פיננסיים
5,727	2,108	641	565	1,467	מסחרי - אחר
11,683	3,028	890	680	2,138	סך-הכל מסחרי
1,335	714	329	115	385	אנשים פרטיים - אחר
13,018	3,742	1,219	795	2,523	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
170	53	33	2	20	בינוי ונדל"ן
414	148	19	67	129	מסחרי אחר
584	201	52	69	149	סך-הכל מסחרי
35	32	1	30	31	אנשים פרטיים
619	233	53	99	180	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
13,637	3,975	1,272	894	2,703	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	2,641	677	748	1,964	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,948	934	236	1,014	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות* (המשך)**
2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו***(1)	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו***(1)	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
-	-	396	-	1	366
1	1	449	-	1	366
1	1	392	1	1	130
3	5	3,077	3	4	1,948
5	7	4,314	4	7	2,810
3	9	673	4	11	722
8	16	4,987	8	18	3,532
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	123	-	-	38
-	-	124	-	-	114
-	-	247	-	-	152
-	-	32	-	-	31
-	-	279	-	-	183
8	16	5,266	8	18	3,715

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
 ** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 *** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 76 מיליוני ש"ח (31.03.16: 102 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 במרץ 2017					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל(2)	צובר(1)	צובר(1) בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר(1) בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
74	19	-	-	55	בינוי ונדל"ן - בינוי
237	44	-	-	193	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
16	2	-	-	14	שירותים פיננסיים
737	83	-	-	654	מסחרי - אחר
1,064	148	-	-	916	סך-הכל מסחרי
623	312	-	-	311	אנשים פרטיים - אחר
1,687	460	-	-	1,227	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
18	-	14	-	4	מסחרי אחר
1,705	460	14	-	1,231	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המערבי (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 31 במרץ 2017 בסך של כ-23 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 60 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 32 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 במרץ 2016					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
131	14	-	-	117	בינוי ונדל"ן - בינוי
246	8	-	-	238	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
34	1	-	-	33	שירותים פיננסיים
1,173	94	-	-	1,079	מסחרי - אחר
1,584	117	-	-	1,467	סך-הכל מסחרי
591	247	-	-	344	אנשים פרטיים - אחר
2,175	364	-	-	1,811	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי					
67	-	-	-	67	בינוי ונדל"ן
15	-	15	-	-	מסחרי אחר
82	-	15	-	67	סך-הכל מסחרי
2	1	-	-	1	אנשים פרטיים
84	1	15	-	68	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
2,259	365	15	-	1,879	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2016					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
112	24	-	-	88	בינוי ונדל"ן - בינוי
237	46	-	-	191	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
25	2	-	-	23	שירותים פיננסיים
938	91	-	-	847	מסחרי - אחר
1,312	163	-	-	1,149	סך-הכלל מסחרי
614	305	-	-	309	אנשים פרטיים - אחר
1,926	468	-	-	1,458	סך-הכלל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
21	-	16	-	5	מסחרי אחר
1	-	-	-	1	אנשים פרטיים
22	-	16	-	6	סך-הכלל ציבור - פעילות בחו"ל
1,948	468	16	-	1,464	סך-הכלל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
(1) צובר הכנסות ריבית.
(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחראגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחראגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
	59	87	49	7	8
בינוי ונדל"ן - בינוי					43
	1	1	7	5	5
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					11
	-	-	2	-	-
שירותים פיננסיים					4
	40	48	213	51	61
מסחרי - אחר					269
	100	136	271	63	74
סך-הכל מסחרי					327
	118	126	2,274	121	128
אנשים פרטיים - אחר					2,184
	218	262	2,545	184	202
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					2,511
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
	-	-	-	-	-
מסחרי - אחר					1
	-	-	7	-	-
אנשים פרטיים					3
	-	-	7	-	-
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					4
	218	262	2,552	184	202
סך-הכל ציבור					2,515

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו**

בשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 31 במרץ 2016

בשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 31 במרץ 2017

מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
------------	----------------	------------	----------------

פעילות לווים בישראל

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי	27	4	16	-
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	4	-	2	-
שירותים פיננסיים	1	-	4	-
מסחרי - אחר	88	7	*78	*9
סך-הכל מסחרי	120	11	*100	*9
אנשים פרטיים - אחר	759	20	724	16
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	879	31	*824	*25

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי

אנשים פרטיים	1	-	2	-
סך-הכל ציבור	880	31	*826	*25

* הוצג מחדש.

** חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור – אנשים פרטיים
יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג ההחזר וסוג הריבית

31 במרץ 2017					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכלל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	בלתי מבוקר				
	779	24,459	2,003	38,909	עד 60%
	312	16,208	455	22,944	מעל 60%
	1,244	362	38	648	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
	2,335	41,029	2,496	62,501	סך-הכלל

31 במרץ 2016					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכלל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	בלתי מבוקר				
	658	23,087	2,307	36,633	עד 60%
	381	17,040	765	23,867	מעל 60%
	1,305	381	47	698	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
	2,344	40,508	3,119	61,198	סך-הכלל

31 בדצמבר 2016					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכלל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	מבוקר				
	703	23,939	2,044	38,083	עד 60%
	277	16,273	504	22,981	מעל 60%
	1,129	391	38	678	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
	2,109	40,603	2,586	61,742	סך-הכלל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות אשראי – יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV – מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
  2. קבלת הלוואה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-100 בגין הנכס.
  3. גרירת משכנתא.
  4. חלק ממסגרת האשראי שלא נוצל.
  5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- ביאור 13.ב.3 מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיוור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת הלוואות ראה [ביאור 10.א.4](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		31 במרץ		31 בדצמבר		31 במרץ	
2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה				יתרות החוזים*			
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
5	6	7	861	993	1,126	(א) אשראי תעודות	
52	46	60	6,009	6,069	6,153	(ב) ערבויות להבטחת אשראי	
79	73	70	22,854	20,233	23,406	(ג) ערבויות לרוכשי דירות	
206	185	215	23,588	23,475	22,830	(ד) ערבויות והתחייבויות אחרות**	
43	55	48	24,628	32,366	26,121	(ה) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק	
-	-	-	10,759	10,966	10,897	(ו) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים	
111	108	108	35,540	37,792	34,444	(ז) מסגרות ח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	
97	99	79	25,734	30,256	24,809	(ח) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן***	
84	87	76	19,570	21,203	19,334	(ט) התחייבויות להוצאת ערבויות	

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעו"ף בסך 294 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.16: 451 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.16: 289 מיליוני ש"ח).
 *** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיוור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 במרץ 2017							
סך-הכלל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
77,088	-	4,382	380	22,093	5	50,228	מזומנים ופיקדונות בבנקים
74,894	2,286	991	1,060	20,780	720	49,057	ניירות-ערך
144	-	-	-	-	-	144	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
269,982	880	3,156	4,153	22,377	45,185	194,231	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,265	-	-	956	1,246	-	63	אשראי לממשלות
157	115	-	-	-	-	42	השקעות בחברות כלולות
3,303	3,303	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
12,262	713	418	152	2,422	846	7,711	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,752	1,387	41	44	100	6	4,174	נכסים אחרים
445,847	8,684	8,988	6,745	69,018	46,762	305,650	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
337,518	880	4,500	13,265	80,799	11,662	226,412	פיקדונות הציבור
4,199	-	51	493	1,687	181	1,787	פיקדונות מבנקים
489	-	-	-	168	9	312	פיקדונות הממשלה
98	-	20	78	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
31,171	-	135	14	1,067	25,071	4,884	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,815	708	306	132	2,274	1,432	7,963	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
24,479	1,072	263	108	1,418	(56)	21,674	התחייבויות אחרות
410,769	2,660	5,275	14,090	87,413	38,299	263,032	סך-כל ההתחייבויות
35,078	6,024	3,713	(7,345)	(18,395)	8,463	42,618	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	(1,204)	-	-	-	1,204	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(3,103)	7,679	20,129	(1,956)	(22,749)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	40	(329)	(1,756)	-	2,045	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	109	(71)	(162)	-	124	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
35,078	6,024	(445)	(66)	(184)	6,507	23,242	סך-הכלל כללי
-	-	328	(503)	(2,861)	-	3,036	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	367	(602)	429	-	(194)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

- (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
- (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.
- (3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (136) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 במרץ 2016						
סך-הכל	פריטים לא-כספיים**	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד
נכסים						
63,086	-	5,446	1,099	18,377	-	38,164
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
66,154	2,458	1,399	1,030	17,450	2,223	41,594
ניירות-ערך						
39	-	-	-	-	-	39
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
279,850	437	4,632	6,529	27,482	47,758	193,012
אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾						
2,620	-	255	936	1,355	-	74
אשראי לממשלות						
149	109	-	-	-	-	40
השקעות בחברות כוללות						
3,349	3,349	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
13,974	*432	496	571	3,423	610	*8,442
נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾						
5,684	*1,253	75	61	141	228	*3,926
נכסים אחרים						
434,905	*8,038	12,303	10,226	68,228	50,819	*285,291
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
321,576	437	5,304	14,250	77,747	13,209	210,629
פיקדונות הציבור						
3,817	-	91	593	1,368	189	1,576
פיקדונות מבנקים						
431	-	-	-	193	31	207
פיקדונות הממשלה						
511	-	18	493	-	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
36,836	-	212	16	1,479	29,094	6,035
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
15,401	*428	581	575	3,780	963	*9,074
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾						
22,810	*1,101	124	117	618	265	*20,585
התחייבויות אחרות						
401,382	*1,966	6,330	16,044	85,185	43,751	*248,106
סך-כל ההתחייבויות						
33,523	6,072	5,973	(5,818)	(16,957)	7,068	37,185
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	(1,665)	-	3	-	1,662
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	(5,255)	5,482	19,204	(1,408)	(18,023)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	333	285	(1,013)	-	395
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	-	211	(124)	(1,198)	-	1,111
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
33,523	6,072	(403)	(175)	39	5,660	22,330
סך-הכל כללי						
-	-	(401)	35	(725)	-	1,091
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	-	682	(96)	(1,793)	-	1,207
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* סווג מחדש.

** לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (181) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
80,378	-	5,659	1,544	20,351	6	52,818	מזומנים ופיקדונות בבנקים
71,449	2,256	1,074	805	19,171	541	47,602	ניירות-ערך
375	-	-	-	-	-	375	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
271,957	655	3,573	4,759	23,978	45,684	193,308	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,561	-	57	1,010	1,371	-	123	אשראי לממשלות
153	112	-	-	-	-	41	השקעות בחברות כלולות
3,363	3,363	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
11,916	369	457	173	3,992	638	6,287	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,953	1,346	155	30	187	230	4,005	נכסים אחרים
448,105	8,101	10,975	8,321	69,050	47,099	304,559	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
338,502	656	4,595	14,599	81,357	11,813	225,482	פיקדונות הציבור
4,377	-	27	553	1,771	182	1,844	פיקדונות מבנקים
345	-	-	16	193	10	126	פיקדונות הממשלה
484	-	19	81	384	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
33,560	-	94	15	1,208	26,963	5,280	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,587	369	326	171	3,835	988	6,898	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
24,025	1,053	260	94	1,479	482	20,657	התחייבויות אחרות
413,880	2,078	5,321	15,529	90,227	40,438	260,287	סך-כל ההתחייבויות
34,225	6,023	5,654	(7,208)	(21,177)	6,661	44,272	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(1,617)	-	15	-	1,602	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(3,604)	7,007	20,654	(626)	(23,431)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(906)	305	(487)	-	1,088	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	16	(57)	219	-	(178)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
34,225	6,023	(457)	47	(776)	6,035	23,353	סך-הכל כללי
-	-	111	160	(2,414)	-	2,143	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	(262)	(583)	2,132	-	(1,287)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (124) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול יהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק ח'י. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור – השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. גידול של 1% בשיעורי ריבית הניכיון של חובות פגומים מקטין את שווי ההוגן בסכום של 13 מיליוני ש"ח.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטי לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי ההוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי ההוגן הינה הגדלת השווי ההוגן ב-317 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות – מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקות אלו.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי ההוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 – פריטים ששווי ההוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששווי ההוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 31 במרץ 2017				
סך-הכל	שווי הוגן ⁽¹⁾			יתרה במאזן
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
נכסים פיננסיים				
77,077	74,438	-	2,639	77,088
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
74,898	1,407	19,282	54,209	74,894
ניירות-ערך*				
144	144	-	-	144
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
269,338	265,104	-	4,234	269,982
אשראי לציבור, נטו***				
2,268	2,268	-	-	2,265
אשראי לממשלות				
12,262	2,540	8,976	746	12,262
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,313	685	-	628	1,302
נכסים פיננסיים אחרים				
437,300	346,586	28,258	62,456	**437,937
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
338,540	334,112	-	4,428	337,518
פיקדונות הציבור***				
4,213	4,213	-	-	4,199
פיקדונות מבנקים				
505	505	-	-	489
פיקדונות הממשלה				
98	98	-	-	98
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
32,648	2,612	2,102	27,934	31,171
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים				
12,815	275	11,794	746	12,815
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
17,521	16,893	-	628	17,480
התחייבויות פיננסיות אחרות				
406,340	358,708	13,896	33,736	**403,770
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 850 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 93,396 מיליוני ש"ח ובסך של 17,901 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-30 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 במרץ 2016			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
63,113	60,518	-	2,595	63,086	מזומנים ופיקדונות בבנקים
66,160	1,284	15,630	49,246	66,154	ניירות-ערך*
39	39	-	-	39	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
281,643	279,068	-	2,575	279,850	אשראי לציבור, נטו***
2,622	2,622	-	-	2,620	אשראי לממשלות
13,974	3,698	9,783	493	13,974	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,470	839	-	631	1,465	נכסים פיננסיים אחרים
429,021	348,068	25,413	55,540	**427,188	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
323,173	320,583	-	2,590	321,576	פיקדונות הציבור***
3,869	3,869	-	-	3,817	פיקדונות מבנקים
477	477	-	-	431	פיקדונות הממשלה
511	511	-	-	511	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
38,948	3,583	2,094	33,271	36,836	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
15,401	363	14,547	491	15,401	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
16,874	16,243	-	631	16,882	התחייבויות פיננסיות אחרות
399,253	345,629	16,641	36,983	**395,454	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 720 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 84,805 מיליוני ש"ח ובסך של 18,635 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 9 מיליוני ש"ח ו-13 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2016			יתרה במאזן
	שווי הוגן ⁽¹⁾			
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
נכסים פיננסיים				
80,366	77,622	-	2,744	80,378
71,450	1,459	17,177	52,814	71,449
375	375	-	-	375
271,727	268,036	-	3,691	271,957
2,571	2,571	-	-	2,561
11,916	2,593	8,932	391	11,916
1,562	853	-	709	1,561
439,967	353,509	26,109	60,349	**440,197
התחייבויות פיננסיות				
339,692	335,808	-	3,884	338,502
4,394	4,394	-	-	4,377
362	362	-	-	345
484	484	-	-	484
35,101	2,714	2,107	30,280	33,560
12,587	371	11,825	391	12,587
17,498	16,789	-	709	17,504
410,118	360,922	13,932	35,264	**407,359

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 889 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 89,214 מיליוני ש"ח ובסך של 17,201 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
- *** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 7 מיליוני ש"ח ו-21 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.
  - (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
  - רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
  - רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרץ 2017			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
44,892	-	3,748	41,144
9,094	-	8,185	909
94	-	-	94
6,835	142	5,420	1,273
713	-	524	189
2,626	-	1,405	1,221
1,375	-	-	1,375
ניירות-ערך למסחר			
7,862	-	-	7,862
78	-	-	78
3	-	-	3
61	-	-	61
73,633	142	19,282	54,209
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
428	101	327	-
6,390	425	5,965	-
4,552	1,965	2,549	38
879	46	125	708
13	3	10	-
4,234	-	-	4,234
628	-	-	628
90,757	2,682	28,258	59,817
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
492	42	450	-
6,685	185	6,500	-
4,793	40	4,715	38
834	10	116	708
11	(2)	13	-
30	30	-	-
4,234	-	-	4,234
628	-	-	628
194	-	-	194
17,901	305	11,794	5,802

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 במרץ 2016			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
39,950	-	4,757	35,193
6,105	-	4,867	1,238
191	-	94	97
4,438	145	3,119	1,174
1,747	-	934	813
3,347	-	1,859	1,488
1,692	-	-	1,692
ניירות-ערך למסחר			
7,364	-	-	7,364
121	-	-	121
3	-	-	3
17	-	-	17
46	-	-	46
65,021	145	15,630	49,246
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
512	113	399	-
8,579	1,436	7,143	-
4,140	2,030	2,047	63
665	70	165	430
78	49	29	-
9	9	-	-
2,575	-	-	2,575
631	-	-	631
82,210	3,852	25,413	52,945
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
611	-	611	-
9,291	236	9,055	-
4,779	60	4,656	63
645	67	150	428
75	-	75	-
13	10	3	-
2,575	-	-	2,575
631	-	-	631
15	-	-	15
18,635	373	14,550	3,712

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
42,424	-	3,521	38,903
8,172	-	7,142	1,030
164	-	-	164
5,739	156	4,380	1,203
913	-	615	298
2,854	-	1,519	1,335
1,313	-	-	1,313
ניירות-ערך למסחר			
8,420	-	-	8,420
84	-	-	84
3	-	-	3
7	-	-	7
54	-	-	54
70,147	156	17,177	52,814
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
470	78	392	-
7,072	876	6,196	-
3,708	1,594	2,091	23
638	37	233	368
28	8	20	-
7	7	-	-
3,691	-	-	3,691
709	-	-	709
86,470	2,756	26,109	57,605
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
522	-	522	-
7,495	287	7,208	-
3,942	71	3,848	23
605	12	225	368
23	1	22	-
21	23	(2)	-
3,691	-	-	3,691
709	-	-	709
193	-	-	193
17,201	394	11,823	4,984

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר
במילוני שי"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3 ליום 31 במרץ 2017	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2017
156	-	(14)	-	-	-	142	(14)	(2)
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים								
78	(89)	-	-	(8)	78	59	(89)	(3)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
חוזי שקל-מדד								
589	(116)	-	13	(64)	103	(285)	(95)	(1)
חוזי מטבע-חוץ								
1,523	325	-	131	(11)	147	(190)	656	(3)
חוזי מניות								
25	12	-	1	(2)	-	36	4	(3)
חוזי סחורות ואחרים								
7	(2)	-	-	-	-	5	(3)	(3)
נגזרים משובצים								
(16)	(19)	-	(1)	6	-	(30)	(18)	(3)
2,362	111	(14)	144	(79)	328	(475)	441	2,377

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3 ליום 31 במרץ 2016	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2016	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2016
151	-	(6)	-	-	-	145	(6)	(2)
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים								
115	7	-	-	(9)	-	113	8	(3)
חוזי ריבית אחרים								
1,004	(27)	-	147	(232)	49	259	105	(1)
חוזי מטבע-חוץ								
1,523	795	-	221	(820)	127	124	837	(3)
חוזי מניות								
88	(47)	-	6	(53)	-	9	(43)	(3)
חוזי סחורות ואחרים								
52	(3)	-	22	(22)	-	49	(7)	(3)
נגזרים משובצים								
(2)	14	-	(14)	1	-	(1)	(16)	(3)
2,931	739	(6)	382	(1,135)	176	392	910	3,479

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2016
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
151	-	5	-	-	-	-	156	5 ⁽¹⁾⁽²⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
115	(1)	-	-	(31)	-	(5)	78	5 ⁽³⁾
1,004	76	-	85	(500)	63	(139)	589	61 ⁽¹⁾⁽³⁾
1,523	644	-	299	(916)	2	(29)	1,523	598 ⁽³⁾
88	1	-	17	(81)	-	-	25	1 ⁽³⁾
52	(11)	-	6	(40)	-	-	7	2 ⁽³⁾
(2)	(17)	-	(3)	6	-	-	(16)	(18) ⁽³⁾
2,931	692	5	404	(1,562)	65	(173)	2,362	654

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן בין רמה 1 לרמה 2.

א. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות התאגיד הבנקאי, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 31 במרץ 2017			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	142	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	59	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה 0.48%-4.46% (2.20%)
חוזי ריבית אחרים	240	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה 0.48%-5.65% (3.19%)
חוזי מטבע-חוץ	1,925	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה 0.48%-5.65% (3.19%)
חוזי מניות		מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה
חוזי מניות ⁽¹⁾	6	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן 24.25%-42.72% (26.38%)
		תשואת דיבידנד	6.00%-6.00% (6.00%)
		ריבית שקלית לא-צמודה	0.77%-0.77% (0.77%)
חוזי סחורות ואחרים	6	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה 2.28%-5.65% (5.50%)
נגזרים משובצים ⁽²⁾		מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות		הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	1,143	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 במרץ 2016			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	113	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (2.58%) 2.07%-5.30%
חוזי ריבית אחרים	1,200	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (3.82%) 0.62%-5.30%
חוזי מטבע-חוץ	1,970	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה (2.87%) 0.62%-5.30%
חוזי מניות	6	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה (2.25%) 2.07%-5.30%
חוזי מניות ⁽¹⁾	2	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן (33.27%) 25.31%-68.50%
		תשואת דיבידנד	(6.00%) 6.00%-6.00%
		ריבית שקלית לא-צמודה	(0.95%) 0.95%-0.95%
חוזי חסורות ואחרים	48	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה (3.40%) 0.62%-5.30%
נגזרים משובצים ⁽²⁾	9	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה (2.60%) 1.12%-5.43%
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות		הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	1,527	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2017

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים ששווה לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
156	ציטוט מצד נגדי לעסקה		
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:			
78	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	1.78%-3.01% (2.36%)
774	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.46%-5.86% (4.65%)
1,522	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.46%-5.86% (2.44%)
	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	
2	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	23.00%-44.17% (29.81%)
	תשואת דיבידנד		6.00%-6.00% (6.00%)
	ריבית שקלית לא-צמודה		0.85%-0.85% (0.85%)
7	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	3.06%-5.86% (5.85%)
7	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה	0.94%-8.04% (3.51%)
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
19	הערכת שווי		
השקעה במניות לא סחירות			
1,334	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
	נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

הראות ויוזמות מהותיות בשנת 2017

- בנק ישראל בוחן את שיעור העמלה הצולבת בכרטיסי אשראי על מנת לקבוע מתווה עתידי לשיעור העמלה לשנים הקרובות.
- תיקון 3 לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (חוק אשראי הוגן) צפוי לקבוע לבנקים לראשונה תקרת ריבית (ריבית בנק ישראל +15%). בנוסף החוק ישווה את כללי הגילוי הנאות בעת מתן אשראי בין בנקים לגופים חוץ בנקאיים. התיקון נמצא בהכנה לקריאה שנייה ושלישית בוועדת חוק חוקה ומשפט.
- צוות של בנק ישראל ומשרד האוצר דן במתווה להחלת ביטוח פיקדונות במערכת הבנקאית.
- בנק ישראל ומשרד האוצר פועלים לאסדרת שירותי תשלום על-פי עקרונות PSD 2
- משרד האוצר יצא בקול קורא למתן סיוע ועידוד לגופים מוסדיים בתחום האשראי הקמעונאי

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פרסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ). עיקר הוראות החוק:

- חברות כרטיסי האשראי יופרדו מן הבנקים הגדולים (הבנק ובנק לאומי).
- בנקים גדולים יוכלו להנפיק כרטיסי אשראי תחת מגבלות. המגבלה העיקרית מחייבת את הבנקים הגדולים לצמצם ללקוחותיהם ב-50% את מסגרות האשראי בכרטיסי אשראי זאת תוך 4 שנים.
- בנקים נדרשים לתפעל כרטיסי אשראי דרך 2 חברות מתפעלות לפחות, כאשר נתח השוק המרבי של חברה מתפעלת יהיה 52%.
- למשך תקופת המעבר, הוגבלה הפנייה של שני הבנקים הגדולים ללקוחות, שברשותו כרטיסי אשראי, לחלון של 45 ימי עבודה לפני סיום תוקף הכרטיס כדי להציע ללקוח לחדש את הכרטיס או לקבל כרטיס חדש
- הבנקים ידרשו להחזין ליישיות שיאשרו ובכפוף לאישור לקוח, יתרות עו"ש יומיות ומידע נוסף כפי שיוגדר בתקנות (Read Only)
- חיוב הבנקים לאפשר ללקוחות שעבוד שני לטובת מלווה אחר.
- בנק יאלץ למכור את האזקותיו בשב"א שמעל 10% תוך 4 שנים כאשר זכות ההצבעה בגין מניות אלו תורדם החל מיום 1 ביוני 2017.
- ניתנה סמכות לשר האוצר לחייב בנק לארח על תשתיות המחשב שלו בנקים אחרים ואגודות אשראי זאת תוך 18 חודשים מיום כניסת החוק לתוקף. שר האוצר יוכל להפעיל את סמכותו רק במידה ולא קמו חלופות טכנולוגיות אחרות לאספקת שירותי מחשב והתנאים שהציע הבנק לגוף המבקש להתארח אינם סבירים וזאת בתנאי שלא יהווה סיכון ליציבות הטכנולוגית של הבנק

הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע.

הקלות לבנקים חדשים

ביוני 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים "מתווה להקמת בנק חדש בישראל". ובו מדיניות חדשה של הסרת חסמי כניסה לגופים חדשים במערכת הבנקאית. המתווה עוסק במתן רישיון בנקאי לחברות כרטיסי האשראי ובתנאים הנדרשים להקמה מהיסוד של בנק חדש. נקבע כי ההקלות המוצעות לבנקים חדשים לא יכנסו לתוקף עד להקמת מאגר נתוני אשראי, יצירת ביטוח פיקדונות וחקיקת חוק לטיפול בבנק כושל.

רפורמות נוספות

- נחקק תיקון לחוק שירות נתוני אשראי התשס"ב-2002 במסגרתו נקבע כי בנק ישראל יקים וינהל מאגר אשראי ארצי וזאת על-פי המלצות הוועדה לשיפור המערכת לשיתוף נתוני אשראי (ועדת דורפמן). מטרתו של החוק לקדם שיתוף נתוני אשראי ממגוון מקורות המידע הקבועים בחוק, שמירתם במאגר מידע מרכזי ומסירת מידע זה ללשכות אשראי לצורך עיבודם והעברתם, בין השאר, לנתוני אשראי. כתוצאה מהחוק לכלל אזרח יהיה דירוג אשראי כאשר דירוג זה יימסר לנותן אשראי בעת בקשת אשראי ולאחר הסכמת האזרח. המאגר יוקם עד חודש אוקטובר 2018 כאשר הבנקים נדרשים להתחיל להעביר מידע לצורך אגירתו במאגר החל מחודש יולי 2017.
- נחקק חוק "חובת אזהרה בפרסום ושיווק טלפוני של הלוואה" המחייב תאגיד בנקאי לתת אזהרה ללקוח לפני מתן האשראי בדבר התוצאות של אי פירעון החוב. החוק יכנס לתוקף ב-1 יוני 2017
- נחקק חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים שמסדיר את הפיקוח על גופים חוץ בנקאיים שאינם גופים מוסדיים, כולל נש"מים ואגודות אשראי. החוק יאפשר הקמת אגודות אשראי ("בנקים חברתיים") עם דרישות הון עצמי מופחתות של 3 מיליון שקל במקום 75 מיליון שקל. נקבע כי גוף שהיקף פעילותו הוא עד 1.5 מיליארד שקל יהיה בפיקוח רשות שוק ההון.
- בנק ישראל פרסם את ניהול בנקאי תקין 450 העוסקת בהליכי גביית חובות ומסדירה את הפעולות שעל הבנק לנקוט כדי להגביר את השקיפות והוגנות בעת גביית חובות מלקוחות. בין היתר ההוראה קובעת את דרכי קביעת ריבית הפיגורים המירבית, אופן הגילוי הנאות ללקוח ודרכי התנהלות הבנק בהליכי הוצאה לפועל. ההוראה תיכנס לתוקף בפברואר 2018.

יוזמות רגולטוריות אלו משפיעות לרעה על הכנסות הבנק ועלולות להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. בשלב זה, הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים.

ביאור 17 אירוע לאחר תאריך המאזן - מכירת תיק נכסי לקוחות בנקאות פרטית בסניף מיאמי

ביום 15 במאי 2017 הושלמה העסקה למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של סניף מיאמי בארצות-הברית ל-Safra National Bank of New York ("בנק ספרא"). התמורה המעודכנת בגין המכירה, הידועה למועד הדוח, הינה כ-14 מיליון דולר ארצות-הברית והיא עשויה להשתנות בהתאם למספר הלקוחות המועברים, אשר ימשיכו להיות ללקוחות של בנק ספרא לאחר ה-15 במאי 2017. כתוצאה מהמכירה, צפוי הבנק לרשום בדוחות הכספיים לרבעון השני לשנת 2017 רווח נקי לאחר מס של כ-25 מיליון ש"ח.

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
ליום 31 במרץ 2017

Q1

תוכן העניינים

188	5. חמשל תאגידי
188	5.1. הביקורת הפנימית
188	5.2. עניינים אחרים
189	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
189	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
202	6.2. דירוג הבנק
203	6.3. פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
204	6.4. אחריות חברתית
205	7. נספחים
205	7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים
208	7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

רשימת הטבלאות

189	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
191	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
192	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
194	טבלה 6-4: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור
195	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
196	טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
198	טבלה 6-7: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
200	טבלה 6-8: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של קבוצת ישראלכרט
201	טבלה 6-9: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
202	טבלה 6-10: דירוג
205	טבלה 7-1: הרכב הרווח המימוני, נטו, בחלוקה לרבעונים
205	טבלה 7-2: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
206	טבלה 7-3: הוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
207	טבלה 7-4: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
207	טבלה 7-5: פירוט רבעוני של הוצאות התפעוליות והאחרות
208	טבלה 7-6: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

5. מחשל תאגידי

5.1 הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2016, בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

5.2 עניינים אחרים

ביום 22 בפברואר 2017 אישר הדירקטוריון את מינויה של הגב' יעל אלמוג לתפקיד חברת הנהלת הבנק, משנה למנכ"ל, הממונה על חטיבת מחזיקי עניין, במקומה של הגב' אפרת יעבץ, שפרשה מהבנק בסוף חודש מרץ 2017.

הגב' אלמוג תיכנס לתפקידה בחודש יוני 2017.

מר אסף אזולאי מונה כמנהל מטה שיווק ופרסום בבנק החל מיום 1.4.2017.

ביום 7 במרץ 2017 התפטר מר ישראל תפוחי מכהונתו כדירקטור בדירקטוריון הבנק, מסיבות אישיות.

ביום 20 במרץ 2017 הסתיימה כהונתו בת שש השנים, של מר יוסף ירום כדירקטור חיצוני בדירקטוריון הבנק, כמשמעות המונח בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין. (הוראה 301).

ביום 4 באפריל 2017 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של הבנק. האסיפה קיימה דיון בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2015 ובדוח הדירקטוריון על מצב ענייני הבנק ליום 31 בדצמבר 2015; אישרה את מינוים מחדש של זיו האפט (BDO), רואי חשבון וסומך-חייקין (KPMG), רואי חשבון, לרואי החשבון המבוקרים של הבנק; אישרה את הארכת כהונתו של מר עודד ערן כדירקטור בבנק ל-3 שנים עד 31 בדצמבר 2019; ואישרה את תנאי כהונתו והעסקתו של מר עודד ערן כיושב ראש דירקטוריון הבנק.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

שייך הלקוח למגזרי הפעילות מבוסס על שייך הלקוח בפועל ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. לפרטים בדבר הקריטריונים השונים לסיווג ולכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראלכרט	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	
במיליוני ש"ח										
2,255	11	315	63	146	371	223	118	340	668	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,347	(6)	41	466	65	144	108	16	134	379	עמלות והכנסות אחרות
3,602	5	356	529	211	515	331	134	474	1,047	סך ההכנסות
107	-	-	24	(2)	(126)	4	(5)	100	112	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,217	(67)	125	401	201	178	137	58	262	922	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,278	72	231	104	12	463	190	81	112	13	רווח לפני מסים
522	29	113	28	4	188	77	33	45	5	הפרשה למסים על הרווח
756	43	118	76	8	275	113	48	67	8	רווח לאחר מסים
4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
7	-	8	(1)	-	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
767	43	130	75	8	275	113	48	67	8	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
269,982	-	1,868	19,105	13,935	65,346	32,567	69,662	27,040	40,459	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
337,518	-	45,291	-	27,571	35,159	22,881	-	35,138	171,478	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

חמשל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016										
סך-הכל	אחרים והתאמות	ניהול פיננסי	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות כדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח										
2,209	1	320	52	191	401	207	92	314	631	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,336	(23)	42	440	80	173	96	17	131	380	עמלות והכנסות אחרות
3,545	(22)	362	492	271	574	303	109	445	1,011	סך ההכנסות
46	-	(1)	15	2	(152)	13	(1)	85	85	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,202	(12)	127	369	222	154	122	53	253	914	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,297	(10)	236	108	47	572	168	57	107	12	רווח (הפסד) לפני מסים
631	20	124	37	23	266	78	27	50	6	הפרשה למסים על הרווח
666	(30)	112	71	24	306	90	30	57	6	רווח (הפסד) לאחר מסים
5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
3	-	3	(1)	1	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
674	(28)	118	70	25	306	90	30	57	6	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
279,850	-	1,608	17,051	18,204	78,881	31,354	66,987	26,170	39,595	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
321,576	-	33,357	-	35,295	33,122	21,413	-	33,178	165,211	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

6.1.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותוכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות וטלפונים יזומים ומערך יעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. השירותים ללקוחות המגזר מוענקים באמצעות 232 סניפים ביניהם סניפים מסורתיים וסניפים דיגיטליים מתקדמים ובאמצעות ערוצים ישירים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון" ובאפליקציות בסמרטפונים.

התפתחויות עיקריות במגזר

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ביום 3.4.2017 התקבלה טיוטה סופית לשינויים בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) עמלות אשר הועברה לאישור משרד המשפטים, השינויים צפויים להיכנס לתוקף ב-1 לנובמבר 2017. במסגרת הטיטה הבנק נדרש לקבוע מחיר נמוך יותר בעד שירות הניתן באמצעות ערוץ ישיר מסכום העמלה שנגבית בעד אותו שירות באמצעות פקיד (בדומה למנגנון הקיים בפעולות עו"ש על-ידי פקיד וערוץ ישיר). כמו-כן, הבנק נדרש להוסיף בתעריפון הבנק נספח המכיל את מחירי השירותים בערוצים ישירים.

יזומות רגולטוריות

למידע בדבר יזומות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר, לרבות מידע על החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("יעדת שטרם") ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
622	665	סך הכנסות ריבית, נטו
9	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
631	668	סך-הכל רווח מימוני, נטו
380	379	עמלות והכנסות אחרות
1,011	1,047	סך ההכנסות
85	112	הוצאות בגין הפסדי אשראי
914	922	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
12	13	רווח לפני מסים
6	5	הפרשה למסים על הרווח
6	8	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
39,595	40,459	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
165,211	171,478	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר לקוחות פרטיים ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 6 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו שקוזה בחלקה עקב גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-668 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-631 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול אשר נבע מעלייה ביתרות האשראי והפיקדונות וכן מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-379 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-380 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-112 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-85 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפרשה הפרטנית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-922 מיליון ש"ח בהשוואה ל-914 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-40.5 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2016.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-171.5 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2016.

למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה [פרק 3.2.9](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה [בפרק "מגזר לקוחות פרטיים"](#) לעיל). המגזר מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי. השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה והצמחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי יעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

התפתחויות עיקריות במגזר

שיווק והפצה

כחלק מתמיכת הבנק בשנת העסקים הקטנים בחודש מאי התקיים "יום העסקים הקטנים 5" במסגרתו נקראו כל תושבי מדינת ישראל לרכוש בעסקים הקטנים ולסייע לצמיחת המשק. המהלך נעשה בשיתוף עם גופים ציבוריים שונים כגון השלטון המקומי, ראשי ערים ועוד.

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ראה [מגזר "לקוחות פרטיים"](#) לעיל.

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
314	340	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
314	340	סך-הכל רווח מימוני, נטו
131	134	עמלות והכנסות אחרות
445	474	סך ההכנסות
85	100	הוצאות בגין הפסדי אשראי
253	262	הוצאות תפעוליות ואחרות
107	112	רווח לפני מסים
50	45	הפרשה למסים על הרווח
57	67	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
26,170	27,040	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
33,178	35,138	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים ברבעון הראשון של שנת 2017, הסתכם ב-67 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-57 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו שקווצה בחלקה עקב גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי. הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-340 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-314 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות כתוצאה מעלייה בהיקף הפעילות וכן מעלייה במרווחים הפיננסיים על האשראי. העמלות וההכנסות האחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-134 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-131 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-100 מיליון ש"ח בהשוואה ל-85 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול בהפרשה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-262 מיליון ש"ח בהשוואה ל-253 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-27.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-27.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-35.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תוכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות יועצי משכנתאות בסניפים השונים הפרושים ברחבי הארץ.

התפתחויות עיקריות במגזר

תחרות

בהתאם לדוחות בנק ישראל, חלקו של הבנק ברבעון הראשון 2017 בביצועים השוטפים (כולל קבוצות רכישה) מתוך כלל המערכת הבנקאית עמד על שיעור של 22%.

שינויים רגולטוריים – מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום הלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק. ברבעון הראשון של שנת 2017 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק שוויון לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס' 17) (הלוואה לדיור לאדם עם מוגבלות, התשע"ז-2017) לפיה הבנק לא יהיה רשאי לסרב לתת הלוואה לדיור בשל העדר ביטוח חיים לאדם עם מוגבלות, וכן הוגשו הצעות חוק פרטיות בעניין הלוואות לדיור שעניינן: הגדלת אחוזי מימון בהלוואות לרכישת דירה יחידה והקטנת אחוזי מימון בדירות למשקיעים, מסירת דוחות בגין המשכנתא באמצעות האינטרנט והאי מייל, ביטוח הלוואה לדיור במקרה של אבטלה, צמצום עמלת פירעון מוקדם, כן פורסמה טיוטת נוהל בנקאי תקין המחייבת את הבנק לקבל בקשות למתן אשראי מיועצי משכנתאות חיצוניים שיציגו יפוי כוח להגשת הבקשה, בכפוף לנהלי עבודה שיקבעו על-ידי הבנק.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 4-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
92	118	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
92	118	סך-הכל רווח מימוני, נטו
17	16	עמלות והכנסות אחרות
109	134	סך ההכנסות
(1)	(5)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
53	58	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
57	81	רווח לפני מסים
27	33	הפרשה למסים על הרווח
30	48	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
66,987	69,662	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הלוואות לדיור הסתכם ב-48 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017, בהשוואה ל-30 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-118 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-92 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי האשראי ומעלייה במרווחים הפיננסיים.

העמלות וההכנסות האחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-16 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-17 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-58 מיליון ש"ח בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-69.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-68.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.4 מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים, הפרוסים ברחבי המדינה, וסניפים עסקיים המעניקים שירותים תפעוליים לחשבונותיהם של לקוחות המגזר. כחלק מהמהלך האסטרטגי של הבנק להעמיק את פעילותו בקרב לקוחות מסחריים אשר נמצאים בשלבי צמיחה ולהרחיב את מעטפת השירותים המוצעת ללקוחות אלה, האגף לבנקאות מסחרית צפוי לעבור החל מהמחצית השנייה של שנת 2017 שינוי מבני ושינוי תפיסת הפעלה. במסגרת השינוי יוקמו מספר מרכזי עסקים חדשים והפעילות התפעולית מהסניפים העסקיים תרוכז במספר מרכזי שירות ארציים. מהלך זה יתמוך בצמיחה של המגזר המסחרי ובשיפור השירות ללקוחות.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

התפתחויות עיקריות במגזר

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כשבנוסף מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא. ברבעון הראשון של שנת 2017 נמשכה המגמה החיובית במשק. לקוחות המגזר צפויים להיות מושפעים מהמשך הצמיחה, ובעיקר מהמשך התרחבות הצריכה הפרטית. עיקר הגידול במגזר זה, מקורו בענף הבניה והנדל"ן ובענף המסחר. העמקת הפעילות עם לקוחות אלה מהווה חלק מהאסטרטגיה של הבנק לגידול במגזר זה.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
204	221	סך הכנסות ריבית, נטו
3	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
207	223	סך-הכל רווח מימוני, נטו
96	108	עמלות והכנסות אחרות
303	331	סך ההכנסות
13	4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
122	137	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
168	190	רווח לפני מסים
78	77	הפרשה למסים על הרווח
90	113	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
31,354	32,567	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
21,413	22,881	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-113 מיליון ש"ח בהשוואה ל-90 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השיפור ברווחיות נבע מגידול ברווח המימוני, נטו, וכן מעלייה בעמלות והכנסות אחרות ומירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי. עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות קיזזו שינויים אלה.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-223 מיליון ש"ח בהשוואה ל-207 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי וכן מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-108 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-96 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מעמלות טיפול באשראי כתוצאה מעלייה בהיקפי הפעילות וכן מגידול בעמלות מעסקי מימון.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמו ב-4 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של 13 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהפרשה שנרשמה על בסיס קבוצתי.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-137 מיליון ש"ח בהשוואה ל-122 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאות הביטוח בשל רכישת ביטוח ערבויות חוק מכר.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-32.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-32.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-22.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-23.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות שלושה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן.
- תקשורת, מסחר ומלונאות.
- תשתיות ואנרגיה.

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי. כמו-כן קיימת יחידה העוסקת בממשק הדיגיטלי של הלקוחות העסקיים עם הבנק.

התפתחויות עיקריות במגזר

תחרות

התחרות בתחום זה גבוהה ומתבטאת בשירות, במחירים, בתנאים להעמדת המימון ובמהירות התגובה. קבוצת הבנק מתמודדת בתחום זה בעיקר מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים שיש להם נציגויות בישראל. עבור חלק מלקוחות המגזר קיימים בשוק תחליפים לאשראי הבנקאי כגון הנפקות ציבוריות ופרטיות ואשראי שניתן על-ידי גופים פיננסיים חוץ בנקאים. שנת 2016 התאפיינה בממוצע הנפקות גבוה וגידול בהלוואות הניתנות על-ידי הגופים המוסדיים. מגמה זו נמשכה גם ברבעון הראשון של 2017.

טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
367	348	סך הכנסות ריבית, נטו
34	23	הכנסות מימון שאינן מריבית
401	371	סך-הכל רווח מימוני, נטו
173	144	עמלות והכנסות אחרות
574	515	סך ההכנסות
(152)	(126)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
154	178	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
572	463	רווח לפני מסים
266	188	הפרשה למסים על הרווח
306	275	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
78,881	65,346	אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה
33,122	35,159	פיקדונות הציבור לסוף התקופה

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-275 מיליון ש"ח בהשוואה ל-306 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-371 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-401 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות הריבית כתוצאה מירידת יתרות האשראי הממוצעות בין התקופות.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-144 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-173 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות מעמלות טיפול באשראי כתוצאה מירידה ביתרות האשראי וכן מקיטון בעמלות מעסקי מימון.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-126 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 152 מיליון ש"ח שנרשמו ברבעון המקביל אשתקד. הירידה בהכנסות נבעה מגידול בהפרשה הקבוצתית עקב עלייה בהיקפי האשראי הבעייתיים. לצד זאת נרשם קיטון בהפרשה הפרטנית עקב גביית חובות שנמחקו חשבונות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-178 מיליון ש"ח בהשוואה ל-154 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאות הביטוח בשל רכישת ביטוח ערבויות חוק מחר.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-65.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-68.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הקיטון ביתרות האשראי הינו כתוצאה מהתגברות התחרות באשראי למגזר העסקי מצד הבנקים ומצד גופים חוץ-בנקאיים.

פיקודנות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-35.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-39.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016.

6.1.6 פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת בתחום העסקי ובתחום הבנקאות הפרטית. בנוסף, לבנק פעילות עסקית ופעילות קמעונאית בתורכיה. במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה [סעיף 3.2.8](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה).

התפתחויות עיקריות במגזר

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

הבנק עורך מזה תקופה בחינה בנוגע לעדכון היערכות פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, על מנת להתאימה לשינויים שחלו בסביבה העסקית והרגולטורית.

כתוצאה מהבחינה הבנק החליט על מכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי ל-Safra National Bank of New York, על סגירת חברת הבת, Hapoalim Latin America S.A. באורוגוואי ונציגויות בנק הפועלים באמריקה הלטינית ועל מיקוד פעילות בנק הפועלים-שוויץ בשוקי יעד בישראל ובאיחוד האירופי.

הבנק חתם ביום 1 בדצמבר 2016 על הסכם עם Safra National Bank of New York, למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בסניף מיאמי. ביום 15 במאי 2017 הושלמה עסקת המכירה והושלם מעבר הלקוחות ל-Safra National Bank (לפרטים נוספים ראה [ביאור 17](#) בתמצית הדוחות הכספיים). סניף מיאמי יפסיק את פעילותו בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, והמשך פעילותו ייבחן בעתיד.

לצד אלו, הבנק נמצא בתהליך פתיחת נציגות חדשה בניו ג'רסי. הנציגות תתמקד בפעילות עסקית.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

לפרטים בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ראה [ביאור 110](#). בתמצית הדוחות הכספיים ולפרטים בדבר חקירת הבנק בקשר עם בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ראה [ביאור 110](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

חמשל תאג'די, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 7-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
141	130	סך הכנסות ריבית, נטו
50	16	הכנסות מימון שאינן מריבית
191	146	סך-הכל רווח מימוני, נטו
80	65	עמלות והכנסות אחרות
271	211	סך ההכנסות
2	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
222	201	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
47	12	רווח לפני מסים
23	4	הפרשה למסים על הרווח
24	8	רווח לאחר מסים
		רווח נקי:
24	8	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
25	8	המיוחס לבעלי מניות הבנק
18,204	13,935	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
35,295	27,571	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

- הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של הפעילות הבינלאומית ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-8 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 25 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר עקב הכנסה חד פעמית שנרשמה ברבעון המקביל אשתקד בגין הסדרים משפטיים הקשורים ב-MBS. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:
- ההפסד של בנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-4 מיליוני ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-3 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הירידה ברווחיות נבעה מקיטון בהיקפי הפעילות, וזאת עקב צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחייל כחלק מאסטרטגיית הבנק, והתאמתה לשינויים שחלו בסביבה העסקית והרגולטורית.
  - הרווח הנקי של פעילות ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-23 מיליוני ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לרווח נקי בסך של 14 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. פעילות זו רשמה ברבעון הראשון של שנת 2017 גידול בהכנסות, עקב גידול בהיקף הפעילות שהתבטא בעלייה ביתרות האשראי בתחום ה-Middle-Market.
  - ההפסד של סניף מיאמי הסתכם בכ-7 מיליוני ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה להפסד בסך של כ-5 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההפסד נבע ברובו מעלויות המיוחסות לסגירת הפעילות הבנקאית בסניף.
  - סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-13.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-15.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
  - האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-9.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-9.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
  - האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 בתחום הסינדיקציות בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-1.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
  - האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2017 בבנק הפועלים שוויון הסתכם בכ-2.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, וזאת עקב צמצום פעילות הבנקאות הפרטית של בנק הפועלים שוויון.
  - האשראי לציבור בבנק פוזיטיו בתורכיה הסתכם בכ-1.1 מיליארד ש"ח ליום 31 במרץ 2017 בהשוואה לכ-1.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון נובע מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לצמצם בהדרגתיות את תיק האשראי של בנק פוזיטיו.

מחשכל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

- סך פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-27.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.0 מיליארד ש"ח ליום בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 בתחום ה-Middle-Market בסניף ניו-יורק הסתכמה בכ-7.4 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 מסוג Brokered CD's בסניף ניו-יורק הסתכמו בכ-5.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-6.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.
- יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 בבנק הפועלים שווים הסתכמה בכ-9.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-11.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הקיטון מקורו בהחלטה על צמצום פעילות הבנקאות הפרטית בחו"ל, כאמור לעיל.
- פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב הסתכמו בכ-2.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

6.1.7. קבוצת ישראל

כללי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראל". פעילות הליבה של קבוצת ישראל הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראל", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

התפתחויות עיקריות במגזר

הנפקת כרטיסי אשראי

מספר הכרטיסים ליום 31 במרץ 2017 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראל הינו 4.9 מיליון כרטיסים בדומה לכמות הכרטיסים ביום 31 בדצמבר 2016. בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראל ל-34.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-32.0 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שינויים רגולטוריים

בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר הוראות שמטרתן להביא ליישום המלצות וצעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב. במסגרת ההוראות, בין היתר, קבע הפיקוח על הבנקים הוראות להפצת כרטיסי חיוב מידי ללקוחות הבנקים וכללים להתחשבות כספית מידית בעסקות חיוב מידי ולאופן הצגת פירוט העסקות המבוצעות בכרטיסי ולוחות הזמנים ליישום (בכללם: זיכוי בית העסק בעסקות המבוצעות בכרטיסי חיוב מידי תוך 3 ימים ממועד שידור העסקה, החל מיום 1 באפריל 2016). בחודש אוגוסט 2015 פורסם ברשומות צו בו הכריזה נגידת בנק ישראל על העמלה הצולבת לעסקות חיוב מידי כעמלה בפיקוח ומחירה נקבע בשיעור של 0.3% מסכום העסקה לתקופה של שנה החל מיום 1 באפריל 2016. ביום 3 באפריל 2017 התקבל מכתב "NO ACTION" מהרשות להגבלים עסקיים בגין פעילות בהתאם לצו וזאת עד ליום 15 ביוני 2017 או עד למועד פרסום הארכת הצו, המוקדם מביניהם.

בחודש דצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת, את חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017-2018), התשע"ז 2016. במסגרת החוק נערך תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) שמטרתו, לפי דברי ההסבר לו, היא, בין היתר, להסדיר את התנהלותם של נותני שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים, המבקשים להנפיק כרטיסי חיוב ולהסיר חסמים העומדים בפניהם, באופן שיהווה תשתית נאותה ומספקת לפעילותם ויבטיח את תקינותה. לפי דברי ההסבר לחוק, מתן אפשרות לגופים נוספים לפעול בתחום הנפקת כרטיסי חיוב כמנפיקים עשויה להעלות את רמת התחרות בענף כרטיסי החיוב, להפחית את העמלות שמשלם הצרכן ולגוון את מקורות האשראי במשק. ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם החוק ברשומות בהמשך לאמור בסעיף 5.5.1 לדוח הדייקטוריון וההנהלה של הבנק לשנת 2016 ובביאור 36 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2016, ממשיכה הנהלת הבנק, בהנחיית הדייקטוריון להיערך לקראת ההפרדה של קבוצת ישראל מהבנק כנדרש בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017. למידע נוסף ראה [פרק 2.5.1](#) בדוח הדייקטוריון וההנהלה.

בחודש מרץ 2017 פרסם בנק ישראל הודעה, לפיה במסגרת יישום החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, פועל בנק ישראל לגיבוש עמדתו המקצועית באשר לגובה העמלה הצולבת המתאימה, לעסקות בכרטיסי חיוב בישראל, לשנים הבאות (מ-2019 ואילך). בנק ישראל הוציא "קול קורא" לציבור לקבלת עמדתו בקשר לכך. הציבור יכול היה להעביר עמדותיו עד ליום 18 באפריל 2017.

יוזמות רגולטוריות

למידע בדבר החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ולמידע בדבר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 8-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה – תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של קבוצת ישראלכרט

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
53	66	סך הכנסות ריבית, נטו
(1)	(3)	הכנסות מימון שאינן מריבית
52	63	סך-הכל רווח מימוני, נטו
440	466	עמלות והכנסות אחרות
492	529	סך ההכנסות
15	24	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
369	401	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
108	104	רווח לפני מסים
37	28	הפרשה למסים על הרווח
71	76	רווח (הפסד) לאחר מסים
		רווח (הפסד) נקי:
71	76	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	(1)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
70	75	המיוחס לבעלי מניות הבנק
17,051	19,105	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של קבוצת ישראלכרט ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-75 מיליון ש"ח בהשוואה ל-70 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח המימוני, נטו, של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-63 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-52 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות בין התקופות.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-466 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-440 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה במחזור העסקות בכרטיסי האשראי של קבוצת ישראלכרט בארץ שנסלקו על-ידי סולקים אחרים, וכן מגידול במחזורי הסליקה של עסקות שנעשו בבתי עסק הקשורים עם קבוצת ישראלכרט בהסכמי סליקה. עלייה זו קוזה על-ידי הירידה בשיעור העמלה הממוצעת לבתי עסק.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-24 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15 מיליון ש"ח שנרשמו ברבעון המקביל אשתקד, גידול שנבע בעיקרו מגידול בהפרשה הקבוצתית עקב עלייה ביתרות האשראי הצרכני.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-401 מיליון ש"ח בהשוואה ל-369 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות שיווק ופרסום כתוצאה מגידול בהוצאות בגין הטבות למחזיקי כרטיסי אשראי והתקשרויות עם מועדוני לקוחות.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-19.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נבע מעלייה במחזורי העסקות בכרטיסי אשראי בגין קניות.

6.1.8. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה), וזאת באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים (ראה להלן), ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב ושטרי הון וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נני"ה") בארץ ובח"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-החוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיק למסחר - כוללת בעיקר מתן שירות ללקוחות הבנק לביצוע עסקות בניירות-ערך (ישראלים וזרים), במכשירים פיננסיים בש"ח, במטבע-חוץ ובריביות באמצעות חדרי העסקות, כמו גם תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים.

שינויים רגולטוריים

מגזר הניהול הפיננסי הינו מגזר עתיר רגולציה המושפע תדיר על-ידי שינויים רגולטוריים מקומיים ושינויים רגולטוריים גלובליים. ניתן לציין את ההסכמות לרפורמה בשוק הנגזרים העולמי של מנהיגי ה-G20 אשר היישומים הבולטים שלהן הן רגולציית Dodd Frank בארצות-הברית ורגולציית EMIR באירופה. רגולציות אלה משפיעות על תהליכי העבודה בתחום נגזרי ה-OTC.

במסגרת זו, במהלך שנת 2016, הבנק החל להעביר לסליקה מרכזית, במסלוקה באירופה נגזרי ריבית OTC במטבע-חוץ.

כמו-כן, ביום 19 בדצמבר 2016 פורסמו טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות-גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות-ערך) (תיקון), התשע"ז-2016 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות-גמל) (גופות גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ז-2016, הקובעות, בין היתר, כי משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מחברי הקבוצה יש הסכם התקשרות עם תאגיד למתן שירותי ניהול או תפעול (להלן: מתפעל) רשאי לרכוש או למכור באמצעות המתפעל, או באמצעות צד קשור למתפעל ניירות-ערך, ובלבד ששיעור עמלות הרכישה או המכירה לא יעלה על 20% מסך-כל עמלות הרכישה או המכירה ששילם המשקיע המוסדי במהלך השנה. הבנק בוחן את ההשפעה של טיוטת התקנות על פעילותו, ובכלל זה את האפשרות לסיים את מתן שירותי תפעול הגמל למנהלי נכסים פיננסיים.

טבלה 6-9: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני ש"ח		
136	183	סך הכנסות ריבית, נטו
184	132	הכנסות מימון שאינן מריבית
320	315	סך-הכל רווח מימוני, נטו
42	41	עמלות והכנסות אחרות
362	356	סך ההכנסות
(1)	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
127	125	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
236	231	רווח לפני מסים
124	113	הפרשה למסים על הרווח
112	118	רווח (הפסד) לאחר מסים
3	4	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח נקי:		
115	122	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3	8	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
118	130	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,608	1,868	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
33,357	45,291	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

שינויים עיקריים ברוח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר הניהול הפיננסי ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-130 מיליון ש"ח בהשוואה ל-118 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח המימוני, נטו של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-315 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-320 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע מירידה ברווחים מניירות-ערך ומירידה בהכנסות מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד חלה עלייה עקב השפעת השינויים במדד בשל ירידה של 0.2% במדד המחירים לצרכן ברבעון הראשון של שנת 2017, בהשוואה לירידה של 0.9% ברבעון המקביל אשתקד.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-41 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-125 מיליון ש"ח בהשוואה ל-127 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2017 הסתכם בכ-1.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו בכ-45.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהפקדות של משקיעים מוסדיים גדולים.

6.1.9. אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת: (1) תוצאות חברות הבת פועלים סהר בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ, ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) הכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברוח הנקי

הרווח המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-43 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 28 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השיפור ברווחיות נבע מירידה בהפרשה לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בשל ירידת שער הדולר, לצד קיטון בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה. כמו-כן נרשם גידול ברווח ממכירת בניינים.

6.2. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:
טבלה 6-10: דירוג

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני				
ינואר 2017	יציב	P-1	A1	Moody's
פברואר 2017	יציב	A-1	A+	S&P
אפריל 2017	יציב	F1	A+	Fitch Ratings
בנק הפועלים				
מאי 2017	יציב	P-1	A2	Moody's
דצמבר 2016	יציב	A-2	A-	S&P
נובמבר 2016	יציב	F1	A	Fitch Ratings
דירוג מקומי (בישראל)				
מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע מקומי טווח קצר	מטבע מקומי טווח ארוך	סוכנות דירוג
דצמבר 2016	יציב		AAA	S&P מעלות
דצמבר 2016	יציב	P-1	Aaa	מידרוג

6.3. פועלים בקהילה – מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, המאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד – הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם.

ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית ענפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאוות היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

כלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה", כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותת פועלים בקהילה (ע"ר)" והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך.

"פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות ענפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים.

ברבעון הראשון לשנת 2017 התמקדה פעולת פועלים בקהילה בפרויקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה. פועלים בקהילה מקדישה כמחצית מתקציבה לתחום החינוך.

באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגון הפרויקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה לשנת 2017 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-14 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע מדי שנה על-ידי ועדה בראשות יו"ר הדירקטוריון. ההחלטה מתקבלת פרטנית לשנה הנתונה ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק.

להלן פירוט האפיקים והפרויקטים המרכזיים:

פרויקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" – מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרויקט זה הן: חטיבת הון אנושי, יעוץ ומשאבים, ארגון העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותות "הרוח הטובה" ו"מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית. בשנת 2011 הוקמה יחידה ייעודית לטיפול בנושא אשר ממשיכה את פעילותה באופן שוטף.

"עמותת פועלים בקהילה" – התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות "עמותת פועלים בקהילה". כבשנים קודמות, גם ברבעון הראשון לשנת 2017, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רוחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים.

תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרויקט קהילתי "תקרא תצליח" – "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילות הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרויקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2017. מטרת הפרויקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרויקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיתופי פעולה עם ערוץ הילדים ואמצעי תקשורת אחרים.

חסינות בעלות אופי חברתי – קיימת מעורבות בפעילויות חברתיות שונות בקהילה באמצעות מתן חסינות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפול המצוינות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נלווה – הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נלווה מדי שנה.

ברבעון הראשון של שנת 2017 תרם הבנק כ-217 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נלווה.

"פועלים למען תרבות וטבע בישראל" – הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט, לאפשר להורים וילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים פרושים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור – ללא תשלום – באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. מאז, פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח בשנת 2017.

חמש תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

תמיכה בקידום התרבות והאמנות – מדי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרטו על דגלם מובילות ומצוינות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע בתזמורת הפילהרמונית הישראלית באופרה הישראלית ובתיאטראות הקאמר, הבימה, גשר ואחרים. בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פעילות באוכלוסייה הערבית – הבנק שם דגש מיוחד על קידום פרויקטים אל מול האוכלוסייה הערבית ובכלל זה תרומות ייעודיות לפרויקטים שונים ומגוונים אל מול אוכלוסייה זו.

פרויקט "פועלים משלוש לחמש" – הבנק נרתם, בשיתוף עם רשת אורט וביזמת הטכניון, לסייע לתלמידים מיושבים מרוחקים, הבאים מרקע סוציו-אקונומי נמוך לשפר את הישגיהם הלימודיים במתמטיקה. המטרה היא להעלות בכ-5 אחוזים את מספר הניגשים לבחינות הבגרות במתמטיקה בהיקף של 5 יחידות לימוד.

פרויקט חינוך פיננסי עם רשת אורט – הבנק נרתם, בשיתוף עם רשת אורט, לקדם את הנושא של חינוך פיננסי וחינוך להתנהלות כלכלית נבונה בקרב בני נוער ושיפור הדיאלוג הפיננסי בין ההורים לילדיהם. עם השלמת פיתוח הסביבה הלימודית וכתובת תכני הלימוד בחודשים האחרונים, יוצאת התוכנית להטמעה בכל בתי הספר ברשת אורט.

"מתן – משקיעים בקהילה" (להלן: "מתן") – מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת מתן. באמצעות "קמפיין מתן" נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתונה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים וההנהלה ל"מתן" מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק כמתנדבים בוועדת ייעוד הכספים של "מתן", אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ"משקיפי מתן", המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. "מתן" מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

6.4. אחריות חברתית

בנק הפועלים אימץ את הקיימות והאחריות החברתית כיסודות מובילים בפעילות שלו. זאת מתוך אמונה עמוקה כי זו חובתו המוסרית המקצועית וכי הקהילה, שבתוכה הבנק פועל וממנה הוא שואב את כוחו, מצפה לזאת ממנו.

הבנק רואה אפוא בתחומי הקיימות והאחריות החברתית חלק בלתי נפרד מהאסטרטגיה הכוללת שלו, כגוף עסקי מוביל במדינת ישראל, ופועל לזיהוי ולמיצוי הזדמנויות עסקיות בתחומים אלה, למען השגת תועלת חברתית וסביבתית, לשיפור השירות ולהתנהלות הוגנת ואתית, לשותפות עם מחזיקי העניין בחברה ובקהילה ולשיפור ניהול הסיכונים הסביבתיים והחברתיים. על בסיס תפישה זו מוביל הבנק תוכנית רחבה וארוכת טווח להטמעת האחריות החברתית בכל רובדי פעילותו.

פירוט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית נמצא בדוח האחריות החברתית של הבנק הממוקם באתר האינטרנט של הבנק. בגרסאות עברית ואנגלית. הבנק הינו הארגון העסקי הראשון בארץ שכל דוחותיו קיבלו את הדירוג המרבי.

הבנק מדווח, באופן וולונטרי, בהתאם לסטנדרט הגבוה ביותר בתקן החדש והמתקדם (G4) שהשיק הארגון הבינלאומי GRI. במסגרת היערכות לדיווח בתקן החדש בוצע תהליך חדשני של בחינה ובחירת נושאי קיימות מהותיים לפעילות ולדיווח, תוך התייחסות לדעות מחזיקי עניין ומקורות בארץ ובחו"ל. בדוח יש, בין השאר, הצגה אינטגרטיבית ונרחבת של פעילות הבנק לקידום החירות הפיננסית אצל לקוחותיו. היוזמות והפעילויות המפורטות בדוח, זיכו את בנק הפועלים בהכרה בינלאומית ומקומית.

למידע נוסף ראה פרק "קיימות ואחריות חברתית" בדוח ממשל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים ליום 31 בדצמבר 2016.

7. נספחים

7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 7-1: הרכב הרווח המימוני, נטו, בחלוקה לרבעונים

2016				2017	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
2,168	2,802	2,767	2,463	2,518	
(237)	(680)	(656)	(434)	(445)	
1,931	2,122	2,111	2,029	2,073	
278	464	85	325	182	
2,209	2,586	2,196	2,354	2,255	

טבלה 7-2: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2016				2017	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
2,020	2,274	2,144	2,136	2,121	
164	37	(3)	6	49	
(12)	151	43	147	65	
4	108	(10)	(9)	4	
15	20	-	62	(13)	
18	(4)	22	12	29	
2,209	2,586	2,196	2,354	2,255	

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי. מזה בגין השפעות שינויים במדד: הוצאה של 25 מיליון ש"ח ברבעון ראשון של שנת 2017, הוצאה של 35 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2016, הכנסה של 49 מיליון ש"ח ברבעון שלישי של שנת 2016, הכנסה של 69 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2016, הוצאה של 146 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2016.
- (2) ברבעון השני של שנת 2016 כלול רווח בסך 109 מיליון ש"ח, הנובע מעסקת מיזוג ויזה אירופה עם ויזה העולמית.
- (3) הלוואות שנמכרו - ברבעון השני של שנת 2016 נרשם רווח הנובע ברובו ממכירת חוב שסווג כפגום. ברבעון השלישי של שנת 2016 נרשם הפסד הנובע בעיקר מעמלות בקשר עם מכירת הלוואות בסינדיקציה בסניף ניו-יורק.
- (4) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
- (5) השפעת חיסי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על השקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסי כנגד חשיפת המס בגין השקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 3-7: הוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים**

2016				2017	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
240	155	188	451	170	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(258)	(261)	(381)	(248)	(251)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(18)	(106)	(193)	203	(81)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
64	(22)	75	266	188	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
46	(128)	(118)	469	107	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:					
(58)	(260)	(219)	325	(24)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(5)	(4)	4	-	(5)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
105	136	97	144	136	הוצאה נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
4	-	-	-	-	הוצאה נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
46	(128)	(118)	469	107	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
שיעור הוצאה מסך האשראי לציבור***:					
0.34%	0.22%	0.27%	0.65%	0.25%	שיעור הוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.43%	0.19%	0.37%	1.03%	0.52%	שיעור הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור****
0.06%	(0.18%)	(0.17%)	0.67%	0.16%	שיעור הוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.14%	0.14%	0.19%	0.31%	0.39%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
8.88%	9.58%	13.51%	20.74%	26.93%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** על בסיס שנתי.

**** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך הוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 4-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

לשנת 2016				לשנת 2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון		
במיליוני ש"ח						
עמלות						
237	244	251	238	243		דמי ניהול חשבונות
221	205	203	208	203		פעילות בניירות-ערך
432	456	486	460	461		כרטיסי אשראי, נטו
95	54	70	57	80		טיפול באשראי
145	139	144	141	144		עמלות מעסקי מימון
177	179	195	179	171		עמלות אחרות
1,307	1,277	1,349	1,283	1,302		סך-הכל עמלות
הכנסות אחרות						
29	42	37	52	45		סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות
1,336	1,319	1,386	1,335	1,347		

טבלה 5-7: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות

לשנת 2016				לשנת 2017		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון		
במיליוני ש"ח						
הוצאות שכר						
1,114	1,083	1,007	1,166	1,138		שכר
109	126	135	43	112		מענקים ותגמול מבוסס מניית
1,223	1,209	1,142	1,209	1,250		סך-הכל שכר
369	394	377	390	361		אחזקה ופחת בניינים וציוד
610	639	926	1,002	606		אחרות
2,202	2,242	2,445	2,601	2,217		סך-הכל

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
2.98%	1,794	243,841	3.60%	2,126	239,706
3.55%	203	23,157	3.98%	174	17,764
3.03%	⁽⁵⁾ 1,997	266,998	3.62%	⁽⁵⁾ 2,300	257,470
אשראי לממשלות:					
2.00%	12	2,415	2.19%	13	2,394
-	-	226	-	-	29
1.83%	12	2,641	2.16%	13	2,423
פיקדונות בבנקים:					
2.15%	18	3,377	1.97%	28	5,713
(0.61%)	(4)	2,614	(2.18%)	(7)	1,273
0.94%	14	5,991	1.21%	21	6,986
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.11%	7	26,059	0.11%	10	37,836
0.52%	18	13,961	0.84%	30	14,318
0.25%	25	40,020	0.31%	40	52,154
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	181	-	-	262
-	-	181	-	-	262
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾ :					
0.76%	89	47,112	0.78%	110	56,913
1.52%	29	7,650	1.70%	29	6,873
0.86%	118	54,762	0.87%	139	63,786

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017

בסך של 218 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2016: 248 מיליוני ש"ח).

(5) עמלות בסך של 153 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בשנה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017 (31 בדצמבר 2016: 170 מיליוני ש"ח).

מחשכל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.11%	2	7,267	0.25%	5	8,090
					בישראל
	-	136	-	-	85
					מחוץ לישראל
0.11%	2	7,403	0.24%	5	8,175
					סך-הכל
נכסים אחרים:					
	-	111	-	-	386
					בישראל
	-	111	-	-	386
					סך-הכל
2.31%	2,168	378,107	2.60%	2,518	391,642
					סך-כל הנכסים נושאי ריבית
	-	14,169	-	-	14,535
					חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
	-	40,085	-	-	40,555
					נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
	-	432,361	-	-	446,732
					סך-כל הנכסים
2.08%	246	47,744	2.26%	226	40,342
					סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 בסך של 218 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2016: 248 מיליוני ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.24%	110	186,890	0.40%	194	194,387
					בישראל
0.11%	19	68,355	0.11%	23	81,525
					לפי דרישה
0.31%	91	118,535	0.61%	171	112,862
					לזמן קצוב
0.60%	33	22,039	0.88%	42	19,166
					מחוץ לישראל
0.29%	7	9,535	0.60%	12	8,022
					לפי דרישה
0.83%	26	12,504	1.08%	30	11,144
					לזמן קצוב
0.27%	143	208,929	0.44%	236	213,553
					סך-הכל
פיקדונות הממשלה:					
3.84%	3	317	2.87%	2	282
					בישראל
-	-	79	-	-	-
					מחוץ לישראל
3.06%	3	396	2.87%	2	282
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	387	-	-	-
					מחוץ לישראל
-	-	387	-	-	-
					סך-הכל
פיקדונות מבנקים:					
0.12%	1	3,311	-	-	3,122
					בישראל
1.93%	5	1,042	3.28%	4	494
					מחוץ לישראל
0.55%	6	4,353	0.44%	4	3,616
					סך-הכל
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	-
					בישראל
-	-	298	-	-	292
					מחוץ לישראל
-	-	298	-	-	292
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
0.79%	64	32,416	2.42%	189	31,483
4.70%	21	1,819	4.16%	13	1,268
1.00%	85	34,235	2.49%	202	32,751
התחייבויות אחרות:					
-	-	177	2.79%	1	145
-	-	35	-	-	5
-	-	212	2.69%	1	150
0.38%	237	248,810	0.71%	445	250,644
-	-	109,483	-	-	124,277
-	-	13,975	-	-	14,042
-	-	27,027	-	-	23,408
-	-	399,295	-	-	412,371
-	-	33,066	-	-	34,361
-	-	432,361	-	-	446,732
1.93%	-	-	1.89%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
2.13%	1,744	330,363	2.19%	1,906	351,300
1.58%	187	47,744	1.67%	167	40,342
2.06%	1,931	378,107	2.13%	2,073	391,642
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
0.92%	59	25,699	1.12%	59	21,225

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

חמשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2016			2017		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות/הוצאות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.91%	1,767	245,630	2.76%	1,826	267,477
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.34%)	(128)	148,980	(0.35%)	(133)	150,540
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.57%			2.41%		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
(0.41%)	(52)	51,016	2.23%	259	46,787
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.08%)	(8)	40,096	(1.83%)	(177)	38,915
					סך התחייבויות נושאות ריבית
(0.49%)			0.40%		פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.48%	207	33,717	2.25%	207	37,036
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.49%)	(42)	34,035	(0.76%)	(76)	39,964
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.99%			1.49%		פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.35%	1,922	330,363	2.64%	2,292	351,300
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.32%)	(178)	223,111	(0.67%)	(386)	229,419
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.03%			1.97%		פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

מחשול תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2017

טבלה 6-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016

שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	
	מחיר	כמות
	במיליוני ש"ח	

ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור:

בישראל	332	369	(37)
מחוץ לישראל	(29)	24	(53)
סך-הכל	303	393	(90)

נכסים נושאי ריבית אחרים:

בישראל	38	1	37
מחוץ לישראל	9	14	(5)
סך-הכל	47	15	32
סך-כל הכנסות הריבית	350	408	(58)

התחייבויות נושאות ריבית

פיקדונות הציבור:

בישראל	84	77	7
מחוץ לישראל	9	15	(6)
סך-הכל	93	92	1

התחייבויות נושאות ריבית אחרות:

בישראל	124	131	(7)
מחוץ לישראל	(9)	4	(13)
סך-הכל	115	135	(20)
סך-כל הוצאות הריבית	208	227	(19)
סך-כל הכנסות הריבית פחות הוצאות הריבית	142	181	(39)

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בחומר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרייך במועד קבוע מראש.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות, המתבצע על-ידי רכישת מצרף של תזרימים צפויים, שקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות-ערך, הניתנים להנפקה.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל

באזל 2 / באזל 3 - תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רוברד 1 והון רוברד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רוברד 1

הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רוברד 1 והון רוברד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רוברד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter - מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

ניהול המשכיות עסקית

גישה כלל-ארגונית הכוללת קווי מדיניות, תקנים ונהלים שתכליתם לשמור על קיומו של הבנק כישות פיננסית פעילה ואיתנה, ויכולתו להמשיך ולספק שירות מיטבי ללקוחותיו גם בעיתות חירום ושיבושים תפעוליים משמעותיים.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים ממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שעת חירום

תקופת הפעלת מערך משק לשעת חירום בהתאם להחלטת הממשלה הכרזה על מצב מיוחד בעורף או הכרזת המפקח על שעת חירום.

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

B2B

Business To Business - פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

B2C

Business To Consumer - פעילות עסקית אשר בה מוכרים מוצרים או מספקים שירותים לצרכן הסופי.

B.O.T

Build Operate Transfer - הסדר מימון פרויקטים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרויקט לממשלה.

CVA

Credit Valuation Adjustment - חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

Dodd-Frank

Dodd-Frank Act - תקנות פדרליות בארצות-הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות במערכת הפיננסית בארצות-הברית ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.

EMIR

European Market Infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי אשר אומצה בשנת 2012 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות בשווקי הנגזרים באיחוד האירופי, ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation - התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

GRI

Global Reporting Initiative - תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country - ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

Middle Market

פעילות מסחרית המבוצעת עם עסקים בינוניים, לרוב בארצות-הברית.

MTM

Mark to Market - שערך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan - אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk - מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

VOLCKER

Volcker Rule - חוק וולקר הוא דבר חקיקה אמריקאי החל על תאגידים בנקאיים מסוימים וכולל איסורים והגבלות הנוגעים לפעילות מסחר נוסטרו (proprietary trading) ולפעילות השקעה ו/או מתן חסות בקרנות מכוסות (covered funds) כהגדרתן בחוק וולקר.

ח
מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 189, 187, 148, 147, 146, 79, 34
 190
מגזרי פעילות פיקוחיים 142, 140, 138, 136, 134, 79, 31, 30, 8, 7
 144
מדינות זרות 23
מדיניות חשבונאית 90, 89, 79
מינוף 121, 120, 119, 118, 117, 116, 115, 114, 79, 29, 11, 8
חסגרות אשראי 166, 22

נ
נגזרים 60, 58, 54, 53, 52, 45, 44, 43, 42, 41, 40, 33, 25, 22, 17, 16, 8
 131, 130, 129, 128, 127, 126, 119, 93, 92, 91, 87, 84, 79, 69, 66, 64, 62
 179, 178, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 133, 132
 214, 213, 212, 211, 210, 209, 208, 205, 202, 201, 182, 181, 180
נדילות 125, 121, 70, 69, 51, 35, 26, 11, 8, 7
ניירות-ערך 43, 42, 41, 40, 35, 34, 28, 24, 23, 21, 20, 16, 12, 11, 10, 8
 102, 101, 100, 99, 98, 97, 96, 95, 94, 88, 87, 84, 83, 79, 53, 52, 48, 45, 44
 158, 157, 156, 154, 153, 152, 151, 150, 149, 122, 119, 105, 104, 103
 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159
 214, 210, 208, 201, 179, 178, 176, 175, 174
נכסים אחרים 149, 105, 104, 103, 87, 84, 45, 44, 43, 42, 41, 40, 29
 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 154, 153, 152, 151, 150
 209, 169, 168, 167, 165
נכסי סיכון 144, 140, 136, 115, 32, 29, 27

ס
סייבר 13
סיכון אשראי 43, 42, 41, 40, 39, 38, 36, 35, 29, 27, 23, 22, 18, 12, 8, 7
 115, 106, 105, 104, 91, 90, 79, 55, 54, 53, 52, 50, 49, 48, 47, 46, 45, 44
 160, 159, 158, 157, 156, 155, 154, 153, 152, 151, 150, 149, 133, 132
 206, 191, 166, 165, 164, 163, 162, 161
סיכונים אחרים 35, 13
סיכון מוניטין 71, 70, 35, 13, 7
סיכון מימון 69
סיכון נדילות 69, 35, 11, 7
סיכון סביבתי 71, 7
סיכון ריבית 58, 35, 26
סיכון שוק 58, 35, 29, 8, 7
סיכון תפעולי 115, 70, 35, 29, 27, 7

א
איגוח 214, 131, 127, 125, 92, 29
אשראי לציבור 52, 45, 44, 43, 42, 41, 40, 39, 38, 37, 36, 21, 18, 12, 8
 149, 148, 147, 146, 144, 140, 136, 106, 105, 104, 103, 91, 87, 84, 79, 53
 163, 162, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 155, 154, 153, 152, 151, 150
 192, 191, 190, 189, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164
 214, 213, 208, 206, 201, 200, 198, 196, 195, 194

ג
גידור 131, 130, 129, 128, 127, 126, 96, 95, 94, 92, 83, 69, 57, 20

ד
דיבידנד 182, 181, 180, 114, 92, 88, 86, 85, 34, 26, 25, 12, 8

ה
הון אנושי 203
הון מניות 86, 85, 28
הלבנת הון 70
הלוואות לדיוור 57, 56, 45, 44, 43, 42, 41, 40, 36, 31, 30, 29, 22, 21, 8
 151, 150, 148, 147, 146, 144, 142, 140, 138, 136, 134, 105, 104, 103
 194, 193, 190, 189, 187, 170, 166, 165, 155, 154, 153, 152
הליכים משפטיים 123, 71, 19, 15, 7
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 158, 157, 156
הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 18

ו
ועדת שטרונ 190, 183, 72

ז
זכויות עובדים 113, 112, 111, 110, 109, 108, 87, 79

ח
חובות פגומים 105, 104, 103, 90, 53, 52, 50, 49, 48, 38, 37, 12, 11
 163, 162, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 154, 153, 152, 144, 140, 136
 208, 170, 166, 164

י
ירידת-ערך 58

ע

עמלות 8, 11, 12, 16, 18, 19, 30, 31, 82, 123, 124, 134, 138, 142, 146,
147, 148, 187, 189, 190, 191, 192, 194, 195, 196, 198, 200, 201, 207,

208

ענפי משק 8, 22, 24, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 53

פ

פיקדונות הציבור 12, 21, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 79, 84, 91, 107,
136, 140, 144, 146, 147, 148, 167, 168, 169, 171, 172, 173, 189, 190,

191, 192, 193, 195, 196, 197, 198, 199, 201, 202, 210, 211, 213

ר

רווח למניה 82, 90

ש

שווי הוגן 17, 20, 25, 28, 58, 59, 60, 62, 64, 66, 68, 69, 79, 83, 93, 94,
95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 110, 127, 129, 131, 132, 133, 167, 168,

169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182,

205

ת

תגמול 108, 112, 214

תיק למסחר 23

תשלום מבוסס מניות 85, 86, 87